

EBSO HABER

@ebsoorgtr

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

OCAK 2019

TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda Ege'nin sözcüsü Yorgancılar oldu

TOBB
TÜRKİYE EKONOMİ
ŞURASI
21 OCAK 2019 - ANKARA

TOBB TÜRKİYE EKONOMİ ŞURASI
21 OCAK 2019 - ANKARA

TOBB TÜRKİYE EKONOMİ ŞURASI
21 OCAK 2019 - ANKARA

REEL SEKTÖRE DESTEK ŞART

İzmir Valisi Ayyıldız, EBSO'nun Asya - Pasifik'in En iyi Odası gururunu paylaştı

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P: +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

YILDIZ YANGIN

34. Yıl

7/24
TEKNİK SERVİS

- * Mühendislik
- * Projelendirme
- * Taahhüt
- * Montaj

- * Yangın Söndürme Cihazları
- * Yangın Dolapları
- * Yangın Kapıları
- * Yangın Pompaları

- * FM 200 Söndürme Sistemleri
- * Co2 Söndürme Sistemleri
- * Köpüklü Söndürme Sistemleri
- * Sprinkler Söndürme Sistemleri

- * Davlumbaz Söndürme Sistemleri
- * Yangın Algılama ve İhbar Sistemleri
- * Yangın Ekipmanları
- * Yangın İzolasyonu

YILDIZ YANGIN SÖNDÜRME SİSTEMLERİ SAN. TİC. A.Ş.

Temsil Plaza İş Merk. 1201/2 Sk. No:4 Z-12 Yenişehir / İZMİR
Tel : (0232) 458 32 41 - 458 32 04 - 457 95 86 Fax : 457 48 82

www.yildizyangin.com.tr

OCAK GÜNDEMİ

OCAK 2019

Yıl : 35

Sayı : 416

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Reklam Rezervasyon

Mehmet Ali SÜTLÜ
(0232) 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 28 Ocak 2019

4	2019 yılının riskleri ve fırsatları	44	Esen'den Meclis temennileri
6	Vali Ayyıldız, EBSO'nun "En İyi Oda" gururunu paylaştı	46	Yorgancılar: 2019 atılım yılı olsun
8	2019'un yol haritası TOBB Ekonomi Şurâsı'nda çizildi	50	Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi
12	Reel sektöre destek şart	58	Sanayici eşleri öğrenciler için sahnede
15	Yatırıma, üretime, istihdama kaynak	62	Küresel ekonomide tahminler karamsar
18	Sanayici, girişimci ve araştırmacılara 5 koldan 5.6 milyar lira	66	Ege'nin ihracatı 13.3 milyar doları aştı
24	Geri kazanım OSB için çalışmalar hızlandı	70	Sanayi üretimindeki düşüş Kasım'a taşındı
27	EBSO'dan makina sanayicilerine uluslararası rekabet desteği	79	Temel ekonomik göstergeler
28	Yorgancılar: Fuarlar krizden çıkış kapımız		
30	Rüzgarda kapasite artışı güneşte yeni yatırım modelleri		
34	Etiyopya İzmirli sanayicileri bekliyor		
36	Teknolojiye yatırım geleceğe yatırım		
40	Menderes Tarıma Dayalı İhtisas OSB'de önemli imza		

Kapak

TOBB Türkiye Ekonomi Şurâsı'nda Ege'nin sözcüsü olan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, reel sektörün desteklenmesi çağrısı yaptı.

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler. Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

[@EYorgancilar](https://twitter.com/EYorgancilar)

2019 YILININ RİSKLERİ VE FIRSATLARI

Dünyadaki değişim, dönüşüm inanılmaz bir hızda ilerlerken, her gelen yeni yıl bir önceki yıldan devir aldığı sorunlarla daha zorlu geçmeye aday durumda.

Öyle ki, geldiğimiz noktada küresel ekonomide;

1. Çin'deki yavaşlama ile küresel büyüme ve ticarete daralma
2. Başta AB ülkeleri olmak üzere küresel borçlanmada artma
3. AB ülkelerinde borç kaynaklı ekonomik daralma
4. Finansman temininin pahalılaşması
5. Brexit'in piyasaları olumsuz etkilemesi
6. ABD-Çin ve ABD-AB ticaret savaşının derinleşmesi
7. Parasal ve mali politikaların yaratacağı belirsizlikler,
8. Jeopolitik risklerin yeniden öne çıkması vb. konular

2019 için belirsizlik atmosferini beslerken, riskleri de artırmaktadır.

Bu risklere, ülkemizde 2018 yılının son çeyreğinde başlayan ve bugün tüm göstergelere de yansıyan sanayideki daralma ve iç piyasadaki ödeme sıkıntısı eklendiğinde, mücadele ile geçecek günlerin özellikle de üreticilerimizi beklediğini söylemek yanlış olmayacaktır. 31 Mart 2019 yerel seçimler sonrası ise bu mücadeleyi netleştirecektir.

Bununla birlikte, FED'in politikasında yumuşama ve petrol fiyatlarının düşmesi gibi küresel krizin yarattığı fırsatlar, bu kez ülkemizin lehine görünmektedir. Aksi bir değişiklik olmadan, pazarımızı genişleterek ihracat atağına geçtiğimizde ve katma değerli üretimde aşama kaydettiğimizde, ibre kesinlikle bizden yana olacaktır.

Ancak, küresel ekonomide dengeler o kadar hızlı değişmekte ki, bu süreci kazanca döndürmek için olaylar karşısında proaktif olmak ve mevcut ödevleri yerine getirmek gerekmektedir.

Kuşkusuz, ekonomi yönetimlerimiz süreci dikkatle izlemekte ve gerekli öncü adımlar atmaktadır. Bugünü

kurtaran bu adımlardan uzun vadeli eylem planlarına geçtiğimizde ülkemiz için krizleri fırsata dönüştürmek çok daha kolay ve avantajlı olacaktır.

Unutulmamalıdır ki, bugün küresel ekonomi yeni bir sanayileşme atağı içindedir. Bir yanda gelişen ülkeler ileri teknoloji içeren sanayiye yönelirken, bir yanda da yeni sanayileşen ülkeler ve de yeni nesil sanayiler pazarda yer bulmaktadır.

İşte bu nedenlerle, her geçen gün kırılma noktalarımızı da artıran, tüm kesimlerce de dile getirilen yapısal reformlar, 2019 iş planına mutlaka alınmalıdır.

Öncelikli olarak gördüklerimizden ilki; getireceği sermaye, yaratacağı katma değer ve istihdam açısından önemsedığımız doğrudan yabancı yatırımların önemsedikleri hukukun üstünlüğü ilkesini tartışmaya açmayacak şekilde yapılandırmamız,

İkincisi de, ülkemizin geleceğini şekillendirecek gençlerimize günün şartlarına uygun beceriler kazandıracak, işgücü piyasasında arz-talep dengesine cevap verecek, geleceğin üretim yapısına uygun bir eğitim reformunun ortak akılla hayata geçirilmesidir.

Diğer yandan; sanayicimiz de stok tutmayarak, maliyet tasarrufu yaparak, Hükümetin sunduğu desteklerden yararlanarak, alternatif risk yönetimini planlayarak, tedarikçi ve müşterilerini daha titiz seçerek, öz sermayesini artırarak, ihracat yaparak ve yabancılarla işbirliği içerisinde 2019 yılını minimum zararla atlattığına çalışmalıdır.

Siyasi irade ve tüm yetkili kadrolarımızın da kararlılığı ile birlikte, ortak akılla üstesinden gelebileceğimiz sorunların olmadığı inancındayım. Akıl ve bilim ışığında Türkiye'yi daha üst noktalara taşımak hepimizin sorumluluğudur. Diliyorum ki, 2019 yılı bu yolda atılmış adımların ve sanayimizin yeniden parladığı bir yıl olsun.

FIT future
industrial
technologies
fair '19

21-24 ŞUBAT 2019
FUAR İZMİR

GELECEĞİN ENDÜSTRİYEL TEKNOLOJİLERİ FUARI 2019

www.fitfuar.com

YENİ SANAYİ DEVİRİMİ İÇİN YOL HARİTASI FIT FUARI'NDA

FIT FAIR'19 ÇATISI ALTINDAKİ FUARLAR

- Otomasyon Fuarı
- Elektrik, Elektronik ve Enerji Fuarı
- Bina Otomasyon ve Zayıf Akım Sistemleri Fuarı
- Hidrolik Pnömatik Fuarı
- Makina Fuarı
- Kaynak Teknolojileri Fuarı
- Yüzey İşlem Teknolojileri Fuarı
- Taşıma, Kaldırma ve İstifleme Sistemleri Fuarı

**ETKİNLİK
TAKVİMİ VE ONLINE
DAVETİYE İÇİN**

www.fitfuar.com

ZİYARET SAATLERİ
21-23 Şubat : 10:00 - 18:00
24 Şubat : 10:00 - 17:00

 fuari İzmir

Zafer Mahallesi
Sakarya Caddesi
35410 Gaziemir / İZMİR
T : (0232) 497 10 00
W : fuarizmir.com.tr

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB
(TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ)
DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

ORGANİZASYON
BİLESİM
YAYINLIK VE FUARCIKLIK A.Ş.

İLETİŞİM
T: (0212) 324 44 43
W: www.bilesim.com.tr
M: info@bilesim.com.tr

Vali Ayyıldız, EBSO'nun “En İyi Oda” gururunu paylaştı

İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) tarafından 'En iyi Oda' seçilen Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı (EBSO) ziyaret ederek, yönetim kurulunu tebrik etti.

İzmir Valisi Erol Ayyıldız, 28 ülkenin oluşturduğu Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) tarafından, 24 Kasım 2018 tarihinde 'En iyi Oda' seçilen ve Türkiye'den bu ödülü alan ilk oda EBSO'yu ziyaret etti. Kazandıkları ödül nedeniyle EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile birlikte Yönetim Kurulu üyelerine tebriklerini ileten ve ödül gururunu paylaşan Vali Erol Ayyıldız, "Hem bizim hem Türkiye'nin göğsünü kabartıyorsunuz. Türk ve yabancı rakiplerinizi geride bırakarak Asya Pasifik'in En İyi Odası unvanını kazandınız. İzmirli ve şahsım adına sizi tebrik ediyorum. İyi ki varsınız" dedi.

Vali Ayyıldız, ekonomik ve sosyal bakımdan gelişme ile kalkınmanın özverili bir çalışmayı gerektirdiğini ifade etti. Ödülün dayanışma ve birliktelikle nelerin elde edileceğinin bir göstergesi olduğunu

anlatan Ayyıldız, "Dünya çapında sayılabilecek bir ödüle layık görüldünüz. Bu, sadece çalışmanın ürünüdür" diye konuştu.

Sırada Avrupa Kalite Ödülü var

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da, Vali Ayyıldız'ın ziyaretinin kendileri için büyük önem taşıdığını belirterek Oda olarak yürüttükleri çalışmalar hakkında bilgi verdi. Avrupa Kalite Ödülü için de hazırlık yaptıklarını söyleyen Başkan Yorgancılar, 2020 yılında bu ödül için müracaatta bulunacaklarını belirterek, "Hedefimiz Avrupa kalite ödülünü almak. 2020 Eylül ayında oylaması yapıldıktan sonra sonuç açıklanacak" dedi.

Başkan Yorgancılar, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri olarak başarının fark yaratmak olduğu bilinciyle hareket ettiklerini anlatırken, şunları söyledi:

"Bütçesiyle, yaptığı projelerle sosyal sorumluluk anlayışıyla başarıyı elde eden bir oda konumuna geldik. Avrupa Birliği ile yaptığımız projeler var. Evlerinde oturan evlatlarımız pastacılık

İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Türkiye'de ilk kez Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın kazandığı "Asya-Pasifik'in En İyi Odası" ödülü dolayısıyla Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ı kutladı.

kursunu bitirerek iş sahibi oldular. Hayatımda yüzlerce pasta yedim ama onların yaptıklarının tadını unutamıyorum. Bir insanın en faydalısı başkalarına faydalı olmandır. O insanlar iş sahibiyse ne mutlu bize. Türkiye'deki tüm borsa ve odalara örnek olmayı istiyoruz."

CACCI: 28 ülke, 3 milyon şirket, 3 milyar tüketici

Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI), Asya-Pasifik bölgesinde ekonomik büyümenin sağlanması amacıyla 1966 yılında Tayvan'da kuruldu. TOBB'un 2009'da üye olduğu konfederasyonun başkan yardımcılığını, 2014'ten beri Hisarcıklıoğlu yürütüyor. Asya-Pasifik bölgesinin en büyük iş dünyası örgütü olan CACCI, 28 ülkeden yaklaşık 3 milyon şirketi temsil ediyor. Ulusal ticaret ve sanayi odaları ile ticaret dernekleri ve firmalardan oluşan CACCI, ticareti, yatırımları ve iş dünyasının bölgedeki rolünü arttırarak, bölgesel ekonomik büyümeyi sağlamak amacıyla faaliyet gösteriyor.

32. CACCI Konferansı, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı himayelerinde, Türkiye Odalar

ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) işbirliğinde; 'Asya: Genişleyen Sınırlar' temasıyla, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın katılımlarıyla Çırağan Sarayı'nda gerçekleştirildi. 3 milyarın üzerindeki tüketicisiyle, dünya nüfusunun yüzde 40'ını, küresel ticaret hacminin yüzde 30'unu ve dünya ekonomik büyüklüğünün yüzde 23'ünü kapsayan, küresel üretim ve ticaret açısından yeni bir ağırlık merkezi haline gelen dünya

Asya-Pasifik Bölgesi'nin parladığı bir ortamda, 28 ülkenin üye olduğu, 3 milyonun üzerinde şirketin temsil edildiği CACCI'nin 2004 yılından bu yana düzenlediği Yerel Oda Ödülleri'nde, Türkiye'nin büyük illerinden başvuran diğer Odalar ve yabancı rakipleri arasında sıyrılarak Rusya ve İran Odaları ile Büyük Oda kategorisinde finale kalan EBSO, Asya-Pasifik ülke temsilcilerinden oluşan jüri üyelerinin titiz değerlendirmelerinin ardından En İyi Oda seçildi ve Türkiye'den bu ödülü alan ilk Oda oldu.

TOBB Türkiye Ekonomi Şurası, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ekonomi yönetimini oluşturan Bakanların katılımıyla gerçekleştirildi. 1.5 milyon iş insanını temsil eden konsey başkanları, ülke geneli ve yerelde ekonomiye dair konularla çözüm önerilerini ilk ağızdan en yetkili isimlere aktarma imkanı buldu. KOBİ'lerin finansmana erişiminin yanısıra KDV iadeleri ve hakkeşlerin orta vadeli devlet tahviliyle ödenmesi istendi.

2019'un yol haritası TOBB Ekonomi Şurâsı'nda çizildi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından gerçekleştirilen Türkiye Ekonomi Şurası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve ekonomi yönetimini oluşturan 7 Bakanla iş dünyasını bir araya getirdi. Toplantıda iş dünyası temsilcileri, konsey düzeyinde sektörel bakış açısıyla ve bölgeler bazında ekonomik sorunlarla çözüm önerileri ilk ağızdan Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Bakanlar ile paylaşma imkanı buldu. KOBİ'lerin finansmana erişimi, en önemli sorun olarak ortaya çıktı. Firmalara finansman yükü getirdiği gerekçesiyle geçici vergi (dönemler itibarıyla oluşacak kazançların vergisi) uygulamasının kaldırılması da istendi.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, cesur ve ezber bozan yeni yatırım hamlesinin Türkiye'yi küresel rekabette öne çıkaracağını belirtti. Hisarcıkıoğlu, "Bu terkerlek, bu tümsekte kalmayacak. Allah'ın izniyle yola devam edeceğiz. El birliğiyle Türkiye'yi yeniden tempolu büyüme süre-

cine kavuşturacağız" dedi.

Ekonomide hep istişare içinde davrandıklarını kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan da, "Geçtiğimiz Ağustos ayında döviz kuru ile başlayan, faiz ve enflasyona da sirayet ederek ekonomimizi tehdit etmeye yeltenen sıkıntıların aşılması için gereken tedbirleri yine sizlerin taleplerine göre uygulamaya aldık. 2023 hedeflerimize de yine sizlerle birlikte ulaşacağız" diye konuştu.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu'nun ev sahipliğinde TOBB İkiz Kuleler'de düzenlenen Türkiye Ekonomi Şurası'na; Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Ticaret

Bakanı Ruhsar Pekcan, Oda ve Borsa Başkanları, Meclis Başkanları katıldı.

İş dünyasına moral

2003 yılında başlayan Ekonomi Şuralarında, hep yanlarında oldukları ve iş dünyasına destek verdikleri için Cumhurbaşkanı Erdoğan'a teşekkür eden TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, 2017'de iş dünyasının istihdamda ve yatırımda rekorlar kırdığını hatırlatırken, ayısını 2019'da da yapmaya hazır olduklarının altını çizdi. İş dünyası için en büyük teşvikin devletini yanında görmek olduğunu bildiren ve Erdoğan'dan özel sektöre desteğinin devamını isteyen TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, "Sizin liderliğinizde, gündeme getirdiğimiz her konuda, geçmişte olduğu gibi, çözüm sağlayacağınıza inanıyoruz" diye konuştu.

Hisarcıkloğlu, kısa çalışma ödeneği ve asgari ücret desteği artışıyla firmaların üzerindeki yüklerin azaltılması, iç piyasaya destek için 4 sektörde KDV ve ÖTV indirimi, KOBİ'lere 1.54 faizle kredi imkanı, devlet destekli alacak sigortası, kamu müteahhitlerine tasfiye ve devir hakkı, meslek liselerinde kamu-özel sektör işbirliğini tabanda sağlayacak projeleri örnek gösterdi.

Dünya Bankası'nın Doing Business raporuna göre Türkiye'nin, 2018'de en çok reform yapan ilk

10 ülke arasında yer aldığını belirten Hisarcıkloğlu, "Ülke olarak iş ve yatırım ortamında 17 basamak birden sıçrayarak, 60. sıradan 43. sıraya ilerledik ve tarihimizdeki en üst sıraya yükseldik" dedi.

Bankalarla istişare

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın liderliğinde, Hükümetin istihdamı, ticareti ve sanayiye destekleyen adımları ile her kesime dokunan müjdelerinin, iş dünyasının moralini ve şevkini artırdığını ifade eden Hisarcıkloğlu şöyle konuştu:

"Son 3 ayda TOBB olarak bir ilki daha gerçekleştirdik. Bankalarla birlikte tüm Anadolu'yu dolaştık.

81 il'den tüccar ve sanayicilerle bir araya geldik. Burada şunu gördük, KOBİ'lerin en büyük sıkıntısı nakit açığı. Finansmana erişimde büyük sıkıntı var. Yüksek kredi faizleri, bir türlü reel sektörümüzün yakasını bırakmıyor. Yaptığımız işin bereketi kalmıyor. Ne yatırım yapıyor, ne de iş hacmimizi artırabiliyoruz. İşte bu ortamda, yüksek faize karşı sizin gösterdiğiniz hassasiyet ve mücadele, bizlere güç ve moral veriyor. Bizler de, Sizin, bu konudaki çağrınıza, ilk ve en somut katkıyı verdik. TOBB, Odalar ve Borsalar, tüm kaynaklarını bir araya getirdi. Bugüne kadar ülkemizde ticari kredilere uygulanmış en düşük faiz oranıyla, KOBİ'lerimize nefes kredisi temin ettik. Yaklaşık 100 bin

KOBİ'mize 12 milyar lira, düşük faizli kaynak sağladık. Sizin tabirinizle "finansmanda inovasyon" yaptık.

Avrupa'da Brexit sıkıntısı, ABD-Çin, Rusya-Ukrayna gibi artan ikili gerilimler, Irak ve Suriye'deki durum, küresel ticarete büyüyen korumacılık eğilimleri, dünyada ticaret, yatırım ve fon akışını olumsuz etkiliyor. Dışarda hava bozarken, içerde safları sıklaştırmalıyız. Türkiye'nin son yıllarda elde ettiği tüm kazanımların temelinde, güven ve istikrar yatıyor. Bizler, bunların değerini çok iyi biliyoruz. Güveni ve istikrarı muhafaza etmeliyiz ki, ekonomide yeni bir atılım daha başlatalım, reform ateşini güçlendirim. Özellikle de, sizin önderliğinizde başlatılacak, cesur ve ezber bozan yeni bir yatırım hamlesi, küresel rekabette bizi öne çıkaracaktır. Ben şuna inanıyorum; bu tekerlek bu tümsekte kalmayacak, Allah'ın izniyle tüm bunları aşacak, yola devam edeceğiz. Elbirliğiyle Türkiye'yi yeniden tempolu büyüme sürecine kavuşturacağız. Türk özel sektörü, yani bizler de, dün olduğu gibi yarın da, ülkemizi daha güçlü, daha zengin, daha müreffeh yapmak için üretmeyi, emek vermeyi sürdüreceğiz."

Erdoğan: Önce millet, önce memleket

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise, Türkiye ekonomisinin

nabzının şuranın yapıldığı salonda attığını belirtirken, "Biz şimdiye kadar ekonominin mimarisini hep buradaki hazırun ile istişare içinde inşa ettik. Hiçbir zaman 'biz yaptık oldu' demedik. Yeri geldi kendi gönül dünyamıza sığdırmakta zorlandığımız adımları dahi buradaki istişareden çıktığı için atmaktan çekinmedik. 'Önce millet, önce memleket' ifadesi bizim için bir seçim sloganı değil, hayat felsefemizin ta kendisidir" dedi.

Toplantıya katılanların aynı zamanda şehirlerinin kanaat önderleri olduğuna değinen Erdoğan, "Buradaki kardeşlerimiz, piyasa dediğimiz mekanizmanın canlı temsilcileridir. Bu bakımdan sizlerin ülkemize, şehirlerinize ve sektörlerinize dair görüşleri bizim için daima yol gösterici olmuştur" ifadelerini kullandı.

Son 16 yılda Türkiye'yi 3.5 kat birlikte büyüttüklerini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu:

"Girişimcilerimizi, yatırımcılarımızı sizlerle birlikte dünyaya açtık. Teknolojiyi, e-ticareti, yeni sektörleri sizlerle birlikte ülkemizin gündemine taşıdık. Gümrük kapılarının yenilenmesinden lisanslı depoculuğa, mesleki yeterlilikten finansmana erişime kadar pek çok çalışmayı sizlerle birlikte hayata geçirdik. İş

yapılmasının önündeki engelleri sizlerle birlikte tespit edip kaldırdık. Yatırım ortamını sizlerle birlikte iyileştirdik. Kısa çalışma ödeneğini, Sosyal Güvenlik Kurumunun prim borçlarının vadelendirilmesini, asgari ücret desteğini, lisanslı depoculuk desteğini, KDV, ÖTV indirimlerini, kredi yapılandırılmalarını, faiz indirimlerini, KOBİ kredilerinin yaygınlaştırılmasını, ihracat kapama sorunlarının çözümünü, ticari araç kiralamaıyla ilgili düzenlemeleri ve diğer pek çok uygulamayı sizlerle birlikte gerçekleştirdik. Geçtiğimiz Ağustos ayında döviz kurunda başlayan faiz ve enflasyona da sirayet ederek ekonomimizi tehdit eden sıkıntıların aşılması için gereken tedbirleri yine sizlerin taleplerine göre uygulamaya aldık. İnşallah 2023 hedeflerimize de yine sizlerle birlikte ulaşacağız."

Hep birlikte Türk ekonomisiyiz

Türkiye'yi, dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına iş dünyasıyla birlikte yükselteceklerini belirten Erdoğan, katılımcılara, "Türkiye'yi orta-üst gelir grubundan üst gelir grubuna sizlerle birlikte taşıyacağız. Yeni nesillere, 2053 ve 2071 vizyonlarımızı sizlerle birlikte emanet edeceğiz. Hiç şüphenez olmasın ki

bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da ülkemizin menfaatlerinin ilgilendiren her talebi dinleyeceğiz ve gereğini yapacağız" diye hitap etti.

"Hep birlikte Türkiye'yiz, hep birlikte Türk ekonomisiyiz." ifadesini kullanan Erdoğan, "Ticarette de siyasette de diğer alanlarda da başarının sırrı önce inanmak, sonra harekete geçmek, ardından da yılmadan mücadeleye devam etmektir. İnancı ve mücadele azmi olmayanlarla yürünebilecek hiçbir yol yoktur. Bugüne kadar elde ettiğimiz her başarının gerisinde milletimize ve ülkemize olan inancımız yatıyor. Bu inançla geçtiğimiz her mücadeleyi Allah'ın izniyle zafere ulaştırdık" değerlendirmesini yaptı.

Toplantıda neler konuşuldu?

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin ev sahipliğinde gerçekleşen ve 1100 iş insanının katıldığı zirve reel sektörün talepleri damga vurdu. 81 il ve 160 ilçeden, bölgelelerinin kanaat önderleri olan Oda ve Borsa Başkanları, Temmuz'dan beri yoğun bir mesai harcadı. İlerin ve ilçelerin sorunlarını çıkarıp, öneriler hazırladılar. Böylece ülke genelinde ve yerelde ekonomiye dair konuları tespit etti.

■ KDV alacakları ve hakedişler

Konseylar ve bölgeler adına taleplerini dile getiren iş insanlarının ortak taleplerinden biri de KDV alacakları ile hakedişlerin ödenmesi oldu. Sektör temsilcileri, kamunun firmalara olan borçlarını ödeme konusunda çeşitli alternatifler kullanılabileceğini belirterek, öncelikle ödemelerin bir plana bağlanması, nakden ödenemeyecek tutarlar için kabul edilebilir vadeli devlet tahvili, alacak temliki ve kredi garantisi verilmesini önerdi. KDV alacağı'nın ödenmesiyle ilgili daha önce bir yasal düzenleme de gündeme gelmişti. Ancak bu yasal düzenlemeden son anda vazgeçilmişti.

Sanayiye yönelik konuşmalarda da, mevcut KDV sisteminin ilave yükler oluşturduğu ve yenilenmesi gerektiği, devletin ödeyen ve toplayan olarak sistemi yürütmekte zorlandığı vurgulandı. Daha işlevsel bir KDV sisteminin kurulması istendi.

■ Fiyat farkı kararname

Kamuya taahhüt işleri yürüten bütün firmaların alacakların gecikmesinden dolayı ya da hakediş düzenleyememekten kaynaklanan finansman zorlukları yaşadığı, alacağını tahsil edememesine karşılık vergi gibi yükümlülüklerle alt yüklenicilere, tedarikçilere olan borçların

sorun oluşturduğu belirtti. Fiyat farkı kararname'nin gerçek fiyat artışlarını karşılayacak şekilde hazırlanarak firmalara ödenecek fiyatların güncellenmesi talep edildi.

■ SGK primine erteleme

2019 yılı ilk 6 aylık döneminde SGK prim ödemelerinin ötelenmesini isteyen iş insanları, erteleme süresinin ise 1 yıl olmasını önerdi. Söz konusu talebe benzer bir uygulama 2017 yılında hayata geçirilmişti. 2016 Aralık, 2017 Ocak ve Şubat SGK primleri, 2017 Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ötelenmişti.

■ KGF desteği sağlansın

Toplantıda, daha önce kullanılan Hazine destekli Kredi Garanti Fonu (KGF) mekanizmasının tekrar hayata geçirilmesi talep edilirken, bu konuda 100 milyar liralık bir kredi hacmi oluşturulması istendi. Eximbank'ın hareket kabiliyeti yüksek, yetenekli ve başarılı, sermaye sorunu olmayan firmaları kur riskinden koruyacak şekilde yeni araçlara ve yapılanmaya tabi tutması da önerildi. Teminat mektubu komisyon ve masraflarının yüzde 1 olması, Kalkınma ve Yatırım Bankası'nın yeniden yapılandırılması da talep edildi.

■ İlçe bazlı ve sektörel teşvik

Teşvikler için de yeni bir model isteyen iş dünyası, teşviklerin artık ilçe bazlı yapılması, teşvik unsur-

larının güncellenmesini önerirken, yatırım indirimlerinin vergi indirimi yoluyla değil doğrudan mali destek olarak verilmesi gündeme geldi.

Tarım konusunda girdi fiyatlarının yüksekliğinin ciddi bir sorun olduğu hatırlatılarak, hem gıda üretimi hem de cari açık açısından tarımsal üretimde fiyat istikrarının girdi fiyatlarının istikrarı ile mümkün olduğu kaydedildi, desteklenen ürün sayısının artırılması gerektiği vurgulandı. Bu arada bölgesel taleplerde turizme yönelik unsurlar da dikkat çekti. Turizmin geliştirilmesi için yol yatırımları ve altyapı önerileri sıralandı.

■ Yerli makineye destek

Yatırımların önemli bir kısmını oluşturan makine-teçhizat alımlarındaki azalmanın yatırımlardaki ivme kaybına işaret olduğu vurgulanan önerilerde, yerli makine alımlarına ilave destek istendi. Buna göre, yerli makine ve teçhizat yatırımlarında ister kredi isterse leasing finansman modeli kullanılsın yüzde 50 faiz desteği verilmesi önerildi.

■ Girdi maliyetleri açısından

doğalgaz ve elektriğin önemine de işaret edilerek, sanayi ve ticaret sektörlerindeki gaz-elektrik kullanımlarında KDV'nin yüzde 18'den yüzde 1'e indirilmesi talepler arasında yer aldı.

TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda Ege'nin sözcüsü Yorgancılar oldu

Reel sektöre destek şart

Türkiye Ekonomi Şurası'nda Ege Bölgesi'nin sözcüsü olarak EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 8 şehir, 65 Oda ve Borsayı temsilen genel ve sektörel konuları, kucaklayıcı ve çözüm önerici bir yaklaşımla toplantı gündemine taşıdı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve bakanların katılımıyla gerçekleştirilen TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda reel sektöre destek istedi. Başta finansmana erişim, istihdam üzerindeki yükler, Ar-Ge, inovasyon, lojistik, geri dönüşüm olmak üzere sektörel talepleri gündeme getiren Yorgancılar, kamu ve özel sektör diyalogu ile sorunların aşılacağını ifade etti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ev sahipliğinde Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ilgili bakanların katılımıyla gerçekleştirilen Türkiye Ekonomi Şurası'nda Ege Bölgesi'nin sözcüsü olarak kürsüye çıkan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 8 şehir, 65 Oda ve Borsayı temsilen genel ve sektörel konuları kucaklayıcı ve çözüm önerici bir yaklaşımla toplantı gündemine taşıdı.

Yeni yapılandırma planı ihtiyacı

Özellikle KOBİ'ler başta olmak üzere firmaların finansmana erişimde ciddi sıkıntıları bulunduğunu belirten

Yorgancılar, piyasalarda yaşanan nakit sıkışıklığının da etkilerine dikkat çekerken, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Kredi faizleri çok yüksek ve reel sektör krediye ulaşmada sorun yaşıyor. Tüm sektörlerimizde döviz ve faizdeki artıştan dolayı kredi borçları önemli bir sorun haline geldi. Her ne kadar bankalar kredilerin yeniden yapılandırılmasına ilişkin plan açıklasa da yeniden yapılandırılan şirket sayısı oldukça sınırlı. KOBİ'lerde bu sorun daha da fazla hissediliyor. Devletimizin bankalara Hazine üzerinden likidite sağlayacağı, kredi kefalet araçlarının kullanılacağı yeni bir borç yapılandırma planının açıklanması yatırımcılar açısından iyi olacaktır. Çünkü bankacılık sistemi tam olarak işlemeden piyasanın açılması zor. Ayrıca, yüksek enflasyon döneminde çıkan peşin vergi kaldırılırsa yatırım iştahı artacaktır.”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, istihdam üzerindeki yüklerin azaltılması için Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın talimatıyla kamu ve özel sektör arasında bir istişare mekanizması çalıştırıldığında önemli mesafeler alınabileceğini ifade etti.

Her sektöre ayrı önem

Cumhurbaşkanının eşi Emine Erdoğan'ın da ısrarla takip ettiği sıfır atık projesi için de öneride bulunan Yorgancılar, Ege'de Uşak başta olmak üzere ciddi bir geri dönüşüm kapasitesi olduğunu, geri dönüşüm firmalarının çevresel katkıları da göz önüne alınarak enerji, altyapı ve finansman araçları bakımından teşvik kapsamına alınması gerektiğini söyledi.

Ar-Ge ve inovasyonun yaygınlaştırılmasının gelecek için önemini hatırlatan Yorgancılar, "İzmir'deki Oda ve Borsaların kuracağı inovasyon, girişimcilik ve Ar-Ge merkezlerinin teknopark desteklerinden faydalanmasını arz ediyoruz" diye konuştu.

Yorgancılar, ticari uyumsuzluklarda arabuluculuk için hukukçu olma zorunluluğuna işaret ederken, Oda ve Borsa üyesi tacirlerle sanayicilerin de arabulucu olabilmesinin sağlanmasının süreçlerin hızlandırılması anlamında katkı sağlayacağını belirtti.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın İzmir ziyaretinde dile getirdiği Kemalpaşa lojistik bölgesinden İzmir Limanı'na demiryolu bağlantısı projesine teşekkür ederken, "Kemalpaşa Lojistik Merkezi, sadece İzmir ve Ege'nin bir lojistik üssü olma kapasitesinin ötesinde tüm Marmara ve İç Anadolu'yu içine alacak entegrasyonda, tüm hinterlandtaki ürünlerin batıya açılacağı lojistik kapı olma niteliğine sahiptir. Kemalpaşa Lojistik Merkez işletim modeli için lojistik merkezi yönetiminin Oda ve Borsaların içinde bulunduğu Lojistik İhtisas OSB yapısındaki bir müteşebbis heyet marifetiyle yönetilmesini öneriyoruz" dedi.

Aydın Çıldır Havalimanı'nın yolcu ve kargo taşımacılığına açılması, seramik sektörünün hammaddeye kolay erişimi ve ihracatın artması açısından Çine-Aydın demiryolu bağlantısının yapılması, Denizli'nin

Aliağa'daki Nemrut Limanı'na kadar kesintisiz demiryolu bağlantısının sağlanmasının bölgenin ticaretine sağlayacağı katkılar, Yorgancılar'ın gündeme getirdiği konular arasında yer aldı.

Kütahya ve Afyon'da bulunan Sağlık Bilimleri Üniversitelerinin termal sağlık ve rehabilitasyon noktasında uzlaşmalarının bölgedeki termal ve sağlık potansiyelinin değerlendirilmesi açısından önemini vurgulayan Yorgancılar, Manisa'da

jeotermal kaynakların kullanılarak verimli arazilere zarar vermeyecek şekilde faaliyet göstermek üzere Tarım İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri kurulmasını da istedi.

Ender Yorgancılar, konaklama sektöründeki KDV'nin yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmesi dolayısıyla Cumhurbaşkanı Erdoğan'a teşekkür etti ve yat turizminin de aynı kapsamda alınmasını istedi.

Türk turizmine yeni bir atılım yaptırmak için Turizm Geliştirme Fonu'nun kuruluş hazırlıklarının sürdürüldüğünü belirten Yorgancılar, "Kamu-özel sektör işbirliğiyle yönetilecek bu fona, özel sektör temsilcileri olan TOBB ve TOBB'a bağlı Odaların da yer almasını istiyoruz" diye konuştu.

AB ile ilişkiler

Uluslararası alandaki durum, özellikle Türkiye'nin yakın coğrafyasında köklü geçmişi olan Avrupa Birliği ile ilişkilere de değinen EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "Türkiye-AB ilişkileri zor bir süreçten geçiyor. Buna rağmen 2019 yılı içinde iktisadi alanda somut adımlar atılması mümkün. Gümrük Birliği'nin güncellenmesi, vize diyalogu konularında adımlar atılabilir. Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ekonomi Diyalogu toplantısı gerçekleştirilebilir" önerilerinde bulundu.

YATIRIMA ÜRETİME İSTİHDAMA KAYNAK

Türkiye, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı istihdam teşvikleriyle 2019'a güçlü bir giriş yapıyor. Gelecek yılda sigorta primi, vergiler, bölgesel istihdam, yatırım desteklerinden yaklaşık 2 milyon işyerini ve milyonlarca çalışını ilgilendiriyor. 2019'da 1 milyon 885 bine yakın işyeri asgari ücret desteğinden yararlanacak.

İşte "2019 yılı müjdeleri" olarak ifade edilen istihdam teşvikleri ve çalışanlara etkileri:

6 puanlık indirimden 1.5 milyon kişi yararlanacak: Sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi düşük olan illerde üretim ve istihdamı artırmak için verilen bölgesel istihdam teşviki bir yıl daha uzatılıyor. 52 il, 2 ilçede işverenlere SGK priminden 6 puan daha indirim sağlanacak. 5 puanlık sigorta primi Hazine desteğine ilave olarak prime esas kazanç alt sınırı üzerinden 6 puana kadar ilave prim desteğinden de 250 bine yakın işyerinin yararlanması bekleniyor. 2018'de yaklaşık 1 milyon 300 bin çalışan için bölgesel istihdam teşvikinden yararlanılırken 2019 yılında bu sayının 1.5 milyona ulaşması bekleniyor. Yine bölgesel

yatırım kapsamında da 3 bine yakın işyerine destek sağlanması planlanıyor.

1 yıllık asgari ücret desteği: 2018 yılında 9 ay olarak uygulanan asgari ücret desteği bu yıl 12 ay boyunca verilecek. 2019'da yaklaşık 2 milyon işyerine 12 aylık dönemde verilecek asgari ücret desteğinin yıllık maliyeti 13.5 milyon lira olarak hesaplanırken, 9.3 milyon çalışan faydalanacak. Asgari ücret desteği, 2019 yılında tescil edilen işyerleri için sigortalı sayısının belirlenmesinde bildirim yapılan aydaki sigortalı sayısı dikkate alınacak ve sigortalı sayısı 500'ün altında olan işyerleri için günlük 5 TL, 500 ve üzerinde olan işyerleri için günlük 3.36 TL olarak destek sağlanacak. Asgari ücret desteği 500'ün altında personel çalıştıran 1 milyon 883 bin 139 işletme için aylık 150 lira, 500'ün üstünde personel çalıştıran 1594 işyeri için aylık 101 lira olarak verilecek. 2019 yılından önce tescil edilen işyerleri için belirlenen ortalama sigortalı sayısının altında sigortalı bildirim yapılan aylar için destek verilmeyecek.

2016'da başlatılan asgari ücret desteğinden 2018'de aylık ortalama

835 lira olmak üzere 6 milyar liranın üzerinde destek sağlandı. 2018'de 1 milyon 681 bin işyeri asgari ücret desteğinden yararlanmıştı. İki yıllık dönemde istihdama yaklaşık 26

milyar lira destek sağlandı.

İşe ilk kez alınanın yükü devlette: 2019-2020 yılında ilk kez işe alınacak işçilerin tüm sigorta ve vergi giderleri (asgari ücret

üzerinden) devlet üstlenecek. Cumhurbaşkanlığı programına göre 2019'da yaklaşık 440 bin yeni istihdam yaratılacak. Bu kapsamda ilk kez işe başlayacak bu kişilerin işverene maliyeti de minimize edilmiş olacak.

Prim teşvikinde yeni

düzenleme: Sigorta prim teşviki uygulaması ile 2019 yılında 50 ve üzeri sigortalı çalıştıran 1594 işyeri 3 puan, 500'ün altında sigortalı çalıştıran 1 milyon 883 bin 139 işyeri 5 puanlık teşviştten yararlanacak. Sigorta prim teşviki uygulaması kapsamında 500 ve üzeri sigortalı çalıştıran iş yerleri için 3 puanlık destek de 5 puana çıkarıldı.

İlave istihdam ve sosyal

yardım alanlar: İlave istihdam kapsamında bu yıl 69 bin işyeri 348 bin çalışanı için 221 milyon liralık teşvikten yararlandı. Yeni yılda da artı istihdam yaratacak işverenlere sigorta, vergi desteği sürecek, 18-25 yaş arası gençlerin maliyetini devlet karşılayacak. Bu destek 2020 yılına kadar devam edecek.

180 bin kişinin primi devletten:

Devletten sosyal yardım alan 180 bin kişiye istihdam yaratan işverene prim desteği sağlanacak.

8 milyon çalışını ilgilendiriyor:

2019'da yaklaşık 1 milyon işyerinin 8 milyonun üzerinde çalışan için 5 puanlık prim indiriminden yararlanması bekleniyor. 2018'de 5 puanlık indirim için kamunun

4 bin gence 2 milyon teşvik

Hükümet 2018'de girişimci gençlere prim teşviki getirdi. 18-29 yaş aralığında ilk defa Bağ-Kur'lu olanların primlerinin devlet tarafından karşılanması sağlandı. 4 bin genç girişimciye 2 milyon lira tutarında teşvik verildi. 2018'de başlatılan yeni nesil teşvik uygulaması ile tüm sektörlerde sigorta primi ve vergi teşviki getirildi. İmalat ve bilişim sektöründe çalışanlara azami 2 bin 151 lira, diğer sektör çalışanlarına 883 lira prim desteği sağlandı.

sağladığı destek 1.5 milyar lirayı geçerken bu yıl 2 milyara ulaşması öngörülüyor.

İş kazası olmayana prim desteği: Son 3 yılda iş kazası olmayan işletmelerin sigorta prim oranının yüzde 50 düşürülmesi uygulamaya girdi. Bu kapsamda yaklaşık 2 milyon çalışan, 54 bin işyerine destek verilecek. Bu destek işçinin brüt ücretine göre 150 liraya kadar çıkacak. Bu arada, iş kazası olmayan işyerlerine bir başka teşvik getirildi. Çok tehlikeli sınıfta yer alan, 10'dan fazla çalışanı bulunan ve son 3 yıl içinde kazası olmayan iş yerlerinde, çalışanların işsizlik sigortası işveren payı, bir sonraki takvim yılından geçerli olmak üzere 3 yıl süreyle yüzde 1 olarak alınacak.

İşbaşı eğitim teşviki süreci: İşbaşı eğitim teşvikinden yararlanan işletme sayısı 4 bini geçti. Engelli istihdamı kapsamında yaklaşık 35 bin işyerine destek sağlanırken, 2019'da sağlanacak teşviklerle 1 milyon 250 bin istihdam hedefleniyor. Kadın, genç istihdamına yönelik teşvikler bu yıl da sürecek. 2018 yılında 149 bin işletme 361 bin çalışanı için 139 milyon 653 bin lira tutarında teşvikten yararlandı.

Üretime, gelişime destek: İmalat ve bilişim sektörlerinde bu teşvikler 2019 yılında da

İş güvenliği koşullarını iyileştiren projelere 40 milyon lira destek

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, iş sağlığı ve güvenliği (İSG) koşullarını iyileştirme adına sivil toplum kuruluşları, sanayi, ticaret ve meslek odaları ile üniversiteler ve meslek liselerinin geliştireceği projelere yaklaşık 40 milyon lira hibe desteği sağlayacaklarını bildirdi. Bakanlık ile Milli Eğitim Bakanlığı arasındaki "İş Sağlığı ve Güvenliği Protokolü"nü Reşat Morali Toplantı Salonu'ndaki imza törenine Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk ile birlikte katılan Zehra Zümrüt Selçuk, 10'dan az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıftaki işletmelere iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde kullanılmak üzere maddi olarak devlet desteği sağladıklarını belirterek, "2019 yılında tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışan başına 35.82 lira, çok tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde ise 40.93 lira destek veriyoruz" dedi.

yüksek olacak. Tüm sektörlerde yeni istihdama destek verilirken, imalat ve bilişim alanında prime esas kazanç üzerinden prim desteği hesaplanacak. 2018'de bu destek 820 liraya ulaşırken, bilişim ve imalat sektöründe prime esas kazanç üzerinden teşvik sağlanacağı için daha da artacak. Bu teşvikler 2020 Aralık ayına kadar sürecek.

12 ay boyunca teşvik: İşverenler teşviklerden 12 ay süreyle yararlanabilecek. 3 yıl içinde yaratacakları yeni istihdam için 12 ay süreyle destek alacaklar.

İstihdam edilen kişinin 18 yaşından büyük kadın, 18-25 yaş arası genç erkek ve engelli olması durumunda, işverenin teşviklerden yararlanma süresi 18 ay oluyor. Yeni şirketler, ilk 3 ay sonrası bu desteklerden yararlanabiliyor.

İŞKUR kaydı zorunlu: Bu teşviklerden yararlanılması için işe alınacakların İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması zorunluluğu bulunuyor. İşe başladığında önceki 3 aylık dönemde çalışmıyor olması, çalışıyorsa da 10 günden fazla sigortalı olmaması koşulu bulunuyor.

Sanayici, girişimci ve araştırmacılara 5 koldan 5.6 milyar lira

“
Sanayi ve
Teknoloji
Bakanlığı 2019
yılı destek
bütçesini 5.6
milyar TL
olarak açıkladı.
Bakan Varank,
“Üretim
öncülüğünde
büyüme için tüm
birimlerimize
sahada daha fazla ve aktif
rol alıyoruz”
dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2019'da sanayici, girişimci ve araştırmacılara bütüncül bir model ile 5 koldan destek sağlayacak. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte yeniden yapılandırılan Bakanlık, TÜBİTAK, KOSGEB, Kalkınma Ajansları ve Bölge Kalkınma İdareleri ile birlikte toplamda 5.6 milyar TL destek verecek. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak yeni yılda tüm imkanlarımızla sanayici, girişimci ve araştırmacıların yanında olmaya devam edeceğiz” dedi.

Yeni hükümet sistemiyle birlikte bazı bakanlıklar kapatılırken, bazıları da birleştirildi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı da yeni sisteme uyum sağlamak amacıyla yeniden yapılandırıldı. Bu çerçevede, daha önce başka bakanlıkların uhdesinde bulunan kurum ve kuruluşlar, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nda toplandı.

Bu yeni durum ve bakış açısı, üretim yapan, yeni bir fikri olan,

sanayi ve teknoloji alanında bilimsel çalışmalar yürüten kişilere verilecek desteklerin bütüncül bir model içerisinde değerlendirilmesini sağlarken, Bakanlığın 2019 yılı desteklerine de yansıdı.

Hedef, üretim öncülüğünde büyüme

2019 yılı destekleriyle ilgili açıklamada bulunan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak yeni yılda tüm imkanlarımızla sanayici, girişimci ve araştırmacının yanında olmaya devam edeceğiz. Yeni dönemde yatırım teşvikleri, kalkınma ajansları ve bölge kalkınma idarelerini bünyemize kattık. Böylelikle, sunduğumuz tüm destekleri daha bütüncül ele alabiliyoruz. Üretim öncülüğünde büyüme için tüm birimlerimize sahada daha fazla ve aktif rol alıyor, varsa sorunları yerinde tespit ediyoruz. İlgili kuruluşlarımızla birlikte Bakanlığımızın 2019 yılı destek bütçesi

ödeneği 5 milyar 600 milyon TL'dir. Ülkemize hayırlı olsun" dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2019 yılı destekleri şöyle sıralandı:

Bakanlığın destek bütçesi ödeneği 2 milyar 447 milyon 661 bin lira olarak belirlendi. Bu bütçe, şu şekilde kullanılacak.

- Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı
24 milyon 749 bin TL
- Teknolojik Ürün Tanıtım ve Pazarlama Destek Programı, 6 milyon 187 bin TL
- Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri
27 milyon 224 bin TL
- Temel Bilimler Destek Programı, 12 milyon 374 bin TL
- Tasarım Tescil Destek Programları, 619 bin TL
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, 90 milyon TL
- Araştırma Altyapıları, 98 milyon TL
- Cazibe Merkezleri, 110 milyon 356 bin TL
- Kalkınma Ajansları, 400 milyon TL
- Bölge Kalkınma İdareleri, 320 milyon TL
- Sosyal Destek Programı (SODES)
166 milyon 23 bin TL
- Faiz Desteği
348 milyon 869 bin TL
- Sigorta Prim Desteği, 581 milyon 500 bin TL
- IPA Kapsamında Yapılan Destekler, 50 milyon 186 bin TL
- Kümelenme Destek Programı, 20 milyon 500 bin TL
- OSB'lerde Bedelsiz Arsa Tahsisi, 3 milyon TL
- Organize Sanayi Bölgeleri, Sanayi Siteleri, Endüstri Bölgeleri (Kredi), 188 milyon 74 bin TL

TÜBİTAK destekleri

TÜBİTAK bünyesinde verilen destekler için 2019 yılında 1 milyar 263 milyon 792 bin TL ödenek öngörülüyor. 2019 yılı destek bütçesinin ana başlıkları şöyle:

Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) programları; Bilim İnsanı Yetiştirme ve Geliştirme Programı,

Mustafa Varank

Sanayi Ar-Ge Destek Programı, Bilim ve Teknoloji Farkındalığını Artırma Programı, Akademik ve Uygulamalı Ar-Ge Destek Programı, Savunma ve Uzay Ar-Ge Destek Programı, Kamu Ar-Ge Destek Programı, UİDB AB Proje Ödül Destek Programından oluşuyor. Bu programlar için toplam 1 milyar 63 milyon 195 bin TL ayrıldı.

Bilim İnsanı Destek Programları bursları 177 milyon 680 bin, Uluslararası Bilimsel Yayın Teşvikleri 21 milyon 172 bin, ARDEB Proje Performans Ödülü olarak 1 milyon 745 bin TL destek bütçesini kullanacak.

KOSGEB destekleri

KOSGEB tarafından 2019 yılında KOBİ'lere 1 milyar 892 milyon TL destek sağlanacak. 2019 yılı için

tahsis edilen destek bütçesi; başta Stratejik Ürün, KOBİ Teknolojik Ürün Yatırım, KOBİ Gelişim ve Girişimciliği Geliştirme Destek Programları olmak üzere diğer destek programları kapsamında ağırlıklı olarak proje odaklı destekler aracılığıyla KOBİ ve girişimcilere aktarılacak. Ayrıca Kredi Finansman Desteği ile de KOBİ'lerin finansman giderleri karşılanmaya devam edilecek. KOSGEB, piyasa şartları ve gelişmeler çerçevesinde 2019 yılında da ihtiyaç halinde gerekli revizyonları yapmak üzere aktif piyasa gözetimini sürdürecektir.

Kalkınma Ajansları

Kalkınma ajanslarına 2019 yılı için tahsis edilen bütçe payı ise yaklaşık 400 milyon TL olarak belirlendi. Bu bütçe ile il düzeyinde faaliyet gösteren yatırım destek ofisleri, yatırımcılara yerinde danışmanlık hizmeti sağlayacak.

Bölge Kalkınma İdareleri

2019 yılında GAP, DAP, DOKAP ve KOP bölge kalkınma idaresi başkanlıklarına toplam 320 milyon TL kaynak aktarılacak. Görece az gelişmiş bölgelere yönelik olarak uygulanan Cazibe Merkezlerini Destekleme Programına bugüne kadar yaklaşık 427 milyon TL kaynak kullanıldı. Programın 2019 bütçesi de yaklaşık 110 milyon TL olacak.

Destek yağmuru KOSGEB ile sürdü, başvuru sadeleşti

Piyasayı canlandırmak için birbiri ardına açıklanan destek programlarına KOSGEB de eklendi. Bu yıl girişimcilere erken ödeme imkanı da tanınırken, başvuru süreçleri sadeleştirildi. Daha önce 400 evrak isteniyordu, şimdi 88 hizmet e-Devlet üzerinden veriliyor.

KDV ve ÖTV indiriminden ihracatçılara verilen desteğe, imar barışının uzatılmasından borç yapılandırma-ya kadar birbiri ardına açıklanan destek paketlerine yenileri eklendi. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'nın (KOSGEB) 2019 yılı desteklerini açıkladı.

İş Birliği Destek Programı ile ilk kez teknoloji düzeyi yüksek KOBİ'ler büyük işletmelerle işbirliği yapmaları halinde 10 milyon TL'ye kadar desteklenecek. Ayrıca Girişimciliği Geliştirme Destek Programı yüksek teknolojiye uyarlandı. Yeni girişimciye 360 bin TL'ye kadar kaynak sağlanacak. Programla erken ödeme imkanı da getirildi. Buna göre, desteğin başlangıç tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvuranlar, erken ödemeden yararlanabilecek, erken ödeme için Kredi Garanti Fonu kefaleti devreye girecek. Öte yandan, KOSGEB'in başvuru süreçleri basitleştirerek dijital dönüşüme tabi tutuldu ve kurum 88 hizmeti

e-Devlet üzerinden vermeye başladı.

Teknolojik Ürün Programı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, KOSGEB'in üç destek programının yeni yılla birlikte tamamen yenilediğini duyurdu.

Teknoyatırım Destek Programı ile Ar-Ge ürünlerinin endüstrileşmesine ve ticarileşmesine özel önem verilecek. 2018 yılında orta-yüksek ve yüksek teknoloji alanında kabul edilen 73 projenin 490 milyon TL'lik bir yatırım hacmi oluşturması bekleniyor. Bu bütçenin 208.6 milyon TL'si KOSGEB tarafından desteklenecek. Bunlar içerisinde makine, teçhizat, yazılım, personel, kira, teknik danışmanlık ve eğitim giderleri yer alıyor. Programla birlikte firmaların yatırım süreci içerisinde ticarileşmeye yönelik giderleri de desteklenecek.

Mevcut durumda destek kararı alınan

73 projeye ilgili bilgi veren Varank, "Nanoteknolojik su bazlı radar soğurucu kaplama

malzemesi, milli metro aracı boji iskeleti, askeri kullanım amaçlı yardımcı güç ünitesi APU ve yerli modüler trafik radarı gibi teknolojik ürünler desteklenecek. Yapılan yatırımlar ile istihdama da katkı sağlayacağız. Özellikle ithalatı yüksek ara malların yerleştirilmesi için yakında ilan edeceğimiz, Uçtan Uca Yerleştirme programıyla KOSGEB desteklerine daha bütüncül ve stratejik yaklaşma şansını yakalayacağız. Bu sayede tedarikçi ve üreticilerin beraber çalışarak cari açığı azaltacağı bir modelde KOSGEB'ten daha verimli bir şekilde faydalanacağız" ifadelerini kullandı.

İş Birliği Programı

2019'da KOBİ'lerin büyük işletmelerle yapacakları iş birlikleri ilk kez destek kapsamına alındı. Teknoloji düzeyi yüksek KOBİ'ler, İş Birliği Destek Programı kapsamında büyük işletmelerle iş birliği yapmaları halinde 10 milyon TL'ye kadar destekten faydalanacak. Daha önce bu rakam, sadece 1.5 milyon TL idi. Yine önceki versiyonda 5 KOBİ'nin bir araya gelmesi şartı da yeni düzenleme ile 2'ye indirildi. Çağrısı açık olan programa başvurular bekleniyor.

Girişimcilik Programı

KOSGEB'in yeni girişimcilere yönelik planlanan Girişimciliği Geliştirme Destek Programında önemli bir değişikliğe gidildi. Yeni girişimci programı ile hem geleneksel girişimciler desteklenecek hem de imalat sanayinde faaliyet gösteren yüksek teknoloji girişimcilere katkı sağlanacak. Bir başka ifadeyle Girişimciliği Destek Programı yüksek teknolojiye uyarlandı. Eğitimini almış, işletmesini kurmuş ve yüksek teknoloji seviyesinde faaliyet gösterecek girişimcilerin 360 bin TL'ye kadar destek alabilecekleri programa başvuruları bekleniyor.

Erken ödeme fırsatı

KOSGEB, Teknolojik Ürün Prog-

KOBİ'ler için alacak sigortası

Alacak sigortasından; başvuru tarihinden itibaren en az 2 yıl önce kurulmuş olan ve Olağandışı Riskler Yönetim Merkezi tarafından belirlenen risk değerlendirme kriterlerini sağlayan KOBİ'ler yararlanabilecek.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere (KOBİ) Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortasına ilişkin tarife ve talimatları içeren tebliğ yayımlandı. Resmi Gazete'nin 24 Aralık 2018 tarihli sayısında yer alan Hazine ve Maliye Bakanlığı tebliğine göre, alacak sigortasından; başvuru tarihinden itibaren en az 2 yıl önce kurulmuş olan ve Olağandışı Riskler Yönetim Merkezi tarafından belirlenen risk değerlendirme kriterlerini sağlayan KOBİ'ler yararlanabilecek.

Yaklaşık 4 milyon küçük işletmeyi ilgilendiren tarifeye göre, vadeli satışlardan elde edilen 10 milyon liraya kadar ciro için net primin 10 katına, 10 milyon TL ile 25 milyon TL arasındaki ciro için net primin 15 katına kadar teminat sağlanacak.

Sigorta için belirlenen prim tutarının tamamının peşin olarak ödenmesi durumunda tarife fiyatı üzerinden yüzde 10 oranında indirim uygulanacak.

Risk değerlendirmesinde, sigorta talebinde bulunan işletmenin vadeli satışlardan elde ettiği cirosunun en az yüzde 50'sini oluşturan ve ciro büyüklüğüne göre büyükten küçüğe doğru sıralanan alıcıları dikkate alınacak. Risk değerlendirmesi sonucunda skoru 6 olan alıcılara alacak sigortası kapsamında kredi limiti sağlanmayacak.

Skoru 1 ile 5 arasında olan her bir alıcıya, alacak sigortası talebinde bulunan işletmenin vadeli satışlardan elde edilen cirosuna göre değişen miktarlarda; 100 bin TL, 200 bin TL ve 300 bin TL kredi limiti sağlanacak.

Alacak sigortası kapsamında kredi limiti sağlanan alıcılar için uygulanan teminat oranları, ilgili alıcının skoruna göre, yüzde 70 ile yüzde 90 arasında belirlenecek.

Sigorta dönemi içinde meydana gelen zararlar; zararın 2 bin 500 TL'nin altında kalması durumunda sigortalı tarafından, 2 bin 500 TL'yi aşması durumunda ise teminat oranları kapsamında Olağandışı Riskler Yönetim Merkezi tarafından ödenecek.

Ocak ayı başında yürürlüğe giren tarifenin yürürlük tarihinden itibaren 3 ay içinde düzenlenecek olan poliçeler için prim tutarında yüzde 10 oranında indirim uygulanacak.

ramı, İş Birliği Programı ve Girişimcilik Programında ilk kez erken ödeme yapacak. Girişimcilikte desteklemeye esas tutarın yüzde 50'si, iş birliğinde yüzde 30'u, teknolojik üründe yüzde 25'i erken ödenebilecek. Erken ödeme makine, teçhizat ve yazılım için olacak. Desteğin başlangıç tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvuranlar, bu imkandan yararlanacak ve erken ödeme için Kredi Garanti Fonu kefaleti devreye girecek.

KOSGEB'de dijital dönüşüm

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, KOSGEB tarafından sunulan hizmetlerin bürokrasiden arındırılmasına özel önem verdiklerini vurgulayarak, "KOSGEB'e başvuru süreçlerini basitleştirerek dijital dönüşüme tabi tuttuk. Daha önce KOBİ'lerimizden yaklaşık 400 evrak istiyorduk. Artık bunlar e-Devlet'e taşındı. KOSGEB, 88 hizmeti e-Devlet üzerinden vermeye başladı" diye konuştu.

İhracatçıya 2019'da 3.1 milyar lira

Türkiye'nin 2018 yılını cumhuriyet tarihinin rekorunu kırarak kapattığı ihracatta, bu yıl da yeni rekorlar hedefleniyor. Devlet, bu amaçla dünyanın dört bir yanına ihracat yapacak firmalara, 3.1 milyar liralık kaynakla teknolojiyen tasarımı, markalaşmadan pazarlamaya kadar pek çok alanda destek verecek.

Firmaların yeni pazarlar ve potansiyel müşteriler keşfetmelerini sağlayan pazar araştırmalarından yurt dışındaki şirketlerle buluşmalarını sağlayan ticaret ve alım heyetlerine, e-ticaret sitesi üyeliklerinden yurt dışı birim, marka tescil, tanıtım ve fuar katılımlarına kadar birçok alanda ihracatçılara destek sağlanıyor. Bu kapsamda, Ticaret Bakanlığı'nca bu yıl 3.1 milyar liralık kaynak ayrıldı. Destekler pazara girişten yurt dışı fuarlara katılıma kadar çeşitli aşamalarda uygulanmaya devam edilecek.

Bakanlığın destek paketinde öne çıkan başlıklar şunlar:

Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği

İhracatını artırmak için yurt dışına iş seyahatleri yapmak isteyen firmaların iki çalışanına ait ulaşım, konaklama, araç kiralama gibi harcamalarının yüzde 70'i "Pazar Araştırması Desteği" kapsamında

en fazla 5 bin dolarına kadar karşılanıyor. Bir takvim yılında 10 seyahat için destek alınabiliyor.

Bununla birlikte, şirketler ve iş birliği kuruluşlarının yurt dışına yönelik pazara giriş stratejileriyle eylem planlarının oluşturulabilmesi amacıyla uluslararası kuruluşlara yaptırılan ve satın alınan sektör, ülke, yabancı şirket veya marka odaklı raporlarla danışmanlık hizmetlerinde "Pazara Giriş Desteği" büyük kolaylık sağlıyor. Şirketlerin, yatırımlarıyla ilgili yaptırabilecekleri analiz ve danışmanlık harcamalarının yüzde 60'ı, iş birliği kuruluşlarının harcamalarının yüzde 75'i yılda 200 bin dolara kadar destekleniyor.

Sektörel Ticaret ve Alım Heyeti Programları Desteği

Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda iş birliği kuruluşlarınca düzenlenen sektörel ticaret heyetiyle alım heyeti programlarına ilişkin giderler, yüzde 50 oranında, sektörel ticaret heyetleri için 100 bin dolara, alım heyeti için 75 bin dolara kadar destekleniyor.

Yeni pazarlar keşfetmek ve yurt dışındaki şirketlerle ilişki kurmak isteyen firmalardan hedef ve öncelikli ülkelere giden heyetlerde ise bu destek yüzde 60'a çıkabiliyor.

Ticaret Bakanlığı, ihracatçı firmaları teknolojiyen tasarımı, markalaşmadan pazarlamaya kadar birçok alanda destekleyecek.

Yurt Dışı Birim, Marka Tescil ve Tanıtım Desteği

Ticaret Bakanlığı, yurt dışında ürünlerinin reklamını yapmak veya yurt dışında faaliyet göstermek isteyen firmaların tanıtım, marka tescili ve birim kira giderlerine de destek sağlıyor.

Firmaların yurt dışı pazarlara girişte faydalanabilecekleri çok boyutlu destek mekanizmasıyla ülke dışında açacağı ofis, mağaza, depo ve reyonları kapsayan birim kira giderleri yüzde 40-50 oranında ve yıllık 75 bin dolar ile 120 bin dolar arasında değişen tutarlarda destekleniyor. Bu kapsamda, en fazla 25 birim için, her ülke başına 4 yıl boyunca bu imkandan yararlanılabiliyor.

Birimini hedef veya öncelikli ülkelerden birinde açan üretici firmaların destek oranı yüzde 60, ticari firmaların ise yüzde 50'ye kadar çıkabiliyor.

Yurt dışında ürünlerinin reklamını yaparak ihracat miktarını ve marka bilinirliğini artırmak isteyen firmalara 4 yıl süresince ve istenilen sayıda ülkede yapacakları katalog bastırma, sosyal medya, dergi, gazete, televizyon reklamı harcamaları için destekler veriliyor.

Firmaların, reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderleri yüzde 60 oranında ve yıllık 150-250 bin dolar destekleniyor.

Şirketlerin yurt içi tescil belgesine sahip oldukları markalarının yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderlerinin yüzde 50'si için yıllık 50 bin dolara kadar ve 4 yıl destek alınabiliyor.

Tanıtım ve marka tescil faaliyetlerinin de hedef veya öncelikli ülkelerden birinde gerçekleşmesi halinde destek oranları 10 puan artıyor.

Türkiye Ticaret Merkezleri Desteği

Yurt dışında ofis ve depo açmak isteyenlere hukuki ve mali danış-

Ruhsar Pekcan

manlık hizmetlerinin de verildiği Türkiye Ticaret Merkezleri (TTM) dünyada ticaretin merkezi kabul edilen bölgelerde yer alıyor. Merkezlerin hedef ve öncelikli ülkelerde yer alması halinde kira, kurulum, danışmanlık hizmetlerinin 4'te 3'ü Bakanlık tarafından karşılanıyor.

Mevcut bir TTM'de yer alabilmek için şirketlerin Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) veya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (TOBB) müracaat etmeleri yeterli oluyor. Yeni bir TTM'nin kurulması için ise şirketlerden gelen talep doğrultusunda TİM ya da TOBB tarafından Bakanlığa başvurulması gerekiyor.

TTM'lerin brüt kira giderleri için yıllık 1.5 milyon dolara kadar destek talep edilebiliyor. Ticaret merkezinin işletici şirket tarafından satın alınması durumunda, satın alma bedeli 6 milyon dolara kadar destekleniyor. Ayrıca, Bakanlıkça kapsama alınan TTM'nin kurulum/dekorasyon giderleri ile tanıtım harcamalarına 300 bin dolara kadar destek sağlanıyor.

Bunun yanında, TTM'lerde hukuki mali danışmanlık hizmetlerini sunan kişilerin istihdam giderleri de 500 bin dolara kadar desteklenebiliyor. Destek oranı hedef ve öncelikli ülkelerde yüzde 75 iken, diğer ülke-

lerde yüzde 60 olarak uygulanıyor.

e-Ticaret Sitelerine Üyelik Desteği

İhracatın en önemli unsurları arasında yer alan e-ticaret sitelerine şirketlerin üye olması halinde toplu üyelik giderleri iş birliği kuruluşları için yüzde 80 oranında destekleniyor.

Üye olunan e-ticaret sitesi için 3 yıl süresince, her yıl için 2 bin dolara kadar destek alınabiliyor.

Küresel Tedarik Zincirine Giriş Desteği

Firmaların global ölçekli firmalarla daimi tedarikçi ilişkisi kurmalarını kolaylaştırmak ve hızlandırmak amacıyla makine, ekipman, donanım, yazılım, eğitim, danışmanlık, müşteri ziyaretleri, sertifikasyon ile yurt dışı ofis-depo harcamaları proje bazında 1 milyon dolara kadar yüzde 50 desteklenebiliyor.

Yurt Dışı Fuarlara Katılım Desteği

Mal ticaretine ilişkin uluslararası fuarlara firmaların katılımlarına ve organizatörlerin tanıtım harcamalarına da Bakanlıkça destek sağlanıyor.

Bu çerçevede, Bakanlığın belirleyerek ilan ettiği "sektörel nitelikteki uluslararası fuarlara firmaların bireysel katılımı", "yetkilendirilen organizatörlerce düzenlenen fuarlara milli katılım" ve "sektöründe önde gelen prestijli fuarlara katılım" belirli kalemlerde ve değişen tutarlarda destekleniyor. Bu destek aralığı 2019 yılı için 71-360 bin lira olarak belirlendi.

Türk ihraç ürünlerinin, sektörlerin, katılımcıların ve fuar organizasyonunun tanıtımı amacıyla yurt dışında gerçekleştirilmek üzere, defile, seminer, basın toplantısı, reklam panoları, afiş, katalog, broşür biçimindeki tanıtım etkinlikleri, multivizyon gösterileri gibi harcamalar da destek kapsamında yer alıyor.

Geri kazanım OSB için çalışmalar hızlandı

Bu proje çocuklarımız için

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) tarafından “Geri Kazanım Sanayisinin” düzenli ve modern şekilde sanayileşmesi adına projelendirilen ve Kemalpaşa Bölgesi’nde Türkiye’de ilk olarak hayata geçirilmesi planlanan Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi için çalışmalar hızlandı. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Sıfır Atık projesi kapsamında toplanılan atıkların en ekonomik, modern ve çevre duyarlılığı yüksek tesisler tarafından geri kazanılmasının sağlanması amacıyla bu yola çıktık. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü ile yapılan yazışmalar sonucunda Geri Kazanım İhtisas Organize

Sanayi Bölgesi’nin kurulması yönünde yasal bir engel olmadığı şeklinde görüş yazısı alındı. Yerelde de konunun paydaşlarıyla bir araya geliyoruz. Geleceğimiz ve çocuklarımız için bu projeye ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz” dedi.

Sıfır Atık projesi kapsamında toplanılan atıkların en ekonomik, modern ve çevre duyarlılığı yüksek tesisler tarafından geri kazanılmasının sağlanması amacıyla kurulması amaçlanan Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, EBSO Atıkların Geri Kazanılması Sanayi Komitesi üyeleri tarafından projelendirildi.

Kent merkezinde bir çok düzensiz geri dönüşüm tesisinin çevreye zarar

verdiğini ve sağlıksız bir ortam oluşturduğunu vurgulayan Yorgancılar, “Çalışmalar sonucunda, sorunun çözümü için en uygun yöntemin Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması olacağı yönünde karar verilmiştir. Bu kararın ardından böyle bir organize sanayi bölgesi kurulması halinde, gelecek talep konusunda üyelerimize EBSO tarafından yapılan duyurunun ardından, üyelerimizden yer tahsisi için ön talep gelmiştir. EBSO’nun, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı – Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü nezdindeki girişimlerine istinaden Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi’nin kurulması yönünde yasal bir engel olmadığı şeklinde görüş yazısı alınmıştır” dedi.

Projenin son derece önemli olduğunu vurgulayan EBSO Başkanı Yorgancılar, “Geri Kazanım tesislerinin yatırım ve işletme maliyetlerinin düşürülmesi, modern geri dönüşüm teknolojilerinin uygulanabilmesi için uygun alt yapı ve alanların sağlanması, Sıfır Atık Projesi kapsamında toplanılan atıkların kara ve demiryolu aracılığı ile en uygun lojistik imkanlara sahip, uygun yer arayışındaydık. Bu bağlamda İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Kemalpaşa Belediyemizle çok yönlü çalışmalarımız son aşamasına geldi” dedi. Kemalpaşa Belediyesi sınırları içinde, Türkiye’nin ilk “Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi”nin kurulması için uygun bir yer tespit edildiğini de sözlerine ekleyen Başkan Yorgancılar, “Söz konusu alan ile ilgili olarak İzmir İl Çevre Müdürlüğü tarafından yapılan incelemelerde Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması ve kamulaştırılmasının önünde herhangi bir engel olmadığı yönünde şifahi görüş verildi. Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi’nin kurulması ile ilgili olarak İzmir Valisi Erol Ayyıldız ve İzmir Büyükşehir

İzmir yine Türkiye’ye örnek oluyor

Hedef “sıfır atık”

EBSO tarafından projelendirilen Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi için Şengül, Yorgancılar ve Uğurlu ile sektör temsilcilerini ağırlayan Başkan Aziz Kocaoğlu, “Bu işe hep birlikte sahip çıkacağız” dedi.

Türkiye’nin ilk Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi’nin İzmir’de kurulması çalışmalarında önemli bir adım atıldı. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, “sıfır atık” hedefiyle Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) tarafından projelendirilen OSB için gerçekleştirilen toplantıya ev sahipliği yaptı. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Adalet ve Kalkınma Partisi İl Başkanı Aydın Şengül, Kemalpaşa Belediye Başkanı Arif Uğurlu ile EBSO Atıkların Geri Kazanılması Sanayi Meslek Komitesi üyelerini ağırlayan Başkan Kocaoğlu, “Bu işe hep birlikte sahip çıkacağız, destek olacağız” mesajı verdi.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, Ege Bölgesi Sanayi Odası tarafından geri kazanım sanayisinin gelişmesi adına Kemalpaşa ilçesinde projelendirilen yeni OSB ile ilgili çalışmalarda Valilik ve ilgili Bakanlığın da destek vereceğine inandığını söyledi.

Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, sıfır atık projesi kapsamında toplanılan atıkların en ekonomik, modern ve çevre duyarlılığı yüksek tesisler tarafından geri kazanılmasının sağlanması amacıyla kurulacak. Kemalpaşa’da kurulması öngörülen Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, çevre duyarlılığı yüksek bir tesis olarak öne çıkacak.

Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu ile yapılan görüşmelerde, projeye destekleri alınmıştır” diye konuştu.

Tüm taraflardan destek istiyoruz

Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerine göre, organize sanayi bölgesinin kurulduğu ilçe belediyesinin mütevelli heyette kurucu üye olarak yer alması gerektiğini de hatırlatan Başkan Yorgancılar, “Bu kapsamda Kemalpaşa Belediye Başkanı

Sayın Arif Uğurlu ile yapılan görüşmelerde projeye destek olmak için, Kemalpaşa’daki konut alanlarının arttırılması gerektiği ve İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin, belediye tarafından öngörülen yerleri konut imarına açabilmesi gibi önemli konuların da masaya yatırılması gerekiyor. Bu proje hem dünyanın, hem ülkemizin, hem de çocuklarımızın geleceği için önemli adımlardan birisi. Bu açıdan tüm paydaşlardan destek bekliyoruz” dedi.

Çevre ve sanayi için güçlü işbirliğine devam

İzmir'de sanayi üretiminin çevreyi koruyarak geliştirilmesi amacıyla sanayici-bürokrasi diyalogu güçlenerek devam ediyor.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Yönetim Kurulu Üyeleri ile EBSO Çevre Çalışma Grubu Başkanı Erdoğan Çiçekçi, İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne atanan Ömer Albayrak'ı makamında ziyaret ederek görevinde başarılar diledi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "Çevreci Sanayi ilkesiyle iki kurum bugüne kadar önemli çalışmalara imza attı. Üretim, ülkemiz için olmazsa olmaz. Ancak

bunu çevre duyarlılığıyla yapmamız gerekiyor. Çalışmalarımız bu yönde devam edecek" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın bütün kurumlara örnek olarak yıllar önce hayata geçirdiği Çevre Çalışma Grubu ve çevreci sanayi kuruluşlarını ödüllendirmesinin yanı sıra çevre duyarlılığını ön plana çıkaran bilgilendirme çalışmaları dolayısıyla Akdeniz Üniversitesi tarafından Türkiye Ödülü'ne layık görüldüğünü hatırlatan Ender Yorgancılar, üreten kesim ile karar mercilerinin işbirliğinin önemini vurguladı.

İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Ömer Albayrak da, daha önce Tekirdağ'da görev yaptığını

hatırlatırken, sanayicinin konularını yakından bildiğini, bu anlamda EBSO ile olumlu diyalogun devam edeceğini ifade etti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Çevre Çalışma Grubu Başkanı Erdoğan Çiçekçi ile grup üyeleri de, 2018 yılının son çalışma grubu toplantısını Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nde EBSO'nun katkılarıyla tefriş edilen salonda yaptı. Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Ömer Albayrak da toplantıya katılarak grup üyeleriyle tanıştı, EBSO Çevre Çalışma Grubu'nun sadece sanayicilerin değil İzmir'in de çevre ile ilgili konularındaki çalışmaları hakkında bilgi aldı.

EBSO'dan makina sanayicilerine uluslararası rekabet desteği

Ege Bölgesi Sanayi Odası, makina sanayicisi üyelerini uluslararası rekabette öne geçirecek anlamlı bir destek projesine imza atıyor. Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi projesi (Ur-Ge) kapsamında kümelenme projelerinin yüzde 75'i EBSO tarafından finanse edilecek.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, makina sektöründe faaliyet gösteren üyelerin Ar-Ge, inovasyon ve özellikle ihracat kapasitelerinin artırılması için Ticaret Bakanlığı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (Ur-Ge) programına başvurulacağını bildirdi. EBSO çatısı altında makina sektörüne yönelik 4 grupta toplam 433 üye bulunduğu dikkat çeken Gökçüoğlu, "Ur-Ge projesi kapsamında İhtiyaç Analizi, Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetleri, Yurt

Dış Pazarlama ve Alım Heyetlerine yapılacak harcamaların yüzde 75'i desteklenecektir. Firmalarımız söz konusu proje harcamalarının sadece yüzde 25'ini karşılayacak olup

kalan kısmı öncelikli olarak Odamız tarafından karşılanacaktır" dedi.

Hedef bütün dünya

Ticaret Bakanlığı'nın 2010/8 sayılı Tebliği kapsamında desteklenen sektörel kümelenme projeleri kapsamında makina sektörüne yönelik Ur-Ge'de sanayicilerin EBSO önderliğinde ortak ihtiyaç analizi, eğitim ve danışmanlık hizmetleri, küme tanıtım faaliyetleri, tanıtım, marka, ticaret heyeti ve eşleştirmeyi içine alan yurt dışı pazarlama faaliyetleri gibi ihracata yönelik çalışmalarının desteklenmesi amaçlanıyor. Ur-Ge projesi sonunda; makina üreticisi sanayicilerin çok kapsamlı bir ihtiyaç analizi raporunun oluşturulması, eğitimlerle ve firmalarında sürekli olarak verilecek danışmanlık hizmeti ile kapasite artırımı, yurt dışı fuar faaliyetleri, alım heyeti ve B2B görüşmeleri ile ihracat artışı sağlanması hedefleniyor.

Yorgancılar: Fuarlar krizden çıkış kapımız

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ticareti şekillendirmede fuarların önemine dikkat çekerken, İzmir için ekonomik ve tanıtım açısından katkılarının değerli olduğunu ifade etti.

Bu yıl 13'ncüsü düzenlenen IF Wedding Fashion İzmir Fuarı'nın açılış konuşmasını gerçekleştiren Yorgancılar "Ülkemizde özel sektörümüzün dinamik yapısı, nitelikli işgücü, kaliteli üretimi her zaman gururla anlattığımız değerlerimizimiz

başında gelmektedir. İşte gelinlik ve abiye sektörü bu değerleri en üst noktaya taşıyan, Türkiye'yi marka yapan sektör olması nedeniyle özel bir yere sahiptir. İzmir olarak bu sektörde söz sahibi olmaktan da büyük gurur duymaktayım. Küresel ekonominin bir parçası olarak, bu durumlardan etkilenmemek mümkün değildir. Bunun üstüne, jeopolitik riskleri ve iç piyasadaki daralmayı dikkate aldığımızda açılışını yaptığımız bu ve bunun gibi fuarların ne kadar önemli olduğunu daha iyi anlıyoruz" dedi.

Avrupa'da sektörünün en büyük fuarı haline gelen IF Wedding Fashion-İzmir Gelinlik Damatlık ve Abiye Giyim Fuarı 13. kez kapılarını açtı. 22-25 Ocak 2019 tarihlerinde düzenlenen fuar kapsamındaki "IF Wedding 2019 Alım Heyeti" organizasyonunda, Türk gelinlik ve abiye giyim üreticileri ve ihracatçıları ürünlerini Yunan alıcılara sergiledi.

Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde ve Ege İhracatçı Birlikleri organizatörlüğünde İZFAŞ tarafından düzenlenen IF Wedding Fashion 2019 İzmir Fuarı kapsamında düzenlenen "alım heyeti" programı 23 Ocak günü

Fuar İzmir B holünde "Hosted Buyer Lounge" alanında gerçekleştirildi. Alım heyeti programı kapsamında Yunanistan'da yerleşik ithalatçı alıcılar, gelinlik ve gece elbisesi imalatçısı / ihracatçısı firmalarımız ile ikili görüşmelerde bulundu. 10'un üzerinde ihracatçı firmamız ikili görüşmelere katıldı.

Türkiye'yi marka yapan sektör

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "İzmirimize moda rüzgarı estiren, dünyanın dört bir yanında sektörün önde gelenlerini buluşturan bugüne emeği geçen herkesi gönülden tebrik ediyorum. Ülkemizde özel sektörümüzün dinamik yapısı, nitelikli işgücü, kaliteli üretimi her zaman gururla anlattığımız değerlerimizin başında gelmektedir. İşte gelinlik ve abiye sektörü bu değerleri en üst noktaya taşıyan, Türkiye'yi marka yapan sektör olması nedeniyle özel bir yere sahiptir. İzmir olarak bu sektörde söz sahibi olmaktan da büyük gurur duymaktayım" dedi.

Ülke olarak zor günlerden geçirildiğini vurgulayan Yorgancılar, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Her bir sektörümüz üretim yapmakta, yeni pazarlara açılmakta zorlanmaktadır. If Wedding gibi kendini kanıtlamış fuarların böyle

günlerde adeta can suyu olmasını çok önemsiyorum. Ülkemizin en zor günlerinde dahi bu Fuar alanı her zaman yabancı misafirlerin yoğun ilgisi ile karşılanmış, ülkemize, üreticilerimize duyulan güven defalarca kez kanıtlanmıştır. O nedenle ki; fuarları çok önemsemeli, bu fırsatları iyi değerlendirmeliyiz. Konjonktürel olarak küresel piyasalarda da açıkçası işler çok iyi gitmiyor. Gerek ticaret hacminde, gerekse genel büyüme oranında bir daralma beklentisi hakimdir."

Ekonomi ve tanıtıma katkı

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ülkelerde ticarete korumacılığın öne çıktığını hatırlatırken, "Ticaret savaşları, ticareti yeniden şekillendirmekte,

yeni bir planlamayı gerektirmektedir. Küresel ekonominin bir parçası olarak, bu durumlardan etkilenmemek mümkün değildir. Bunun üstüne, jeopolitik riskleri ve iç piyasadaki daralmayı dikkate aldığımızda açılışını yaptığımız bu ve bunun gibi fuarların ne kadar önemli olduğunu daha iyi anlıyoruz. Özellikle de, İzmir'e gerek ekonomik ve gerekse tanıtım açısından katkıları çok değerlidir. Bizler de bu fuarı, fırsata dönüştürmeliyiz. Katılımcılara sağlanacak küçük paket turlarla unutamayacakları bir İzmir yaşatmalı ve gelecek yılı dört gözle beklemelerini sağlamalıyız. Ticareti ve turizmi birlikte sunmayı başardığımızda, ilginin de arttığını görmemek mümkün değildir" değerlendirmesini yaptı.

Rüzgarda kapasite artışı güneşte yeni yatırım modelleri

“
EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, rüzgar ve güneş enerjisi alanında üretim yapan firma ve tedarikçileri bir araya getirmeyi, ayrıca İzmir'in ve bölgenin yenilenebilir enerji alanındaki avantajlarını anlatmayı hedeflediklerini söyledi.”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, sanayicilerin artan enerji maliyetleri karşısında rekabet güçlerini kaybetmemeleri için indirimlerin yanı sıra enerjinin verimli kullanılması gerektiğine dikkat çekti.

Enerji sektörünün en önde gelen buluşma platformu Uluslararası Enerji ve Çevre Fuarı ve Konferansı (ICCI), 25. yılı dolayısıyla düzenlediği özel etkinliklerle Türkiye çapında sektörü bir araya getirmeye devam ediyor. ICCI tarafından düzenlenen “Enerji Sohbetleri”nin ilki, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA), Güneş Enerjisi Yatırımcıları Derneği (GÜYAD) ve Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB) iş birliği ile “yenilenebilir enerji” odağında İzmir’de gerçekleştirildi. Sektör temsilcileri, güneş ve rüzgar enerjisi alanlarında kapasite artışları ve yatırım modelleri konularındaki beklentilerini dile getirdi.

Dönmez: Maliyetler yüksek

Rüzgar ve güneş enerjilerindeki son gelişmelerin ayrıntılarıyla ele alındığı

toplantının açılış konuşmasını yapan EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu Başkanı Dönmez, enerji maliyetinin sanayinin rekabeti için en önemli faktör konumunda olduğunu söyledi. Enerji üretimlerinin farklı düzeydeki desteklerinin son kullanıcılar için elektrik ve enerji maliyetlerinin yükselmesine neden olduğunu vurgulayan Dönmez, “2018 yılı itibariyle hayata geçirilen son kaynak tedarik tarifesinde; yüksek tüketimli tüketici limitinin elektrik piyasalarında serbestleşmek adına Ekim ayında 10 milyon kWh’a düşürülmesiyle daha fazla sanayicimiz kapsama girmiştir. Firmalarımızın rekabet güçlerini kaybetmemeleri için enerji maliyetlerini düşürmeleri elzemdir. Artan enerji maliyetleri üyelerimizin en büyük sorunlarından biri olmaya devam etmektedir. Örneğin; bir tesiste 2018 yılı başında 0.28 TL/kWh olan enerji fiyatları, 0.44 TL/kWh seviyelerine çıkmış durumdadır. Bu artış neredeyse, yüzde 60 civarında bir artışa karşılık gelmektedir” dedi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender

Yorgancılar'ın "Hükümetimiz, sanayicimizin rekabet şansını artırmak için en azından ilk etapta elektrik ve doğalgaz fiyatlarında indirim yapabilir" görüşünü her fırsatta dile getirdiğini hatırlatan Muhsin Dönmez, sözlerini şöyle sürdürdü:

"2017-2023 yıllarını kapsayan Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'na göre, 2015 yılında sanayi sektörünün nihai enerji tüketimindeki payının yüzde 32.4 ve net elektrik tüketimindeki payının ise yüzde 47.6 olduğu paylaşılmaktadır. Bu da sanayi sektörünün enerji tüketiminde önemli yer tutan bir sektör olduğuna işaret etmektedir."

Türkiye ve İzmir adına bir ilk

İzmir'de yenilenebilir enerji ve ekipmanları yatırımlarının artırılması amacıyla çalıştıklarını belirten İZKA Genel Sekreteri Dr. Mehmet Yavuz da özellikle İzmir'in açık deniz rüzgar enerjisi potansiyelini hayata geçirmek için çalışmalarına devam ettiklerini ve ayrıca Türkiye Rüzgar

EBSO farkındalık oluşturuyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu Başkanı Muhsin Dönmez, "2019 yılında enerji verimliliğinde farkındalık yaratılmasına ve iyi uygulama örneklerini üyelerimizle paylaşmaya odaklanacağız" dedi.

EBSO'nun enerji verimliliği konusunda sorumluluk üstlendiğini belirten Dönmez, Yönetim Kurulu'na bağlı olarak çalışan, konusunda uzman birçok temsilcinin yer aldığı Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu'nun kurulduğu günden bu yana; enerjinin verimli kullanılması, ISO 50001 Yönetim Sisteminin kurulmasının desteklenmesi ve özendirilmesi, yenilenebilir enerji kümelenme çalışmaları, yenilenebilir enerjide yerli ekipman kullanımının desteklenmesi, yenilenebilir enerji imalat teşviği, lisanssız elektrik üretimi yol haritasının hazırlanması gibi faaliyetler yürüttüğünü anlattı.

Muhsin Dönmez, bu çalışmaların devamı niteliğinde 2019 yılında da; enerji verimliliği konusunda farkındalık yaratılması ve iyi uygulama örneklerinin üyelerimiz ile paylaşılması, İzmirli sanayicilere yönelik "Enerji Kullanımı, Tarifeler ve Fatura detayları" hakkında bilgilendirme toplantısı düzenlenmesi, rüzgar ve güneş enerjisi konusunda üretim yapan firmaların/tedarikçilerin bir araya getirilmesi, bölgemizin/ilimizin yenilenebilir enerji konusundaki avantajını anlatan çalışmalar yürütüleceğini bildirdi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Dönmez, enerji konusunda güncel mevzuat ve uygulamalar hakkında bilgi vermek ve sanayicilerin konularına çözüm bulabilmek amacıyla konusunda uzman kişilerin katılımıyla etkinlikler düzenlediklerini de hatırlattı.

Enerjisi Kongresi'ni bu yıl İzmir'de gerçekleştirmek üzere TÜREB'le görüşmelerinin sürdüğünü kaydetti.

Yavuz, İzmir'in küresel firmaların varlığı ve pazar büyüklüğü anlamında yatırımcıların göz önünde bulundurduğu, sektörde öncü bir şehir olduğunu vurgularken, 2019 yılında bu alanda önemli çalışmaları olacağını söyledi. Türkiye ekonomisinin enerji talebinin yenilenebilir ve sürdürülebilir kaynaklarla karşılanmasının öncelikleri olduğunu dile getiren Yavuz, şöyle devam etti:

“Özellikle, offshore rüzgar enerjisinde İzmir'in sahip olduğu potansiyeli ortaya koymak üzere bir üniversiteyle iş birliği içinde ve Türkiye'de ilk olacak şekilde bir çalışmayı hayata geçirmek istiyoruz. Bu potansiyeli bilimsel bir çalışmayla veriye dayalı olarak ortaya koyabilirsek, İzmir'de offshore rüzgar enerjisinde hem kamunun kullanabileceği hem de yatırımcıların yararlanabileceği bir çalışma yapmayı planlıyoruz.”

İzmir, rüzgar enerjisinin başkenti oldu

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB) Başkanı Mustafa Serdar Ataseven de sektörün kapasite artış talepleriyle ilgili 2 yıldır beklediği kanun taslağı çalışmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulduğunu ve bu yılın ilk çeyreği içinde kanun olarak yayınlanmasını beklediklerini dile getirdi.

Ataseven, finansman maliyetleri artmasına rağmen Türkiye ekonomisinin çok dinamik olduğuna dikkati çekerek, şunları söyledi:

“Ülke olarak yapmamız gereken şey yenilenebilir enerjiye hem ülkemiz hem de geleceğimiz için destek vermek. Türkiye'nin rüzgar enerjisi potansiyeli Avrupa ile kıyaslandığında yüzde 25-30 daha fazla. Türkiye'deki kurulu gücün yaklaşık yüzde 20'sinden fazlası İzmir'de. Rüzgar enerjisindeki kurulu gücün yüzde 60'ından fazlası İzmir ve çevresinde. Bu anlamda İzmir, rüzgar enerjisinin başkenti. Türkiye'de rüzgar sanayi-

Güneş enerjisi paneli

Rüzgar enerjisi paneli

sinde faaliyet gösteren şirketlerin bir çoğu, kanat üreticilerinin de tamamı İzmir'de. Sadece sanayi ve yatırım anlamında değil hizmet sektörü anlamında da rüzgar enerjisinin başkenti İzmir...”

YEKA devam etmeli

Güneş Enerjisi Yatırımcıları Derneği (GÜYAD) Başkanı Cem Özkök, YEKDEM uygulamasının şu anda durma noktasında olduğu uyarısını yaparken, yenilenebilir enerjinin geleceği açısından uzatılması gerektiğini söyledi. YEKA'nın iyi bir modelleme olduğunu savunan Özkök, “Türkiye'nin güneş enerjisindeki kurulu gücü geçen yıl 5 bin megavat seviyesine ulaştı. Bu kapasite önümüzdeki günlerde daha da artacak. YEKA'ların küçük ölçekli olarak devam etmesinde fayda var. Ayrıca güneş enerjisi için yatırım prosedürlerinin kolaylaştırılması gerekir” dedi.

Cem Özkök, 2018'de küresel olarak 100 bin megawatlık güneş enerjisi kapasitesinin devreye alındığını

ve bu kapasitenin yarısının Çin'de kurulduğunu da sözlerine ekledi.

Değişim sektörü dönüştürüyor

Uluslararası Enerji ve Çevre Fuarı ve Konferansı'nın (ICCI) 25 yıldır sektörle birlikte ilerlediğini belirten ICCI ve Pennwell Türkiye Genel Müdürü Feraye Gürel, Türk enerji piyasasının gelişimine katkı sağlama görev edindiklerini belirtirken, bu yılki temanın değişim ve dönüşüm olacağını bildirdi.

ICCI'yi ilk kez düzenledikleri 1994 yılında Türkiye'de elektrik üretiminde kurulu gücün 20.860 MW olduğunu hatırlatan Feraye Gürel, “Bugün ülkemizde kurulu güç 85 bin MW'ı aşmış durumda. 25 yıl önce hidro hariç yenilenebilir enerjiden elektrik üretimi 17.5 MW idi, bugün 29 bin 412 MW'a yükseldi. Doğalgazda da durum farklı değil; 1994 tüketim rakamı 6.5 milyar m3 iken 2019 yılında 50 milyar m3 sınırına dayandı. Başta yenilenebilir enerji olmak üzere Tür-

kiye'nin elektrik üretiminde son 25 yılda onlarca milyar dolarlık yatırım gerçekleştirenlerin yolu hep ICCI'dan geçti. Enerji piyasasının geleceğine imza atacak yatırımlar ve teknolojiler bundan sonra da ICCI'da filizlenmeye devam edecek. İzmir de yenilenebilir enerjinin başkenti olarak bu alandaki öncü rolünü sürdürecektir" dedi.

Güneşte yeni yatırım modelleri gündemde

Enerji Sohbetleri toplantısı kapsamında güneş ve rüzgar konulu iki ayrı oturum da düzenlendi. Solarbaba platformunun kurucusu Ateş Uğurel'in moderatörlüğünü üstlendiği "Güneş Enerjisi Sektöründeki Son Gelişmeler, 2019 Beklentiler" başlıklı güneş oturumuna X-Gen Yönetici Ortağı İskender Kökey, Döğerlioğlu Avukatlık Bürosu Yönetici Ortağı Dr. Av. Özlem Döğerlioğlu ve Konar Enerji Kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı Tolga Özdemir katıldı.

Güneş enerjisinde yeni santral yatırımlarının içinde bulunduğumuz ekonomik konjonktür nedeniyle kolay olmadığı ifade edilen oturumda, mühendislik hizmetleri, verimliliği yüksek güneş panelleri ile depolama üniteleri üretimi gibi rekabetçi ürünler ve ihracatın yanı sıra fonksiyon olarak katma değer kazandırılması görüşü öne çıktı. Türkiye'de 85 gi-

gavatlık enerji gücünün 5 gigavatını güneş enerjisi santrallerinin oluşturduğu, güneş enerji üretiminin aldığı payın yüzde 6 olduğu hatırlatılan oturumda, "Bu kapasiteye rağmen yine de dünya oranının yüzde 50 gerisindeyiz. 2 megavatlık santral için 2 bin konutla ayrı ayrı sözleşme yapmak gerekiyor. Sanayi yapıları, hastane gibi büyük kamu binalarının çatılarının güneş enerjisi üretimi için kullanımının önü açılmazsa bu oranlardan da geriye düşeriz. Organize olmalı, ürün ve hizmet kalitesini geliştirmeliyiz. Sürdürülebilirlik olmazsa yatırımcı gelmez. Güneşli bir gelecek, güneş enerjisi ile gelecek" görüşleri dile getirildi.

Rüzgarda kapasite artışı

TÜREB Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Serdar Ataseven'in moderatörlüğünde yapılan "Türkiye Rüzgar Enerjisi Sektörü Genel Değerlendirmesi" konulu açık oturumda ise Invest in İzmir Yatırım ve Destek Uzmanı Sencer Özen, TPI Composites CFO'su Gökhan Serdar ve İzmir Ekonomi Üniversitesi Sürdürülebilir Anabilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Mehmet Efe Biresselioğlu konuşmacı olarak yer aldı.

Rüzgar enerjisinde 2007 yılındaki 710 megavatlık güce 2017 yılında yapılan ihalelerle 4 bin megavatlık

kapasite eklendiği, bunun da 5 milyar dolarlık yatırım anlamına geldiği vurgulanırken, istihdam potansiyelinin de yüksek olduğu, hatta kadınların bile kaynakçı olarak çalıştığı ifade edildi.

Türkiye'de rüzgar enerjisinin yüzde 20'sinin üretildiği İzmir'i kanat yatırımcılarının da hem üretim hem de ihracat üssü olarak değerlendirdiği, diğer komponentlerin üretilmesiyle gerçek bir enerji odağı olması gerektiği savunuldu.

Rüzgar enerjisinde sürdürülebilir ve öngörülebilir bir piyasa ile yatırım ortamı oluşturulması istenen oturumda; 2019-2020 ihale takvimlerinin netleştirilmesi, 2020 yılı sonrası için mevzuattaki belirsizliğin ortadan kaldırılması, inşaat izinleri ile ilgili süreçlerin standart hale getirilmesi ve tek bir kurum çatısı altında birleştirilmesi, artan finansman maliyetlerini azaltacak özel fonların sağlanması sektörün beklentileri arasında yer aldı.

Enerji sektöründe kadınların rolü

Daha fazla kadın profesyonelin sektörde yer alması amacıyla kurulan Yenilenebilir ve Enerji Sektöründeki Türk Kadınları Platformu Kurucusu ve Başkanı Sedef Budak da konuyla ilgili bir sunum yaptı.

Etopyya İzmirli sanayicileri bekliyor

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, Etiyopya İstanbul Başkonsolosu Gezahegn'in katılımıyla gerçekleştirilen seminerde, bu ülkenin ithal ettiği makineler, motorlu kara taşıtları, mineral yakıtlar ve demir çelikte İzmir'in güçlü olduğunu vurguladı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Etiyopya ile İzmir arasında ekonomi köprüsü kuruyor. Etiyopya'nın ithalatında önemli yer tutan sektörlerdeki üretimin İzmir'de de yapıldığına dikkat çekilirken, İzmirli sanayicilere de bu ülkeden tarım, gıda, deri, tekstil, metal, kimya, ilaç, elektronik, madencilik, inşaat malzemeleri ve mobilya başta olmak üzere pek çok alanda yatırım daveti geldi.

Etiyopya İstanbul Başkonsolosu Wondimu Gezahegn ile Ticaret Ataşesi Hassen Mussa'nın katılımıyla Ege Bölgesi Sanayi Odası ev sahipliğinde düzenlenen iş ve yatırım olanakları semineri, İzmirli sanayiciler için yeni işbirliği fırsatlarının kapılarını araladı.

Gökçüoğlu: İzmir üretiyor

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Türkiye'nin coğrafi avantajı ve İzmir'in konumunun Afrika pazarı için adeta lojistik üs halindeyken, Afrika'nın da yatırım fırsatları için yıldız kıta olduğunu söyledi. Etiyopya heyetinin ziyaretini bu nedenle önemseydiğini belirten Gökçüoğlu, "Etiyopya'nın ihracat ve ithalatında ilk 5 ülke içinde AB ülkeleri yer almasına

rağmen, Türkiye ile ilişkiler ne yazık ki geride kalmış. Dış ticaretten aldığımız pay sadece yüzde 2 civarında. Oysa ki Etiyopya'nın ithalat kalemlerinden gerek makineler, gerek motorlu kara taşıtları, gerek mineral yakıtlar ve gerekse demir çelik İzmir'imizin en güçlü olduğu sektörlerdir. Mutlaka dünyaya ihracat gerçekleştiren firmalarımızla irtibata geçmelisiniz" dedi.

Etiyopya ile Türkiye arasındaki vize konusunun da öncelikle çözüme kavuşturulmasını isteyen Gökçüoğlu, alternatif pazarlar, ürünler ve işbirlikleri ile iki ülkenin güçlerini birleştirmesi gerektiğini savundu.

İbrahim Gökçüoğlu, hem yatırım avantajları hem de yaşam kalitesi açısından yabancıların imalat sanayindeki ilk tercihinin İzmir olduğunu da vurgularken, EBSO olarak Afrika'nın en hızlı büyüyen ülkesi Etiyopya'ya da her türlü desteği ve bilgi akışını sağlamaktan mutluluk duyacaklarını ifade etti.

Potansiyel büyük

Etiyopya İstanbul Başkonsolosu Gezahegn de, Türkiye ile ekonomik ilişkileri geliştirmeye karar verdiklerini

belirterek, bugün toplam 500 milyon dolar civarında bulunan dış ticaret hacminin milyarlarca dolara ulaşmasını amaçladıklarını bildirdi. Ülkesinin maden zenginlikleri, toprak ve nüfus avantajlarıyla büyük potansiyele sahip olduğunu söyleyen Wondimu Gezahegn, İstanbul'da başkonsolosluk açılmasını da dostluk ilişkilerinin ekonomik ilişkilerle güçlendirilmesini gösterdiğini dile getirirken, "EBSO'nun desteğine de ihtiyacımız var. El ele çalışarak hedeflerimize ulaşabiliriz" dedi.

Başkonsolos Gezahegn, vize konusunun çözümünü de kendisine "ev ödevi" olarak aldığını, ülkesinin hükümetine iletteceğini belirtti ve "Birbirimize gidip gelirken neden vizeye ihtiyacımız olsun" diye konuştu.

İmkanları değerlendirin

Etiyopya İstanbul Başkonsolosluğu Ticaret Ataşesi Mussa ise, Afrika'nın gelişen üretim merkezi ve tercih edilen yatırım noktası niteliğindeki ülkesinin Vizyon 2025 kapsamında

ana sektörlerle ve yüksek kaliteye odaklandıklarını bildirdi. Etiyopya'nın son 12 yılda her yıl yüzde 11 büyüdüğünü, 45 milyona yakın aktif iş gücüne sahip olduğunu, AB, ABD, Ortadoğu ve Asya'ya yakınlığıyla bir kavşak noktası niteliğini taşıdığını anlatan Mussa, şu bilgileri verdi:

"Etiyopya'nın coğrafi konumu ve tercihli ticaret anlaşmaları, ulaşılabilir pazar erişimi sağlıyor. AB ve ABD'ye gümrüksüz pazar erişimine, Çin, Hindistan, Japonya, Kanada ve Avustralya gibi piyasalarda tercihli gümrük muamelesine sahibiz. 110'dan

fazla uluslararası yolcu ve 40'tan fazla kargo merkezine havayolu seferimizle Afrika'nın havacılık merkeziziz. Kilowattsaati 3 cente elektrik, dünyanın en ucuz fiyatlarından biri. Tarım, deri, tekstil, hafif metal, kimya, ilaç, elektronik, inşaat malzemeleri ve mobilya başta olmak üzere hemen her sektörde yatırım imkanı bulunuyor. Endüstriyel parklarda üreticiler 8-10 yıla kadar, geliştiriciler 15 yıla kadar Gelir Vergisinden muaf. Devlet hizmetleri içi tek durak hizmet anlayışı hakim. Fabrika ve yerleşim yerleri için sıfır masrafla 60-80 yıl arazi kiralanabiliyor."

Teknolojiye yatırım geleceğe yatırım

«SİP UYGULAMALARI ve AR-GE TEŞVİKLERİ»
BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

21.02.2019
EBSO MERKEZ SALONU

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Demirkalkan, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın SİP uygulamaları ile firmaların ileri teknoloji üretimine teşvik edildiğini, devletin de ithal etmek yerine yurt içi kaynaklardan sağlayarak cari açık dengesine olumlu katkı sağladığını söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ateş İlyas Demirkalkan, geleneksel yöntemlerle yapılan üretimin ve geleneksel ürünlerin pazarının daraldığını, kazancın da azaldığını belirterek, dönüşüm için Sanayi 4.0 ile Ar-Ge teşviklerini adres gösterdi. Demirkalkan, "Dünyanın değiştiği, dönüştüğü Sanayi 4.0 sürecinde firmalarımız gerek kurumsal gerekse üretim yapılarını bu dönüşüme uygun şekilde yeniden dizayn etmek zorundadırlar. Başka bir alternatifimiz de yoktur. Ar-Ge teşvikleri bu noktada firmalarımızın mutlaka değerlendirmesi gereken, hükümetimizin verdiği en önemli desteklerin başında geliyor" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı işbirliğinde üyelerini Sanayi İşbirliği Projelerinin (SİP) uygulanması konusunda bilgilendirdi. Toplantının açılış konuşmasını yapan EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Demirkalkan, kurum olarak "Üretim Yoksa Kalkınmak Hayaldir" şiarıyla uzun yıllardır yerli üretimin milli bir strateji olarak ele alınmasının gerekliliğini vurguladıklarını hatırlattı.

Yerileştirme seferberliği

Küresel rekabetin teknoloji ile birlikte geldiği seviyenin üzerine ticari ilişkilerde korumacılığın yaygınlaşmasının dünyanın içinde bulunduğu dönüşümü göstermesi açısından önemli olduğunu söyleyen Demirkalkan, "Ülkeler ve kıtalar arasında farklı ticari ve siyasi birliktelikler, beklenmedik kopmalar ekonomiyi yeniden şekillendiriyor. Böyle bir süreçte, mikro ölçekte firmalar, makro ölçekte ise ülkeler açısından milli değerleri, yüksek teknolojiyle sentezlemek zorunlu hale geliyor. O nedenle, Sayın Cumhurbaşkanımızın "Milli düşün yerli üret" felsefesini gönülden destekliyoruz. Sanayide yerileştirme seferberliği ile ilgili atılan her adımı çok önemsiyoruz" dedi.

Ateş İlyas Demirkalkan, Resmi Gazete'nin 18 Şubat 2018 tarih ve 30335 sayılı nüshasında yayımlanan Sanayi İşbirliği Projelerinin Uygulanmasına Yönelik Yönetmelik'in aslında bir kazan-kazan metodunu barındırdığını hatırlatırken, "Çünkü, söz konusu yönetmelikte der ki; Sanayi İşbirliği Projesi, idarenin yenilik, yerleşme ve/veya teknoloji transferi içeren mal alımı-hizmet alımı veya yapım işlerini ihtiva

eder. Yani firmalarımız açısından, öncelikli tercih edilme seçeneği sunmaktadır. Bununla birlikte ileri teknoloji üretimine firmalarımız teşvik edilmektedir. Devlet açısından da; dışardan ithal etmek yerine içerden temini sağlamak, cari açık dengesine olumlu etkisi nedeni ile de kazanç elde etmek mümkündür” diye konuştu.

Kamu İhale Kanunu'ndan muaf

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi İşbirliği Projeleri Daire Başkanı Hande Ünal, “SİP uygulamalarında en büyük avantaj, Kamu İhale Kanunu'ndan muafiyet. En ucuz değil ekonomik fiyat seçiliyor. Süreç içinde düzeltilebilecek her şeyi düzeltiriz” bilgisini verdi. SİP modeline Bakanlık olarak sonuna kadar destek olacaklarını vurgulayan Ünal, “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, sanayinin her alanında olmak istiyor. Yerleşmeyi de talep ediyoruz. Destekleyeceğimiz projeler yenilik, yerleştirme ve teknoloji unsurlarından en az birini bünyesinde barındırıyor olmalı” dedi.

Bütün paydaşlar kazansın

Sanayi İşbirliği Projelerinin teklif, şartname ve sözleşmelerin yürütülmesi konularında bilgiler veren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Uzman Yardımcısı Bulut Polat, “Yerli katkının artması, teknolojik işbirliği ve ihracat açısından işin tabana yayılmasını, ana yüklenicilerin KOBİ'lerle, üniversitelerle çalışmasını istiyoruz. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, İhtisas OSB'ler, KOBİ'ler ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerindeki üretime

Yaraticılık ve yeniliğin üsleri

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı verilerine göre; Türkiye'de 45 kentte 42 sektörde 1096 Ar-Ge Merkezi, 22 kentte 33 sektörde 313 Tasarım Merkezi faaliyet gösteriyor. İzmir'de 79 Ar-Ge, 28 tasarım merkezi bulunuyor.

Ar-Ge merkezlerinde devlet personeli dahil 55 bin 923 kişi çalışıyor. Bunların 30 bin 196'sı lisans, 9 bin 476'sı yüksek lisans, 942'si de doktora ve üstü akademik kariyere sahip. Tasarım merkezlerinde çalışan 6 bin 396 kişiden 3 bin 677'si lisans, 490'ı yüksek lisans, 27'si ise doktora ve üstü diplomalı.

Tamamlanan ve devam eden proje sayısı Ar-Ge merkezlerinde 33 bin 588, tasarım merkezlerinde 4 bin 574. Ar-Ge merkezleri bugüne kadar 16 bin 348, tasarım merkezleri ise 225 patente imza attı. Ar-Ge merkezlerindeki 4 bin 427, tasarım merkezlerindeki 128 patent tescil edildi. Diğerlerinin tescil işlemleri devam ediyor.

ekstra puan var” ifadelerini kullandı.

Sanayi ve Teknoloji Uzmanı Ekrem Türker Fidan da, Ar-Ge teşviklerinin sanayi alanındaki tüm işletmeleri kapsadığını anlattı. Ar-Ge Merkezleri ile

Tasarım Merkezlerine tanınan vergi avantajlarıyla istisnalara dikkat çeken Fidan, “Ar-Ge merkezlerinde tasarım projeleri de yapılabilir. Önemli olan projeler ve nitelikleridir” diye konuştu.

2019 yılında teminat mektupsuz kredi desteğimizi artıracacağız

Adnan YILDIRIM
Türk Eximbank
Genel Müdürü

2018 yılı ihracatımız bir önceki yıla göre yüzde 7 oranında artarak 168 milyar dolara yükseldi. İhracatımızın artış trendi devam ediyor. Uluslararası rekabetin yoğunlaştığı böyle bir dönemde ihracatçılarımız yarıştan geri kalmıyor. İhracata yeni başlayan firmalarımızdaki dikkate değer artışı da görünce ihracatımızın geleceğine dair umutlarımız artıyor. Yani aslında firmalarımız şunu iyi biliyor: Büyümek için, kazanmak ve kazandırmak için uluslararası olmak, dünyaya açılmak, ihracat yapmak şart. 2019'da da büyümenin devam etmesi için ihracatın hızlanması gerekiyor.

Bu düşünceye sahip olan firmalarımızı uluslararası rekabette yalnız bırakmamak Türk Eximbank olarak bizim görevlerimiz arasında. Biz çalışmalarımızda her zaman şuna bakıyoruz: İhracatçılarımızın finansman ihtiyaçlarını yeterince karşılayabiliyor muyuz? İhtiyacı olan ürünleri sunabiliyor muyuz? Finansman olanaklarını genişletebiliyor muyuz? Yeni ihracatçılara ulaşabiliyor muyuz? Bunu

test edebilmenin yolları var. Malum, öğrencilerimiz yarıyıl karnelerini aldılar. Biz de Banka olarak 2018 yılı karnemizi aldık. 2018 yılında 44,2 milyar dolar kredi ve sigorta desteği ile dolar bazında yüzde 12,5 oranında büyüme yakaladık. Destek verdiğimiz ihracatçı sayımız bir önceki yıla göre yüzde 16 artarak 11.072 oldu. Bankacılık sistemindeki ihracat kredilerinin yarısını verir hale geldik. 2017'ye girerken yüzde 53 olan KOBİ oranımızı yüzde 70,7'ye çıkardık. Karnemiz kısaca böyle.

Teminat mektupsuz kredi desteğimizi artırarak 2019'da ihracatçılarımızın yüzünü güldüreceğiz

Karnemiz çalışmalarımızın bir yansıması aslında. Yeni teminat çeşitleriyle verdiğimiz krediler, açtığımız yeni şubeler, KOBİ'lere sağladığımız ayrıcalıklar ve ihracatçılarımızın istekleri doğrultusunda geliştirdiğimiz yeni programlar 2018'deki destek artışında etkili oldu. Şimdi de 2019 karnemiz için çalışmaya başladık. 2019'un ihracat yılı olması için yeni programlarımızı teker teker uygulamaya

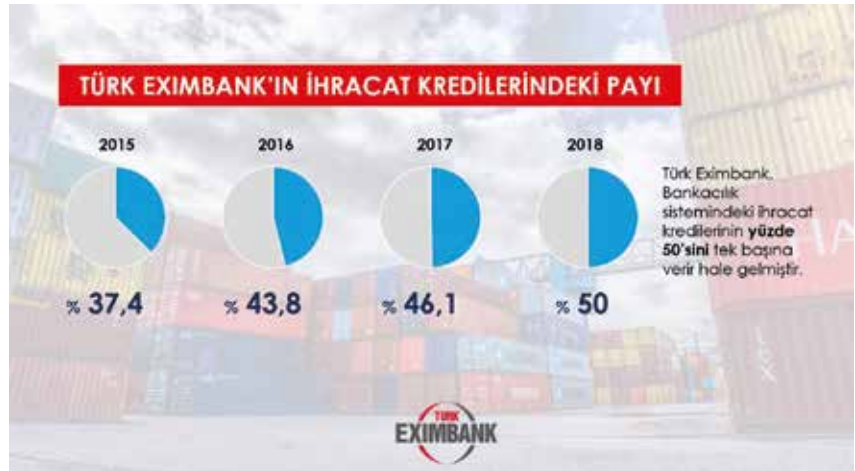
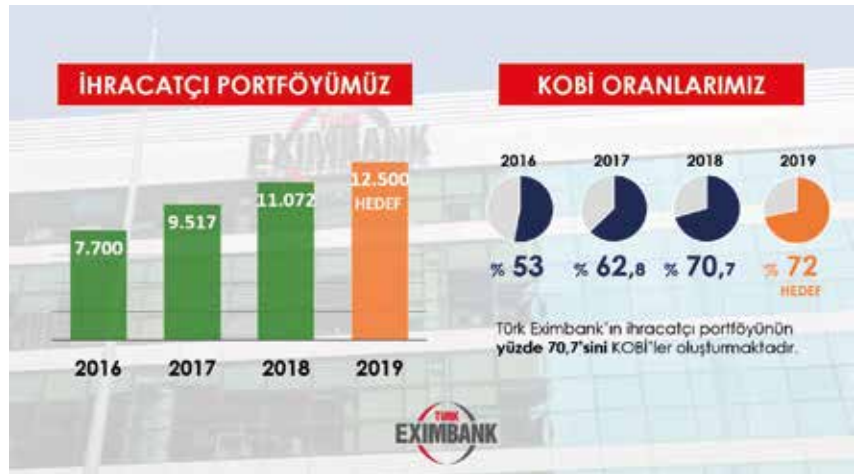
“
2019'un ihracat yılı olması için yeni programlarımızı teker teker uygulamaya alıyoruz. İhracatçılarımızın en yoğun talep ettiği konuların başında "teminat mektupsuz kredi desteğinin artırılması" var. Bu konuya du-yarsız kalamaz-dık. Bu yüzden hem mevcut kredi programlarımızın teminat kapsamını genişlettik hem de yeni programlarımızı uygulamaya hazır hale getirdik.”

alıyoruz. İhracatçılarımızın en yoğun talep ettiği konuların başında “teminat mektupsuz kredi desteğinin artırılması” var. Bu konuya duyarsız kalamazdık. Bu yüzden hem mevcut kredi programlarımızın teminat kapsamını genişlettik hem de yeni programlarımızı uygulamaya hazır hale getirdik.

2018’de teminat mektupsuz verdiğimiz kredi tutarı 4,2 milyar doları buldu. Bu tutarı 2019’da nasıl artıracığımızı kısaca izah edeyim. Bilindiği üzere firmalarımız yurt dışı ve yurt içi alacaklarına ödeme/ tahsilat garantisi istediklerinde bizden “Alacak Sigortası Poliçesi” yaptırıyorlar. Alacaklarını sigortalıyorlar. Biz 2018’de 16,9 milyar dolar tutarında yurt dışı ve yurt içi alacağı sigortaladık. İhracatçılarımız bu alacaklarını iskonto ederek bizden krediye dönüştürebiliyorlar. Karşılığında sigorta poliçesini teminat olarak veriyorlar. 2019’da bunu yaygınlaştıracamız.

Poliçenin teminat kabul edilmesi ihracatçılarımıza rahat bir nefes aldırarak. Fakat bununla yetinmeyeceğiz. “İşletme sermayesi garanti programı” ile ihracatçılarımızın ticari bankalardan kullandıkları kredilere garanti vererek hem ihracatçılarımızı hem de bankacılık sistemini rahatlatacağız. Buna ilaveten yurt içi ve yurt dışı bankalara, faktöring ve finansal kiralama şirketlerine verdiğimiz limitleri artırarak ihracatçılarımızın limit sıkıntısını gidereceğiz. “Yurt dışı projeler teminat mektubu programı” ile müteahhit firmalarımıza geçici teminat mektubu, kesin teminat mektubu ve avans teminat mektubu sağlayacağız. Ayrıca “hizmet kontrat sigortası” ile turizm acenteleri, uluslararası nakliye ve havayolu firmaları gibi hizmet ihracatı yapan firmaların alacak risklerini sigortalayacağız. Akreditif teyit sigortası, kefalet

sigortası, finansal kuruluşlar alıcı kredisi sigortası gibi sigorta ürünlerimizi de yıl içinde devreye alarak sigorta kültürünün yaygınlaşmasına katkı sağlayacağız. İhracatçılarımızın ihtiyacı olup da bizim sunamadığımız bir hizmet olmamalı. Biz “ihracata tam destek” diyerek hedef belirliyoruz.

Sözlerimin başında kendimizi nasıl test ettiğimizi ifade ettim. İhtiyaçları karşılayabiliyorsak, finansman olanaklarımızı genişletebiliyorsak, yeterli desteği verebiliyorsak, daha fazla ihracatçıya ulaşabiliyorsak karnemiz iyi geliyor. İhracatçımızın gülen yüzü karnemize aynen yansıyor.

Menderes Tarıma Dayalı İhtisas OSB'de Önemli İmza

Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası ile Ege İhracatçı Birlikleri ortaklığında İzmir'e kazandırılacak Tarıma Dayalı İhtisas OSB (TDİOSB) çalışmaları kapsamında önemli bir aşama daha kaydedildi ve fizibilite raporu için ilk imzalar atıldı.

Kuruluş çalışmaları Ege Bölgesi Sanayi Odası tarafından yürütülen Menderes Seracılık Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi projesi, İzmir Kalkınma Ajansı'ndan fizibilite desteği almaya hak kazandı. Proje sahibi olarak EBSO ile birlikte, İZTO, İTB ve EİB ortak olarak yer aldı. EBSO Genel Sekreteri Mustafa Kalyoncu ile İZKA Genel Sekreteri Dr. Mehmet Yavuz'un imza attığı protokolle, kesme çiçek ve ürünlerinin üretileceği TDİOSB için fizibilite raporu hazırlayacak firma ihaleyle belirlenecek. Yaklaşık 1 yıllık fizibilite süreci; hangi bitkilerin nasıl ve ne miktarda üretileceği, üretim alanı, yatırım bedelleri, teknik altyapı, pazarlama ve ihracat olanakları, Menderes Seracılık TDİOSB'nin ekonomiye sağlayacağı

katkıların tam olarak belirlenmesini amaçlıyor.

Tarımda teknoloji kullanımına örnek olacak

Fizibilite raporunun ardından, seracılık alanında üretim yapan birçok firmanın yoğun olarak bulunduğu bir bölge olan Menderes'te Tarıma Dayalı Süs Bitkileri ve Çiçekçilik İhtisas Organize Sanayi Bölgesi yatırımlarına start verilecek. Proje ile aynı zamanda İzmir'in mikro klima özelliği kullanılarak süs bitkileri ve çiçekçilik yetiştirilmesinin, modern örtü altı tarımsal faaliyetlerin yapılması sağlanacak. Menderes Çiçekçilik ve Süs Bitkileri TDİOSB, bu anlamda bölgede bir ilk olma özelliği ile dikkat çekerken, teknolojik seraların süs bitkileri ve çiçekçilik sektöründe kullanılmasında örnek teşkil edecek.

Herkes kazanacak

İzmir'de iş dünyasını çatısı altında toplayan Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası ve Ege

“
Ege Bölgesi
Sanayi Odası
ile İzmir
Kalkınma
Ajansı,
Menderes
Seracılık
Tarıma Dayalı
İhtisas OSB
projesi için
fizibilite
sözleşmesi
imzaladı.”

İhracatçılar Birliği ortaklığında hayata geçirilecek proje, sektörel anlamda önemli sivil toplum kuruluşlarının ortak olarak gerçekleştirmesinden dolayı da bölgede bir ilk özelliği taşıyor.

Ülkemizin jeotermal kaynaklarının önemli bir kısmına sahip olan Ege'de enerji ihtiyacını jeotermal kaynaklardan sağlayan Tarıma Dayalı Sera İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri kurulması ile hem bölgede yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması sağlanacak hem de bölgede kurulacak modern teknolojik seralar ile seracılık faaliyetleri ivme kazanacak.

Adım adım TDİOSB

İzmir'e tarım, hayvancılık ve çiçekçilikten oluşan üç ayrı Tarıma Dayalı İhtisas OSB kurulmasına ilişkin alınan kararlar doğrultusunda, öncelikli olarak Dikili Jeotermal Kaynaklı Seracılık TDİOSB ile Menderes Seracılık (Süs Bitkileri) TDİOSB projelerine başlanılmasına karar verildi. Yer seçimi ve üretim alanı konularında yapılan ortak toplantılar sonucu, Dikili'deki TDİOSB'de günlük sebze ve meyve, Menderes'teki TDİOB'de ise kesme çiçek ürünlerinin üretimi yapılacaktır.

Tarım ürünleri ihracatında, önemli mesafeler kaydeden İzmir, EBSO, İZTO, İTB ve EİB'in oluşturduğu ortak akılla Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) projesine odaklandı. Tarıma dayalı sanayide son dönemlerin ileriye dönük ve öncü hamlesi için düğmeye basan EBSO, her iki proje için temin edilecek danışmanlık hizmetleri ve alınacak kararlarla ilgili olarak Genel Sekreter Mustafa Kalyoncu'yu görevlendirdi.

TDİOSB'lerin kuruluş çalışmaları da Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda yürütülecek, yazışmaları da yine EBSO tarafından yapılacak. Çalışmalarla ilgili EBSO Koordinatörü olarak Torbalı OSB Bölge Müdürü Abdil Çalar ile İzmir Ticaret Odası Danışmanı Dr. Hitay Baran'a görev verildi.

Modern tarımın üssü

Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri, bitkisel üretim ve hayvansal üretim konularında ihtisaslaşmış firmaların bir arada bulunduğu, kamu tüzel kişi/kişilerince kurulan, tarım ve sanayi sektörünün entegrasyonunu sağlamaya yönelik tarıma dayalı sanayi girdisini oluşturan bitkisel ve hayvansal üretimin ve bunların işlenmesine yönelik sanayi tesislerinin yer aldığı mal ve hizmet üretim bölgesi olarak nitelendiriliyor.

Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinde; bitkisel ve hayvansal üretimin ve bunlara dayalı sanayinin desteklenmesi, geliştirilmesi, ürünlerin paketlenmesi, işlenmesi ve muhafaza edilmesi, rekabet edebilirliğini artırıcı nitelikte sürdürülebilir, uygun ve kaliteli hammaddenin temini, tarım-sanayi entegrasyonunun geliştirilmesinin sağlanması amaçlanıyor.

Çek Kanunu'nda tüzel kişi temsilcilerinin çek düzenlemesi ve sorumlulukları

Av. Murat ULUSU
Hukuk Danışmanı

5941 Sayılı Çek Kanunu, tüzel kişiler adına temsil yolu ile çek düzenlenmesi ve sorumluluk sistemini, yürürlükten kaldırdığı "Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun"dan farklı bir şekilde düzenlemiştir.

5941 Sayılı Çek Kanunu, gerçek ve tüzel kişiler adına temsil yolu ile çek keşide edilmesi ve sonuçları bakımından ayrı ilkeler benimsemiştir. EÇK'dan farklı olarak gerçek kişiler adına, temsil yolu ile çek hesabı açmak ve kapatmak mümkün olmakla birlikte çek düzenlemek yasaklanmıştır. Tüzel kişiler adına organları veya temsilcileri çek düzenleyebilecektir. Tüzel kişi adına düzenlenen çeklerden dolayı hukuki sorumluluk tüzel kişiye aittir. Fakat karşılıksız çek keşide etme suçunun ceza yaptırımı gerçek kişilerle sınırlı olarak uygulanır. Bu sebeple tüzel kişi çeklerinde ceza yaptırımı sadece "çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü yönetim organı üyesi kişi" veya kişiler hakkında uygulanabilecektir. Karşılıksız çekten genel olarak tüzel kişinin malî işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organı üyesi, görev dağılımı yapılmamışsa, yönetim organını oluşturan gerçek kişi veya kişiler sorumlu olacaklardır (5941 Sayılı Çek Kanunu m. 5/1, 2).

Tüzel kişiler adına çek hesabı açılması ve çek düzenlenmesi, tüzelkişinin yöneticileri veya temsilcileri tarafından yapılabilir. Türlerine göre tüzel kişiyi yönetim ve temsil yetkisine sahip olan kimseleri genel olarak aşağıdaki gibi özetleyebiliriz:

- Kollektif şirketlerde, ortaklardan her biri veya birkaçı ya da ticari mümessiller;
- Limited şirketlerde, müdürler (bu kimse ortaklardan birisi olabileceği gibi dışarıdan birisi de olabilir) ya da ticari mümessiller;
- Anonim şirketlerde, yönetim kurulu üyeleri veya imza yetkisini haiz bir ya da

daha fazla murahhas üye yahut müdürler [ticari mümessiller;

- Derneklerde, yönetim kurulu üyeleri veya imza yetkisini haiz bir ya da birkaç üye, bir ticari işletme işleten derneklerde ise yine yönetim kurulu üyeleri veya ticari mümessiller;

- Vakıflarda, mütevelli (yönetim organı), bir ticari işletme işleten vakıflarda ise mütevelli heyeti üyeleri veya ticari mümessiller;

Yine tüzel kişilerin yönetimi ve temsilinde, ticari işletmenin olağan (mutad) veya belirli işleri için yetkilendirilen ticari vekillerin rolü ve önemi göz ardı edilemez. Ticari vekil olarak atanan kimseler özel olarak yetkilendirilmedikçe çek ile ilgili işlemlere nezaret edemeyeceklerdir.

Tüzel kişiler adına çek hesabı açmaya ve çek düzenlemeye yetkili olan kimseleri üç başlık altında toplayabiliriz: 1) Yönetim organı, 2) Temsilciler, 3) Tüzel kişi adına imza yetkisine sahip olan kimseler. (Kendilerine verilen temsil yetkisinin kapsamına göre ticari mümessil veya ticari vekil konumundadırlar.)

Karşılıksız çek dolayısıyla tüzel kişi temsilcilerinin sorumluluğu

A) Karşılıksız çekin hukuki sonuçları bakımından tüzel kişi temsilcisinin sorumluluğu

Tüzel kişiler, organlarının işlemlerinden ve temsil yoluyla yapılan işlemlerden sorumludur. Temsil yoluyla çek keşide etme yasağı gerçek kişilerle sınırlıdır, tüzel kişiler adına pekâlâ temsil yoluyla çek keşide edilebilecektir. Yetkili temsil çerçevesinde keşide edilen çekin hukuki sonuçları, tüzel kişiye aittir. Gerçek kişilerden farklı olarak, temsil yetkisi aşılarak yapılan işlemlerde TK m. 590 hükmü gereği bizatihi temsilci kendisi sorumlu tutulacaktır. Tüzel kişinin, kusurlu davranışlarıyla "çekin karşılıksız" kalmasına yol açan bu sebeple çek bedeline ek olarak faiz ve tazminat ödemesine, çek

Kanun koyucu, çeki keşide eden tüzel kişi temsilcisinin değil, "kanuni ibraz süresi içinde" karşılıklı çek hesabında bulundurmakla yükümlü organ temsilcisinin sorumluluğunu benimsemiştir.

düzenleme ve çek hesabı açma yasağına maruz kalmasına yol açan yönetici ve temsilcilerine rücu imkânı mahfuzdur.

Çekin karşılıksız çıkması halinde hamil, müracaat haklarını kullanabilecektir. Hamilin talep edeceği miktar, karşılıksız kalan çek miktarıdır. Borçlu

(keşideci, hesabına çek keşide edilen tüzel kişi tacir), karşılıksız kalan çek miktarı kadar zenginleşmiştir.

B) Karşılıksız çekin cezai sonuçları bakımından tüzel kişi temsilcisinin sorumluluğu

Tüzel kişilerin yönetimi ve temsili, yetkinin kapsam ve şartları, tabi olduğu kanun ve statü hükümlerine göre belirlenir. Yönetim ve temsil yetkisinin kullanılmasında her bir üye bağımsız olarak yetkilendirilebileceği gibi birlikte temsil şartı ile de yetkilendirilebilir. Tüzel kişilerde karşılıksız çek keşide etmekten sorumlu tutulacak olanlar, organ sıfatını taşıyan yönetici veya temsilcilerdir. Kural olarak tüzel kişi yöneticisi veya temsilcileri, aynı zamanda çekin karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişilerdir. 5941 Sayılı Çek Kanunu, çek karşılığını ilgili banka hesabında bulundurmamakla yükümlü olanları, tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organı üyesi, görev bölümü yapılmamışsa yönetim organını oluşturan gerçek kişi veya kişiler olarak ifade etmiştir. Öyleyse çeki, keşide edenden ziyade, kanuni ibraz süresi içinde ilgili banka hesabında, yeterli karşılığı bulundurmamakla yükümlü organ görevlisi yönetici veya temsilci sorumlu tutulacaktır. Karşılıksız çek dolayısıyla sorumlu olacak kişiler iki halde farklılık gösterebilecektir:

1) Çek üzerinde yazılı olan ve çeki düzenleyen kişinin organ görevlisi

revlisi sıfatını taşıyamaması,

2) İleri tarihli çeklerde organ görevlisi keşidecinin görevinin sona ermesi (azil, istifa, ölüm veya fiil ehliyetinin kısıtlanması).

Bilakis kanun koyucu, çeki keşide eden tüzel kişi temsilcisinin değil, "kanuni ibraz süresi içinde" karşılığı çek hesabında bulundurmamakla yükümlü organ temsilcisinin sorumluluğunu benimsemiştir.

Kanun koyucunun karşılıksız çekin cezai sorumluluğunda kanuni ibraz süresini ve organ görevlisi sıfatını esas alması çeşitli sorunlara yol açacaktır:

Çek, ileri tarihli bile olsa keşide tarihinden önce ödenebilir. Bu anlamda çek keşide eden temsilcinin hiç değilse yeterli karşılığın temin edilmesi ile ilgili özeni göstermesi, gerekli tedbirleri alması asıl olmalıdır. Yeni organ görevlisinin, tüzel kişi adına keşide edilmiş ileri tarihli çekten belki haberi bile olmayacaktır.

İleri tarihli tüzel kişi çeklerinde keşidecinin değil kanuni ibraz süresi içinde yetkili organ görevlileri ile sınırlı sorumluluk ilkesi, tüzel kişilerde ölçüsüz borçlanmaları, günü kurtarma çabalarını engelleyici değil kolaylaştırıcı bir yapıya sahiptir.

YK üyeleri arasında görev dağılımı yapılmayan hallerde, aksi kararlaştırılmamışsa, en az iki üyenin imzası ile çek düzenlenebilecektir. Bu ihtimalde haklı olarak karşılıksız çekten, imza sahibi (keşideci) organ görevlilerinin sorumlu

tutulmaları beklenir. Ancak 5941 Sayılı Çek Kanunu m. 5/2 hükmü gereği görev dağılımı yapılmadığı için diğer organ görevlileri de karşılıksız çekten sorumlu tutulabileceklerdir ki bu sonucun adaletli olmadığı açıktır.

İleri tarihli çek düzenleyen ve kanuni ibraz süresi gel-

meden şirketle ilişkisi kesilen yönetim organı görevlisi hakkında adli para cezasına hükmedilememekle birlikte, gerek koruma tedbiri olarak gerek güvenlik tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararı verilebilecektir.

Tüzel kişi adına hareket etmeye yetkili kimseler sadece bir kişi olabileceği gibi birden fazla da olabilir ve aralarında işbölümü yapabilirler. Hatta yönetim yetkisi pay sahibi olmayan kimselere (murahhas müdür) bile devredilebilir: 5941 Sayılı Çek Kanunu m. 5/2 hükmüne göre ilgili tüzel kişilerin yönetim organı dışında yönetim görevi ile yetkilendirildiği ortak ya da ortak dışındaki kimselerin karşılıksız çek keşide etmekten dolayı cezai sorumluluğu mümkün olmayacaktır.

Özetle, tüzel kişiler adına organları veya temsilcileri çek düzenleyebilecek olmakla, düzenlenen çekin karşılıksız çıkması halinde kanun uyarınca öngörülen yaptırımlardan sorumluluğun belirlenmesinde şayet tüzel kişiliğin, çekin karşılığını bulundurmamakla yükümlü mali işlerden sorumlu ve bu konuda görevlendirilmiş yönetim organı mevcut değilse, anonim şirketler bakımından yönetim kurulu üyelerinin ve varsa çeki keşide eden şirket ticari mümessilinin, limitet şirketler bakımından ise müdürlerin ve varsa çeki keşide eden şirketin ticari mümessilinin karşılıksız çek keşide edilmesine bağlı sorumluluğu gündeme gelebilecektir.

Esen'den Meclis temennileri

EBSO Meclis Başkanı Esen, ABD'den Avrupa'ya, Ortadoğu'dan Rusya ve Ukrayna'ya kadar geniş bir coğrafyada baş gösteren olayların neden olduğu belirsizliklere değindi. Türkiye'de de makroekonomik göstergelerdeki bozulmaya dikkat çeken Esen, çıkış için hükümetin önemli adımlar attığını söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında, Odamız için, ülkemiz için ve küresel ekonomi için 2018 yılının yeni başlangıçlara, önemli değişimlere ve tabii ki zorlu, acılı günlere sahne olduğunu, olağandışı gelişmeler yaşadıklarını söyledi.

Oda seçimlerimizin üzerinden 7 ay geçtiğini söyleyerek, bu uyum içerisinde birlik ve beraberlikle çalışmalarımıza eksiksiz devam edebilmeyi dileyen Esen, bugüne kadar sergilenen katkıları için Meclis Üyelerine teşekkür ederek, bu vesileyle 2018 yılında hayatını kaybeden sanayicileri rahmetle, saygıyla ve özlemle andığını söyledi.

Küresel arenada belirsizlik hakim

Esen, 2018 yılını tamamlarken küresel arenaya adeta ABD Başkanı Donald Trump'ın yön vermeye devam ettiğini gördüklerini, güven oylamasında güç kaybetse de, 2019'da çanlar onun için çalacak olsa da, bildiğini yapmaya devam ettiğini söyledi. Ticaret savaşlarının damga vurduğu ve küresel arenada belirsizliğin hakim olduğu 2018 yılının

son ayında gerçekleşen G-20 Liderler Zirvesi'nde de küresel belirsizliklere atıfta bulunulduğunu, küresel ekonomik ve politik düzenin önemine değinilen sonuç bildirgesinde, bu düzenin uluslararası kurallara uymayla ve geniş çaplı işbirliği ile sağlanabileceğine yapılan vurgunun önemli olduğunu dile getirdi.

2019'a girmeden özellikle Avrupa'da yeni istikrarsızlıkların kapıda olduğunu, Paris'te başlayan ve diğer büyük AB kentlerine sıçrayan halkın mevcut hükümete yönelik protesto gösterilerinin geniş çaplı eylemlere dönüştüğünü ve kontrolden çıkma noktasına ulaştığına dikkat çeken Esen, hükümet binalarından mağazalara zarar vermeye kadar uzayan sürecin her gün yeni bir şehirde patlak vermesinin, vandalizme varan provokatör davranışların 2019'un önemli gündem maddelerinden olduğunu söyledi. Esen, her nerede olursa olsun, demokratik hakkı kullanmak ne kadar olağan ise, Vandalizm ve vahşetin de bir o kadar olağan dışı olduğunu ve tasvip edilemeyeceğini, bir tarafta AB'deki sokak eylemleri, diğer yanda Rusya-Ukrayna arasındaki gerginlikler ve Suriye üzerinden devam

eden Ortadoğu meselesi derken dünyanın dört bir tarafında tehlike çan sesleri geldiğini belirtti.

Makroekonomik göstergeler alarm veriyor

EBSO Meclis Başkanı Esen, 2018 yılında ülkemizde tarihi bir seçime giderek, yönetim şeklimizi değiştirdiğimizi, ancak yeni sistemi, ekonomide yaşadığımız darboğazın karşıladığını ve ne yazık ki bu sorunlarla 2019'a girdiğimizi vurguladı. İşsizlik oranından büyümeye, karşılıksız çıkan çek oranlarından güven endekslerine, enflasyona kadar birçok göstergenin alarm vermeye devam ettiğini, bunu da hanelerden, piyasaya ve fabrikalarımıza kadar derin bir durgunluk yaşayarak hissettiğimizi, her ne kadar son haftalarda Hükümet önemli adımlar atsa da ateşi söndürmenin kolay olmayacağını vurguladı.

Salih Esen, bu zorlu dönemin aşılmasında açıklanan her bir adımı, alınan kararları itina ile takip ettiklerini, Meclis üyelerinin de kendi meslek gruplarındaki gelişmeleri Meclis kürsüsünden paylaşmalarını süreç itibarıyla önemsediklerinin altını bir kez daha çizmek istediğini

söyledi.

Ekonomik açıdan zorluklarla mücadele ederken 2018 yılı Temmuz ve Aralık ayındaki tren kazaları sonucu kayıplarımız ile maalesef tarihe geçtiğimizi dile getiren Esen, bir taraftan son teknolojiyle donatılmış ulaşım ve altyapı projelerimiz ile övünürken, diğer taraftan bu kazaların üzüntüsüyle de yüzleştiklerini dile getiren Esen, Ankara'da yaşanan elim tren kazasında kaybettiğimiz vatandaşlarımız için Allah'tan rahmet, ailelerine sabır dileyerek, ihmallerin artık son bulmasını temenni etti.

Seçimde çevre kirliliği olmasın

Kasım ayındaki meclis toplantısında yapmış olduğu konuşmasında; yerel seçimlerin yaklaştığı dönemde partilerden tasarruf seferberliği beklediklerini, "teknoloji çağında artık sokaklarda hem afiş, hem de sesli gürültü yaratacak unsurlardan vazgeçmelerini arzu ediyoruz" ifadelerini kullandığını hatırlatan Esen, konuyla ilgili Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın basına açıklama yaparak, sadece parti teşkilatlarının

olduğu yerde ve seçim koordinasyon merkezlerinin olduğu yerde afiş-bayrak asılabilir, başka hiçbir yerde görüntü kirliliğine müsaade edilmeyecektir dediğini, bu söylemi çok ilkeli bulduğunu ifadeyle, diğer partilerimize de örnek olmasını diledi.

Tüm bu gelişmelerin odağında sıkıntılı bir yılı geride bırakırken daha zorlu ve mücadele gerektirecek bir yılın bizi beklediğini dile getiren Esen, birlik ve beraberlik anlayışımızla tüm zorlukların üstesinden gelebileceğini umduğunu, 2019'un ülkemiz ve dünyamız için barış, huzur ve istikrar getirmesini dileyerek, sağlıklı ve mutlu bir yıl olmasını temenni etti.

EBSO Ailesi

Meclis Üyesi Kazım İlder Gürel'in Meclis toplantılarına devamsızlığı nedeniyle üyeliğinin sona erdiğini, yerine Sanita Gıda Strelizasyon ve Kurutma Sanayi Ticaret Limitet Şirketi Firmasını temsilen Hüseyin Ömeroğlu'nun Meclis üyeliğine getirildiğini haber veren Esen, Ömeroğlu'na hoş geldiniz diyerek, yeni görevinde başarılar diledi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar: 2019 atılım yılı olsun

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "Bugün 1.6 trilyon dolar olan e-ticaret hacminin 2020 yılında 3 trilyon dolar olması bekleniyorsa, bu pastadan acilen faydalanmak zorundayız. 2019 ihracat atağı yılı olsun, her türlü desteği vermeye hazırız" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 2018 yılının son Meclis Toplantısını gerçekleştirdiklerini, en büyük kazancının sağlıklı yaşamak olduğunu, arkadaş çevresine sürekli; "seni mutlu edecek insanlarla beraber ol" tavsiyesinde bulunduğunu, çünkü hem insanın kendi mutluluğun için, hem de sağlıklı yaşayabilmek için bunun önemli bir kriter olduğunu söyledi.

2018 yılına baktıklarında Meclis Başkanı Esen'in de dile getirdiği üzere ABD Başkanı Trump'ın akıllarda kalan davranış ve söylemlerde bulunduğunu, "2-3 yıl patriot satmayacağım" derken bir anda patriot satışına onay verdiğini, bir gün "Suriye'den çekiliyorum" dediğini, özellikle dünyadaki ekonomi savaşlarıyla ilgili aldığı kararlar ile bütün dünyayı etkileyen bir hale geldiğini, Çin'le aradaki ticaret savaşına 90 gün ara verdiğini söyledi.

Dünya sorunlarla mücadele ediyor

ABD Merkez Bankası'nın (FED) 2018 yılında 4'üncü kez faizi beklentiler ölçüsünde artırmasının, ekonomik faaliyetlerin de güçlü bir şekilde artması sonucunda, 2019 yılında en fazla iki faiz artıracığını ortaya koyan bir politika sergilediğini, özellikle Avrupa Birliği'ne liderlik yapan, en güçlü ekonomi olan Almanya'nın Başkanı Merkel'in siyaseti bırakacağını açıkladığını, yerine gelecek olan liderin maalesef orada yaşayan Türk vatandaşları gibi tüm yabancı ülkelerin vatandaşları ile ilgili düşüncesinin çok açık olduğunu, dolayısıyla maalesef Merkel kadar iyi bir ilişkimizin olmayacağını ilerleyen dönemlerde göreceğimizi ifade etti.

Ender Yorgancılar, İngiltere'nin Brexit çıkmazı ile her geçen gün ekonomisinde sıkıntılarının artacağını yaşayarak

göreceklerini, Paris'te başlayan, sonrasında İspanya'nın kaderi olan Katalonlarla İspanya Hükümeti arasındaki sokak olaylarının yeniden gündeme geldiğini hatırlatırken, yaptırım sürecinde İran'ın Avrasya Ekonomik Birliği ile Serbest Ticaret Anlaşması imzalamasının, yine Avrupa Birliği Merkez Bankası'nın en az 2019'un yazına kadar faizlerin değişmeyeceğine dair söylemlerini tekrarlamasının ayrıca dikkat çeken konular olduğunu belirtti.

G-20 Zirvesi ile Dünya Ticaret Örgütü'nün yetersiz kaldığı, reforma ihtiyaç duyulduğunun açıklanmasının ise ayrı bir konu olduğunu dile getiren Yorgancılar, tüm bu konuların ekonomik olarak ülkemizi ilgilendirdiğini, entegre bir ülke olarak dünya ekonomisinde bunların dışında kendimizi ayrı tutup soyutlama imkânımızın söz konusu olmadığını dile getirdi.

Fırsatlara odaklanalım

Yorgancılar, 2018 yılında en büyük kavgaın Amerika Birleşik Devletleri'yle Çin arasında yaşandığını, çünkü özellikle teknolojinin Çin'deki hızlı gelişimi, yarı iletkenler ve robotik üretim konusundaki gelişmelerin Amerika Birleşik Devletleri'ni rahatsız ettiğini, çünkü Çin'in pazardan daha fazla pay alır hale geldiğini söyledi.

Moody's tarafından G20

ülkelerinin 2019 yılı için büyüme tahminlerinin yer aldığı grafiği Meclis Üyeleri ile paylaşan Yorgancılar, grafiğin Asya'nın yükselen yıldızı Hindistan'ı öne çıkarırken, Suudi Arabistan'a, Güney Afrika'ya, Avustralya'ya dikkat çekmek istediğini, zor geçen 2018'in ardından İtalya, Brezilya ve Meksika için umutların devam ettiğini, maalesef ülkemizin negatif bölümde yer aldığını ifade etti. Ülkemizdeki düşüşün, işsizlik oranlarının yüzde 11.4'e çıkması, sanayi yatırım endekslerindeki sıkıntılardan kaynaklandığını, yüzde 5'in üzerinde büyüme gerçekleştirdiğimiz takdirde işsizliğin düşeceğini ve ülke olarak daha iyi günler görebileceğimizi söyledi.

Göstergelerde alarm

Yorgancılar, harcamalar açısından büyümeye bakıldığında; hane halkı tüketim harcamalarının yüzde 1.1 artmasının iç talep daralmasındaki gerçeği ortaya koyduğunu, hükümetin iç piyasayı canlandırma hamleleri sonrasında Maliye politikasındaki genişleme ve yapılan bazı sübvansiyonlarla sektör bazlı devlet harcamalarının yüzde 7.5 civarında gerçekleştiğini, iç talepteki daralmayı, özellikle beyaz eşya ve otomotiv sektöründeki satış rakamlarının çok açıkça ifade ettiğini, üçüncü çeyrekte dayanıklı

tüketim mallarının da bu daralmayı teyit edince, yüzde 23.9 o pazarda küçülme yaşandığını belirtti.

Türkiye'deki tüm sanayicilerin yapmış olduğu yatırım miktarlarının, yatırım harcamalarının düşmesinin en önemli konulardan biri olduğunu, makine teçhizat yatırımlarının yüzde 8.5 aşağıya indiğini, inşaat yatırımlarının yüzde 1.8 aşağıya indiğini, ihracatımızın yüzde 13.6 arttığını, ithalatımızın yüzde 16.7 düştüğünü söyledi. Yorgancılar, içinde bulunduğumuz süreç itibarı ile iç piyasada çok ciddi bir darboğaz yaşandığını, bunun ihracatla aşılabileceğini, alibaba.com'un 11 Kasım Bekarlar Günü cirosunun 85 saniyede 1 milyar dolar, 24 saatte 30 milyar dolar olduğunu, Türkiye'nin son açıklanan bir aylık ihracat rakamı son 10 yılın en yüksek aylık ihracat rakamının Ekim itibarı ile 15.7 milyar dolar olduğu göz önüne alındığında, alibaba.com'un 24 saatte yaptığı satışın yarısına denk geldiğini vurguladı.

2019'un, ihracat yılı olması gerektiğinin bir kez daha altını çizmek istediğini söyleyen Yorgancılar, Ticaret Bakanlığımızın e-ihracata ilişkin çalışmalarını çok önemseydiğini, ikinci 100 günlük eylem planında Ticaret Bakanlığı'nın, ulusal e-ihracat çalıştayının gerçekleştirilmesi ve ihracatçıların küresel ticari verilerini yakından takip edebileceği "Elektronik İhracat Platformu"nun kavramsal tasarımının oluşturulması konularının yer aldığını dile getirdi.

İmalat sanayi üretim endeksinde Ağustos ayından bu yana maalesef sert bir iniş yaşandığını vurgulayan Yorgancılar, İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) Nisan ayından bu yana 50 barajının altında seyrettiğini, 2009 yılından bu yana en kötü seviyesinde bulunduğunu, sanayi üretim endeksinin eksi 6.5'ler ile bir daralmanın içine girdiğini ve sonuçta işsizlik oranının yüzde 11.4'e çıktığını dile getirdi.

Uzun vadeli çözüm gerekli

Aralık ayında TBMM Genel Kurulu'nda Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın bütçe konuşmalarını izlediğini, Pekcan'ın; konkordato ilan eden anonim şirket sayısının 294, limitet şirket sayısının 552 olduğunu ve toplamda 846 firmanın konkordato ilan ettiğini dile getirdiğini, yıllardır müşterisi oldukları firmaların bir sabah kalktıklarında konkordato ilan ettiğini gördüklerini, alacakların bir yere not edildiğini ve o meblağı almak için uğraştıklarını söyledi. Hükümetin piyasanın canlanması için ellerindeki tüm imkânları kullandığını, piyasanın canlanması adına bunların çok önemli olduğunu ancak, bu adımlarla birlikte uzun vadeli çözüm yöntemlerinin de geliştirilmesi gerektiğini, sadece günü kurtaracak çözümlerin yeterli olmayacağını belirtti.

Yüksek teknoloji üretime destek

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, geçen haftalarda Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanan ikinci 100 günlük eylem planında, 24 milyar TL'lik 454 eylemin hayata geçirileceğinin belirtildiğini, planda dikkatini çeken en önemli çalışmalardan bir tanesinin; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'yla birlikte, yatırımlar için ihtiyaç duyulan arazi analizinin yapılması olduğunu söyledi.

Planda; yerli ve milli üretim için teknoloji ve imalat sektörleri başta olmak üzere 274 milyar liralık destek sağlanacağı, fikri mülkiyet hakları stratejileri, coğrafi işaret envanterlerinin dijital ortama aktarılması, araştırma destek programlarının özellikle ileri teknoloji ürünlerde bununla ilgili çalışmaların yapılması, ithalat bağımlılığının giderilmesi, cari açığın düşürülmesini sağlayacak olan yüksek teknoloji ürünlerin yerli üretilmesiyle ilgili Sanayi Yenilik Ağları Mekanizması

EBSO'nun 2019 bütçesi 20 milyon 400 bin TL

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın 2019 yılı bütçesi, Odanın mali yapısı ve önceki yıllar uygulama sonuçları göz önünde bulundurularak 20 milyon 400 bin TL olarak belirlendi. Bütçe, oybirliği ile kabul edildi.

EBSO 2019 bütçesi hazırlıklarında 5174 sayılı TOBB Yasası ve ilgili Yönetmelikler göz önünde bulundurulurken, ülke ekonomisindeki değişimler de dikkate alınarak titiz bir çalışma sergilendi. Bütçe kaynakları; Yönetim Kurulu faaliyet programı ile kurumsal yapının, hizmet standartlarının gelişim ve ilerlemesine, stratejik plandaki hedeflerin gerçekleştirilmesine, üyelerin gelişimine hizmet edecek şekilde dağıtıldı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Hesapları İnceleme Komisyonu üyelerine katkıları için ayrı ayrı teşekkür ederken, Yönetim Kurulu olarak her sene bütçeyi artırı vererek devretmeyi prensip edindiklerini dile getirdi.

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen de, 2019 yılı bütçesinin Odamıza hayırlı, uğurlu olmasını, bölgemiz için daha yararlı işler yapılmasına vesile olması temennisiyle, Yönetim Kurulu'na göstermiş olduğu gayretler için bir kez daha teşekkür etti.

(SAYEM) desteğinin verilmesi gibi konuların yer aldığını, detaylara Odamız web sitesindeki sunumundan ulaşılabileceğini söyledi.

EBSO Meclis kürsüsünde sürekli olarak eğitimle ilgili görüşlerini ifade ettiğini hatırlatan Yorgancılar, UNESCO verilerine göre kitap okuma oranının; Fransa'da yüzde

21, İngiltere'de yüzde 21, Japonya'da yüzde 14, ABD'de yüzde 12, ülkemizde ise binde 1 olduğunu ve böyle bir ortamda kitaba yüzde 18 KDV uygulandığını, oysa kitap okuma oranını artırabilmek adına KDV'sinin sıfır olması gerektiğini söyleyen Yorgancılar, sinyalizasyon sistemi ile ilgili bir videoyu da Meclis üyeleri ile paylaştı.

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis üyesi sanayiciler, 2018 yılının son meclis toplantısında, Türkiye gündeminin Mart ayı sonunda yapılacak yerel seçimlerle, yakın coğrafyamızdaki olaylara kilitlendiği ortamda dikkatleri sektörler üzerinden ekonomiye çekti. Sanayicinin başta enerji maliyetleri olmak üzere üretim girdilerindeki artışların yüksekliğinin yurt içinde sektörleri zor duruma düşüreceği gibi yurt dışında da rekabeti zorlaştırdığına dikkat çeken EBSO Meclis Üyeleri, döviz fiyatlarındaki aşırı dalgalanmanın durulduğunu da ifade ederek enerji fiyatlarında indirim yapılmasını, yerli

ve yenilenebilir kaynaklara ağırlık verilmesini istedi.

Ekonomide sorunların çözümü için pansuman tedbirler alınması yerine reformlar gerçekleştirilmesi, katma değeri yüksek ürünler üretimi, Sanayi 4.0'ın etkilerinin tarım sektörüne de yansımalarıyla Tarım 4.0 ile üretimde verimlilik ve dijitalleşme sağlanması, mesleki ve teknik eğitimin desteklenmesi ile Türkiye'ye örnek bir uygulama olarak ilk kez İzmir'de Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kuruluş çalışmalarına başlanması, sanayicilerin gündeme getirdiği konular arasında yer aldı.

Nedim Anbar

Sanayicinin sorunları araştırıldı

EBSO Meclis Üyesi Nedim Anbar, Kalkınma Bakanlığı'nın talebi ile İzmir Kalkınma Ajansı'nda sanayicilerin sorunlarına yönelik bir çalışma yaptıklarını, üniversiteler, paydaşlar ve diğer katılımcılar ile birlikte yaklaşık 110 kişinin verdiği cevaplarda, ekonomik belirsizlik, üretim maliyetleri, finansmana erişimle ilgili yanıtlar aldıklarını, verilen cevaplar çerçevesinde hazırlanan raporun Bakanlığa iletilildiğini söyledi.

Anbar, Türkiye Ekonomi Politikalarını Araştırma Vakfı'nın (TEPAV) TOBB'a bağlı bir think-tank kuruluşu olduğunu, kendisinin de içinde yer aldığı vakıfta, Türkiye'nin en hızlı büyüyen 100 şirketinin dünya ligine çıkartılmasına yönelik bir çalışma bulunduğunu, hızlı büyüyen firmaların Ocak ayı sonuna kadar başvuru yapabileceğini, bu firmaların yurt dışındaki yatırımcıların gözbebeği haline geldiğini ve yabancı ortak bulma konusunda şanslarının çok yüksek olduğunu belirtti.

Güzel bir yılı geride bıraktıklarını, bazı sıkıntılar yaşadıklarını ama zaten bu sıkıntılarla yaşamaya alışkın bir ülke olduğumuzu dile getiren Anbar, o nedenle yeni yılın sağlıklı, mutlu, huzurlu bir yıl olmasını temenni etti.

Ergin Erdinç Geri kazanımda ihtisas OSB kuruluyor

EBSO Meclis Üyesi Ergin Erdinç, Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması amacıyla Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın başkanlığında AK Parti İl Başkanı Aydın Şengül ve Kemalpaşa Belediye Başkanı Arif Uğurlu'yla beraber, İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanı Aziz Kocaoğlu'nu, ziyaret ettiklerini söyledi.

Kemalpaşa Belediyesi sınırları içinde kurulması gereken Geri Kazanım İhtisas Organize Sanayi Bölgesinin kurulumu ve bunun Kemalpaşa kent yapısı, imar durumu, yapılaşmasıyla ilgili konuları değerlendirdikleri toplantıda, Kocaoğlu'nun; Büyükşehir Belediyesi olarak İzmir'in bir sorunu olan Geri Kazanım Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulmasını desteklediklerini, AK Parti İl Başkanı Şengül'ün de, projeyi genel olarak desteklediklerini, ancak Kemalpaşa'nın mevcut imar planlarına etkisinin nasıl olacağı düşündüklerini, çünkü Almanya'daki örneğin benzeri şekilde sanayinin bulunduğu yerde yapılaşmanın doğru olacağını söylemesi üzerine Kocaoğlu'nun, imar konusunu halledebileceklerini ifade ettiğini ve Şengül'ün bizzat Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan ile görüşüp gerekli onayları alacağı sözünü verdiğini söyledi.

Erdinç, sıfır atık projesiyle beraber Türkiye'de atıkların toplanması ve geri kazanımı konusunda ciddi çalışmalar yapılacağını fakat atıkların

Nedim
Anbar

Ergin
Erdinç

Hüseyin
Vatansever

işlenebileceği tesislerde ve bunlara ait altyapı konusunda sıkıntılar bulunduğunu, kurulması planlanan OSB'nin bu sıkıntıya çözü olacağını söyledi. Aynı zamanda geri kazanım tesislerinin yatırım ve işletme maliyetlerini düşüreceğini, modern geri dönüşüm tesislerinin kurulmasına olanak yaratacağını, kara ve demir yolu taşımacılığının getirdiği lojistik avantajlarla firmalara önemli katkılar sağlayacağını vurguladı.

2013 yılında kurulan Komitelerinin geri dönüşüm sektörünün sorunlarını çözme konusunda çalışmaya başladığını, İzmir Büyükşehir Belediyesi Planlama Daire Başkanlığı, İzmir Çevre İl Müdürlüğü, Çevre Bakanlığı, İl Çevre Müdürlüğü gibi pek çok kurumla görüşmeler gerçekleştirdiklerini ifade etti. Erdinç, sektörlerinde geri kazanımla ilgili 1/100000 planlarda lekeleme olmadığı için yer seçimi konusunun büyük bir sorun olduğunu, yine Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun 101. maddesinin sektörleri açısından önemli bir sorun oluşturduğunu, çünkü faaliyeti mümkün olmayan tesisler arasında yer aldıklarını, bu ve benzer bir çok konuda gerçekleştirdikleri çalışmalar ile somut olan projelerine Kemalpaşa'da 1 milyon metrekarelik bir alan bulunduğunu, Odamız üyeleri tarafından yapılan çalışmalar neticesinde 830 bin metrekarelik organize sanayi bölgesi için ön talep geldiğini belirtti.

Ergin Erdinç, Kemalpaşa'da Geri Kazanım İhtisas OSB'nin kurulması konusunda kendisi ve Komitesi adına Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a teşekkürü bir borç bildiklerini, çünkü sabırlı, azimli çalışmaları, hoşgörülü ve uzlaşmacı kişiliği sayesinde yapmış oldukları çalışmaları bu konuma getirebildiklerini ifade etti.

Hüseyin Vatansever Enerji fiyatlarında indirim yapılmalı

EBSO Meclis Üyesi Hüseyin Vatansever, elektrik ve doğalgaz fiyatlarının gerek konutların, gerekse iş dünyasının çok önemli bir maliyetini oluşturduğunu, Türkiye ağır kış koşullarına teslim olmuşken konut ve sanayi tesislerinde enerji tüketiminin de hızla arttığını, 2018 yılı içinde sırasıyla 1 Nisan, 1 Ağustos, 1 Eylül, 1 Ekim tarihlerinde yapılan zamlarla birlikte yıl içinde konut kullanıcılarının elektrik faturalarının yüzde 44.9, sanayi, ticarethane, tarımsal sulama ve aydınlatma alanlarında kullanılan elektriğin faturasının da yüzde 70 oranında artış gösterdiğini ifade etti.

Özellikle son üç zamma dayanak gösterilen döviz kurlarındaki yaşanan artışın pek çok işletmemizin belini büktüğünü dile getiren Vatansever, Ekim ayı ortasından itibaren döviz kurlarının 2 TL civarında gerileyerek daha stabil bir pozisyona geldiği göz önüne alındığında, sanayiciler olarak

1 Ocak 2019'dan itibaren elektrik ve doğalgaz fiyatlarında en az yüzde 30'luk bir indirim beklentileri gerektiğini, bu konudaki taleplerinin Yönetim Kurulumuzca ilgili kurum ve otoritelere iletmesini ve sanayicimizin bu sıkıntısını kamuoyuna yapıcı bir öneriyle birlikte duyurmasını temenni etti.

Sanayici zorlanıyor

Vatansever, sektörlere göre farklılaşmakla birlikte işletmelerin maliyet kalemleri içinde enerjinin yüzde 15-40 arasında bir paya sahip olduğunu ama enerji fiyatlarına müdahil olmadıklarını, zaten çok zor şartlarda üretimlerini sürdürmeye ve rekabeti korumaya çalışırken, enerji maliyetlerinin üretim süreçlerini daha da zora soktuğunu ifade etti.

Tahminlerin, 2018 yılında kişi başına milli gelirin 1000 ila 1500 dolar arasında düşeceğini gösterirken, konutların da temel giderleri arasında enerji giderlerini düşündüğümüzde, bu rakamın çok yüksek olduğunu, 4 kişilik bir ailenin aylık elektrik tüketiminin ortalama 230 kilovat saat olduğu var sayıldığında, 2017 sonunda bu tüketim için 137 TL ödeyen vatandaşlarımızın, bugün aynı tüketim için 42.6 TL daha fazla ödeyerek yaklaşık 180 TL ödediğini belirtti.

Vatansever, doğalgaz ve elektrik fiyatlarına yapılan zamların, enflasyonun da kök sebepleri arasında yer aldığını, Aralık ayı itibarıyla tüketici fiyatlarında yaklaşık yüzde 22, üretici fiyatlarında ise yaklaşık yüzde 39'luk yüksek bir enflasyonla karşı karşıya olduğumuzu, elektriğin, enflasyon sepetindeki payının yüzde 2.39, doğalgazın yüzde 1.44 olduğunu söyleyerek, "Dolayısıyla talep ettiğimiz enerji fiyatlarındaki minimum yüzde 30 fiyat indiriminin enflasyonun düşüş hedefine de destek olacak" dedi.

Yenilenebilir enerji desteklenmeli

Hüseyin Vatansever, Türkiye'de tüketilen elektriğin yüzde 75'ini

maalesef ithal ettiğimizi, enerjide yıllardır yaşanan bu sorunun kalıcı çözümünün, temiz, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam kurulu güç içindeki payını artırılması olduğunu vurguladı. Sanayiciler

olarak nükleer enerjiye tabii ki karşı çıkamayacaklarını ama bunun da bir şartı olması gerektiğini belirten Vatansever, ülkemizdeki güneş, rüzgâr, biyokütle, jeotermal ve buna benzer temiz enerji kaynaklarını sonuna kadar kullanılması, fabrikalarımızın ve evlerimizin çatılarının güneş panelleriyle doldurulması, uygun olan yerlerde rüzgârdan yararlanılması, özellikle evsel atıklardan biyogazla elektrik ve gübre elde edilmesi gibi konuları çözdükten sonra nükleer enerjiye hala ihtiyaç duyuluyorsa o zaman kimsenin ses çıkarmayacağını söyledi.

Türkiye'nin nükleer sistemlerle ilgili bir vizyonu bulunmadığını, Atom Enerjisi Kurumu gibi daha önemlisi üniversitelerimizde bu konuda bölümler olmadığını, ayrıca nükleer enerjinin 20 yıllık ömrü olduğunun da unutulmaması gerektiğini hatırlatan Vatansever, mutlak öncelikle temiz enerji kaynaklarının sonuna kadar tüketilmesi ondan sonra nükleer enerjinin düşünülmesi gerektiğini dile getirdi. Vatansever, Yönetim Kurulumuzdan; hükümetimizin ve enerji bürokrasimizin bu hedeflere uygun stratejileri geliştirmeleriyle ilgili girişimlerde bulunmasını talep etti.

Kenan Lider

Enerji fiyatları yüksek

EBSO Meclis Üyesi Kenan Lider, Nisan ayından bu yana elektrik tarifesine yüzde 75 zam yapıldığını

Kenan Lider

Temel Aycan Şen

ama hiçbir şekilde bunun dile getirilmediğini, plastik sektörü mensubu olarak elektriği yoğun olarak kullandıklarını belirterek, elektrik fiyatlarının gözden geçirilmesi için Odamızca girişimde bulunulmasını istedi.

Lider, 24 Aralık 2018 tarih, 30635 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan alacak sigortası uygulamasının hayata geçirilmesiyle, karşılıksız çeklerin veyahut kaybedilen alacakların telafisinin söz konusu olabileceği bilgisini de Meclis üyeleri ile paylaştı.

Temel Aycan Şen Tarım 4.0 ile üretim ve verimlilik artacak

EBSO Meclis Üyesi Temel Aycan Şen, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda özellikle endüstri 4.0'la ilgili çok güzel ifadelerin dile getirildiğini, önemle altının çizildiğini, bunun EBSO Yönetimine yakışan bir davranış olduğunu çünkü gelecek günlerin hepimizi Endüstri 4.0'ın getireceği yeniliklerle baş başa bırakacağını ifadeyle, kendilerini bu konuda uyaran ve hazırlanmaları için telinde bulunan Yönetim Kurulu'na teşekkür etti.

Şen, tarım ürünleri ihrac eden, tarım ürünleriyle ilgilenen bir firma olarak Tarım 4.0 konusuna da bir parantez açmak, dikkat çekmek istediğini söyledi. Teknolojinin tarım sektöründe her geçen gün kendini daha fazla hissettirdiğini, tarımda verimlilik, kazanç ve

kaliteyi arttırarak üreticinin işlerini kolaylaştıran teknolojilerin Endüstri 4.0'la birlikte daha da akıllı bir hal aldığını, özellikle Endüstri 4.0'ın sonuçlarından olan tarım makinelerinin birbiriyle etkileşim halinde olmasıyla hız ve verimliliğin kat kat arttırılmasının hedeflendiğini vurguladı.

Artık bir bilgisayarın başından üretici veya organizasyonun, bir yandan tarım makineleriyle haberleşirken, bir yandan onun lojistiğiyle ilgili çalışmaları yapma imkânı bulacağını, Endüstri 4.0'ın etkisiyle traktörlerden ekin aletlerine kadar hemen tüm tarım makinelerinin sensörlerle donatıldığını ve nesnelerin internetinin tarım sektörüne de girerek tüm üretim süreci boyunca makinelerinin birbiriyle iletişim halinde olmasını sağladığını belirtti. Dijital sensörlerle donatılmış tarım aletleri ve alanlarıyla çiftçilere hangi alanlara ne kadar ve ne tür gübreler kullanılması gerektiğinin, hava koşullarının, bitkilerin ihtiyacı olan minarellerin ve sulamanın, toprağın durumunun, tahmini hasat zamanının detaylı ve gerçek zamanlı bir şekilde göstererek üreticilerin işlerinin kolaylaştırılması ve verimin geleneksel yöntemlere göre en üst düzeye çıkarılmasının hedeflendiğini söyledi.

Temel Aycan Şen, birbiriyle konuşan ve senkronize çalışan makineler sayesinde iş yükü ve maliyetin azaldığını, Avrupa'da teknoloji sayesinde zaten verimli olan tarım üretiminin endüstri 4.0'ın sonuçlarından olan ve bazı büyük şirketlerin Tarım 4.0 olarak adlandırdıkları tarım devrimiyle şüphesiz ki daha verimli hale geleceğini, bu anlayışın dünyaya yayılmasıyla akıllı insanların hızlı ve ucuz şekilde en kaliteli ürünleri üretebileceğini ifade etti.

Endüstri 4.0'la ilgili bir tabloyu Meclis Üyeleri ile paylaşan Şen, geleneksel insan ve hayvan iş gücüyle yapılan tarımın, daha sonra su ve buhar gücünün yardımıyla mekanizasyona başladığını, seri üretim ve elektriğin yardımıyla traktör üretimi ve içsel tarıma

dönüştüğünü, zamanla gelişen bilgisayar, otomasyon, sera ve sulama otomasyonunun sağlandığını, şimdi ise bilgi ve iletişim teknolojileriyle birlikte gelişecek akıllı tarımın kullanıma açıldığını söyledi.

Dijital çiftlikler

Tarımda

nesnelerin internetiyle verimliliğin en üst düzeye çıkarılmasının hedeflendiğini, doğal kaynaklar ihtiyaç olan düzeyde kullanıldığından maliyetin düştüğünü, benzer şekilde çiftlikte bulunan akıllı sistemlerle üretim için gerekli olan tüm faktörlerin analiz edildiğini ve üreticiye eş zamanlı sunulabildiğini, bu sayede kaynak israfının önleildiğini, kaliteli ürünler üretilebildiğini, ayrıca birbiriyle iletişim halinde olan ve senkronize çalışan makinelerle hızlı karar verme mekanizmalarının oluşturulduğunu vurguladı.

Üreticiye, tablet ya da telefon ile tüm çiftliği yönetebilme ve gözlemleyebilme imkânı sunulduğunu, iş gücünün azaltılarak verimli, eğlenceli, kaliteli ve doğal üretim imkânları oluşturulabildiğini dile getiren Şen, sadece tarım değil, hayvancılıkta bu sistemin uygulamaya sunulduğunu, sürü içerisinde bulunan tüm ineklere bağlanacak özel sensörlerle hayvanların hamile ya da hasta olduklarının görülebildiğini, bu sensörler sayesinde SMS ile bilgilendirme yapıldığını, her inek için yılda 200 megabayt veri üretilebildiğini belirtti.

Çiftçilerin, bu sistemlerle gerçek zamanlı üretim performansını değerlendirebileceklerini, tüm ürünlerini ve kaynaklarını detaylı bir şekilde analiz edebileceklerini, nesnelerin internetinin tarımda yaygınlaşmasıyla verimliliğin anlamlı bir şekilde artacağını,

Hayrullah Sorkun

ileri teknolojiyle topraktaki ağır metaller gibi istenmeyen maddelerin analizinin uzaktan operasyon ve kumanda edebilme yeteneği bulunduğunu, doğal kaynakların korunması ve yeşil enerji ürünlerin çürümeden hasat edebilme imkânı yaratılacağını söyledi.

Temel Aycan Şen, ülkemizin

içinde bulunduğu durumdan daha üst seviyelere gelmesi, mevcut kaynaklarınızın daha iyi kullanılabilmesi ve ihracat imkânlarının arttırabilmesi için tıpkı Endüstri 4.0'da olduğu gibi Tarım 4.0'ı da yakalaması, bu konuların altını çizmesi ve önem vermesi gerektiğini ifade etti. Ege Bölgesi'nde yüzlerce aile, binlerce insanın sadece bu bölgenin kuru inciriyle geçindiği göz önüne alınarak, güçlü olunan konuların arkasında cesaretle durulması gerektiğini söyleyerek, yeni yılda sağlık, mutluluk ve bereket diledi.

Hayrullah Sorkun Yarımada'da bilim merkezi hedefi

EBSO Meclis Üyesi

Hayrullah Sorkun, 30 yıl önce kurulan Ege Teknoloji ve Bilim Vakfı'nın yönetimini bir ay önce devraldıklarını, kuruluş aşamasındaki amacın Urla, Çeşme, Karaburun Yarımadasının bir bilim merkezi yapılması olan vakfın aynı zamanda İzmir'de kurulan teknoloji merkezinin de ortağı olduğunu, belirterek, amaçlanan bilim kentini yaratılabilmek için bütün meclis üyelerinin katkılarını beklediklerini dile getirdi.

Meclis üyeleri arasında iki belediye başkan adayının bulunduğunu söyleyen Sorkun, Vatansever ve Ere'e yerel seçimlerde başarılar dileyerek, yeni yılın sağlık ve huzur içinde geçirilmesini temenni etti.

Murat Kurtalan Mesleki eğitim desteklenmeli

EBSO Meclis Üyesi Murat Kurtalan, meslek liselerindeki kalite ve sayısal problemlere bir de para vererek bölümü açık tutma çabasının eklendiğini, Asansörcüler Derneği'nin bir meslek lisesinin kapanmak üzere olan bölümünün devamı için öğrenci başına 300 lira burs verdiğini, buna rağmen öğrenci sayısının 12 olduğunu dile getirdi.

Bir meslek lisesinin ihtiyaç ve isteklerine Odamız üyelerince mümkün olduğu ölçüde cevap verilmeye çalışıldığını anlatan Kurtalan, yeni açılan bir sınıfın masa ve sandalyesi bulunmadığı için suntalam temin ederek kendi masa ve sandalyelerinin yapmalarını sağlamaya çalıştıklarını, bir üyemizin okul güvenliği için kamera sistemi tedarik ettiğini, 130 mezuniyet kıyafetinin bir üyemiz tarafından alınarak okulun kullanımına verildiğini, yine bir üyemizin osilasyonlu test cihazı hediye ettiğini, ısınma ve soğumayı sağlamak üzere klimaların alındığını, staj yeri temin edildiğini, trafo, kablo alındığını, okulun boya işlerinin yapıldığını, Türkiye şampiyonasına katılan okulun, ulaşım ve konaklama masraflarına destek verildiğini, çeşitli el aletleri alındığını, güvenlik

kulübesi yapıldığını ve Atatürk büstünün yenilendiğini söyledi.

Yapılan tüm çalışmaların fotoğraflarını meclis üyeleri ile paylaşan Kurtalan, diğer ülkelerle kıyaslandığında ülkemizdeki eğitim seviyesinin çok düşük olduğuna bir kez daha dikkat çekmek istediğini, böyle giderse "işçi transfer etmek zorunda kalacağız" esprisinin gerçeğe dönüşeceğini belirterek, üniversitedeki öğrencilerin durumuna ilişkin bir videoyu da meclis üyeleri ile paylaştı.

Barış Erel Türkiye'nin gündemi ekonomi ve üretim olmalı

EBSO Meclis Üyesi Barış Erel, 23 Aralık 2018 tarihinin Cumhuriyetimizin idealist öğretmeni Mustafa Fehmi Kubilay, Bekçi Hasan ve Şevki'nin şehit edilmelerinin 88. yıl dönümü olduğunu, her yıl olduğu gibi İzmirli hemşerileriyle birlikte mezarları başında onları saygı ve

rahmetle andıklarını, şehitlerimizin cumhuriyetimizin hafızasında ve cumhuriyetimizle birlikte ilelebet yaşayacaklarını bir kez daha anlattıklarını söyledi.

Erel, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın 2019 yılı bütçesinin hayırlı, uğurlu ve başarılı olmasını temenni ederek, emeği geçen Yönetim Kuruluna, Hesapları İnceleme Komisyonuna ve EBSO çalışanlarına teşekkür etti. Bütçenin bir yüzleşme, hesap verme, muhasebe, öngörü, vizyon, aynı zamanda bir denetim olduğunu, 2019 yılı bütçemizin de bu anlayışla hazırlandığına ve uygulanacağına inancının tam olduğunu belirtti. Türkiye Cumhuriyeti büt-

Murat
Kurtalan

Barış
Erel

çesinin de 12 günlük bir mesaiden sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildiğini, bütçeyle ilgili düşünceleri doğrultusunda hazırlanmış olduğuna inanmak istediğini, çünkü her zamankinden daha fazla tasarrufa, her zamankinden daha fazla şeffaflığa ve her zamankinden daha fazla üretime ihtiyaç olduğunu ifadeyle, Hazreti Ömer'in; "adalet olmadıkça yönetimin, edep olmadıkça asaletin, cömertlik olmadıkça da zenginliğin faydası olmaz" ifadelerini dile getirdi.

2019 yılında Türkiye'nin gerçek gündeminin ekonomi ve üretime odaklı olması gerektiğini, yaşanan ekonomik ve sosyo-politik gelişmeler, insan, üretim, kalkınma düzleminde yeni bir modele, bu modelin merkezinde de inovasyona bağlı, sanayileşmenin korunmasına ihtiyaç bulunduğunu ifade etti.

2019 yeni bir başlangıç olsun

Erel, ülkemizin tüm çocuklarının ayrımcılığa uğramaksızın, özgür bireyler olarak huzur içerisinde yaşayacak bir Türkiye yaratmamızın mümkün olduğunu, işsizliği yenmenin, ekmeğimizi büyütmenin, büyü-tülen ekmeğin adil paylaşılmasının, başta FETÖ, PKK ve IŞİD olmak üzere tüm terör örgütlerini akılcı politikalarla yok etmenin, barışçıl, tutarlı bir dış politikada sergilemenin mahkemede, devlette, seçimde, geçimde, inançta, eğitimde, yaşamda, medyada adaleti sağlamanın mümkün olduğunu, Türkiye'nin bu temel sorunlarının çözümüne dair hedeflere yine milletimizin azim ve kararlılığıyla ulaşacağına inandığını söyledi. Edip Cansever'in bir şiirinde; "bütün iyi kitapların sonunda, bütün gündüzlerin, bütün gecelerin sonunda meltemi senden esen, soluğu sende olan yeni bir başlangıç vardır" ifadelerini kullandığını dile getiren Erel, 2019 yılında yeni bir başlangıç yapılmasını, tüm insanlığa huzur, ülkemize özgürlük, adalet, barış ve bereket getirmesini, aydınlığın, sevginin, özgürlüğün yılı olmasını, Odamıza, İzmir'imize, ülkemize, dünyaya mutluluk getirmesini temenni etti.

Erdoğan Çiçekçi Ekonomide köklü tedbirler alınmalı

EBSO Meclis

Üyesi Erdoğan Çiçekçi, mutlu bir 2018 geçirdiğini, sağlıklı bir yıl yaşama şansı olduğu için şükrettiğini söyledi.

Nedim Anbar'ın dile getirdiği İZKA'nın yapmış olduğu anket sonucunda ekonomik belirsizlik şeklinde gelen yanıtın kendisini üzdüğünü, "ekonomiyi nasıl görüyorsunuz? iyi, çok iyi, kötü, çok kötü" şeklinde bir anket sorusu sorulması gerektiğini düşündüğünü ve ekonominin çok kötü olduğunu artık herkes tarafından dile getirilmesi gerektiğini, zira kötü ve ertelenmesi mümkün olmayan bir darboğaza doğru gittiğimizi belirtti.

Çiçekçi, kıdem tazminatının potansiyel bir yük olduğunu, tazminatın minimum 20'yle, 25 arası bir değerde artacağını yani işverenin işçisine karşı yükümlülüğünün yüzde 20 artacağını dile getirdi. Asgari ücret artışının sadece bu ücreti alan işçilere yansıtmanın yeterli olmayacağını, yıllardır çalışan diğer işçilerin; "onlara yüzde 20 zam yapılıyorsa, bize de yüzde 15 yapılmalı" diyeceğini söyledi.

Plastikte kapasite kullanım oranının yüzde 75'e çıktığı yönündeki istatistiki bilginin doğru olmadığını, üç ay geriden gelen bilgilerle bu geminin yürüyemeyeceğini, plastikçilerin şu an yüzde 20 kapasiteyle çalıştığını ve bunu en fazla 3-4 ay daha kaldıracabileceklerini belirtti. Artık herkesin içinde bulunduğu durumu çekinmeden dile getirmesi gerektiğini, pansuman tedbirlerle bu mesele düzelmeyeceğine göre, bu işlerle ilgili kurumların ve kuruluşların, STK'ların sivil toplum kuruluşlarının acil tedbirler alınması yönünde çaba göstermeleri gerektiğini ifade etti.

Plastik sektörünün elektriği yo-

Erdoğan Çiçekçi

ğun kullanan sektörlerden biri olduğunu, elektrik fiyatlarına ciddi oranlarda yapılan zammı ürün fiyatlarına yansıtamadıklarını, yapsalar bile mali alan bulunmadığını, ihracat yapan sanayicileri kutladığını, onlar sayesinde bu ülkenin ayakta kalabildiğini söyledi.

Yeraltı suyu kullanımına kontrol geliyor

Erdoğan Çiçekçi, EBSO'nun kendisine verdiği görev ile Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğü'nde Menderes Havzası toplantısına katıldığını, direkt olarak kendilerini ilgilendiren konuların konuşulmadığını, aslında sıkıcı sayılabilecek nitelikteki toplantıya bir bürokratin katıldığını, Türkiye'deki kuraklıkla ilgili konuyu yıllardır takip eden bu bürokrate hayran kaldığını belirtti. 1963'ten itibaren Türkiye'nin kuraklık haritalarının, kuraklık parametrelerinin, kuraklık devrelerinin oluşumunun bütün tablolarını çıkartarak, çok bilimsel bir sunumla bu kuraklığın Türkiye'yi nereye götüreceğini hesapladıklarını söyledi.

Yer altı suyu da toplanan rezerv bakımından her ne kadar bir kriz bulunmasa da bunu kullananlar bakımından tehlike görüldüğünü, çünkü çok kullanıldığı takdirde düzenin bozulacağı ifadesiyle bir takım önlemler alındığını, 2019 yılı için ilgili kurumlara bu konuda gerekli tebligatların yapılacağını belirttiğini söyledi.

Erdoğan Çiçekçi, yeraltı suyu ölçüm sistemleri yönetmeliği gözetilerek İTOB, Torbalı OSB, İzmir-Pancar OSB ve Buca Ege Giyim OSB'deki yer altı suyu kullanan tesislerin kullanım miktarlarının kontrolünün sağlanması şeklinde bir uygulamaya gidileceğini, organize bölgelerimizin ölçümleme yönetmeliğine göre sistem içine alınmak istendiği haberini verdi.

OLEA EUROPAEA

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

Ölmez ağaç, kutsal ağaç, ağaçların ilki, Athena'nın ağacı, tanrıça İsisin meyvesi, tanrı Ra'nın aydınlanma simgesi, ölümsüzlüğün simgesi, güzellik iksiri, tüm dinlerdeki 5 ağaçtan biri, ismini Avrupa'dan alan ağaç, Olea Europaea, tüm bu isimler zeytin ağacına insanlık tarihi boyunca verilmiş isimlerden sadece birkaç tanesidir. Medeni dünyanın ilgisini çok az şey zeytin ve zeytinyağı kadar çekebilmiştir. Geçmiş günümüzden 10 bin yıl öncesine dayanan zeytin bir çok efsanenin de kaynağı olmuştur.

Bu gün madenlerimiz için kesilen veya madenlerin işletimi sırasında açılan yollardan gelen tozlarla zarar gören zeytin ağacını korumak, ilk çağlardan beri insanoğlunun önemli bir uğraşı olmuştur. M.Ö. 6.yüzyılda Solon, zeytin ağacını koruma kanunu çıkarmıştır. Ülkemizde ise 1939'dan bu yana Zeytincilik Yasası zeytin ağacını koruma altına almaktadır. Osmanlı döneminde de zeytin aynı özenle korunmaya çalışılmıştır.

Hemşehrimiz Homeros da kaleme

aldığı destanlarda (İlyada), zeytinden bolca söz etmiştir. "Herkes aйдım ve kimseye aйд değilim, siz gelmeden önce buradaydım, siz gittikten sonrada buradayım" sözcüğü, zeytin ağacının ömrünün uzunluğunu ifade edecek çok güzel bir betimlemesidir Homeros'un. Bir gün gölgesinde dinlendiği bir zeytin ağacı fısıldamıştır bu cümleyi Homeros'un kulağına.

Zeytin ağacı tohumdan kendiliğinden çıkmış yabancı zeytinden (delice) aşılama yoluyla çoğaltılırsa çok daha dayanıklı olur. Yüzyıllarca yaşayabilen zeytinin en büyük düşmanı iklimdir, eksi 15 derecede donması sonucu kurur. Yaz-kış yeşil kalan zeytin yaprağı yaklaşık 3 yıl yaşar. İşte bu yapraklar çok önemli bir antioksidan, gençleştirici bir iksir taşıyıcı; oleuropein.. Zeytin ağacının asırlarca yaşamasının kaynağı bu olağanüstü maddedir. O nedenle oleuropeinli kremler, damlalar, tabletler, çaylar kıta Avrupası'nda çok kullanılır. Ama maalesef bir zeytin ülkesi olan ülkemizde pek kıymeti bilinmez. Hoş

meyvelerinin altın sıvısı denen zeytinyağının da kullanımı yeterli değildir. Aslında buruk-acımsı tadı olan oleuropeinin, zeytinyağının içinde belli bir oranda olabilmesi için zeytinin bir miktar yaprağı ile birlikte sıkılması kanımca son derece yararlı olacaktır.

Zeytin ağacı için, diğer bitkilerde olmayan, 1959'dan bu yana uluslararası bir müdahale anlaşması vardır. 1963 yılında Türkiye'de bu uluslararası işbirliği anlaşmasını kabul ederek merkezi İzmir olan Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) oluşturmuştur.

Ülkemiz sofralık zeytin üretiminde dünya ikincisi, siyah sofralık zeytin üretiminde ise birinci sıradadır. Sofralık zeytinde Marmara, yağlık zeytinde ise Ege başı çekmektedir. Zeytinyağının yüzde 33'ünü İspanya, yüzde 23'ünü İtalya, yüzde 17'sini Yunanistan, yüzde 8'ini Tunus, yüzde 5'ini de Türkiye üretmektedir.

Şimdi gelelim zeytinyağının faydalarına... Say say bitmez altın sıvının marifetleri. Özellikle Akdeniz tipi beslenme denen beslenme şeklinin ana ögesi zeytinyağıdır. Tekli doymamış yağ asitleri, E vitamini, fenolik bileşikler en önemli özellikleridir altın sıvının.

Diğer yağlardan en önemli farkı da aslında bir meyve suyu olmasıdır. Zeytinyağının yararlarını artık tüm dünya biliyor, burada daha fazla yazmaya gerek görmüyorum. Ancak şu sızma zeytinyağı ve diğer zeytinyağı türlerindeki akıl karışıklığını giderme adına bu zeytinyağı tiplerinden de söz etmek isterim.

TS 341'e göre yemeklik zeytinyağı, zeytinin doğal niteliklerinde değişikliğe neden

olmayacak bir sıcaklıkta, çeşitli mekanik-fiziksel işlemler uygulanarak elde edilmelidir. Burada bir ısı işlem söz konusudur. Bu ısı derecesi arttırıldıkça verim artmakta ancak bu durum da doğal zeytinyağına zarar verebilmektedir.

Soğuk sıkım zeytinyağı olarak ifade edilen yağdan da söz edecek olursak, bu bir çeşit zeytinyağını değil, uygulamanın yapıldığı melaksör ısısını gösterir. 27 derece ve altında yapılan işlem sonucu elde edilen yağa soğuk sıkım zeytinyağı denir. Söz konusu ısı arttıkça (40-45 derece) zeytinyağı verimi artmakta, daha önce söz ettiğim gibi kalitesi düşmektedir.

Aslında TS 341'de sözü edilen "sızma" ifadesi, eski tür üretim için kullanılması gereken bir ifadedir. Zira, baskı (pres) yoluyla elde edilen ve ısı işlem uygulanmayan zeytinyağları için kullanılan bir ifade, bu gün anlam değiştirmiştir. Sonuç olarak bildiğimiz anlamda sızma zeytinyağı aslında yoktur.

Tarım Bakanlığı ve Gıda Kodeksi, zeytinyağı çeşitlerini şöyle vermektedir:

- Naturel sızma zeytinyağı (extra virgin olive oil): 0.8 asit altı (halk arasında diziem yağ da denir)
- Naturel birinci zeytinyağı

(virgin olive oil): 0.8-2 asit arası.

- Ham yağ/Rafinajlık: 2 asit üstü (doğrudan tüketime uygun olmayan zeytinyağı)
- Rafine zeytinyağı: Tüketime uygun rafine edilmiş yağ, 0.3 asit ve altı.

● Riviera zeytinyağı: Rafine yağ ile naturel yağ karışımı.

● Çeşnili zeytinyağı: Aroma-baharat-bitki karışımı yağlar.

Sonuçta 6 tür zeytinyağından söz edebiliriz. Bu sıralamada da görüldüğü gibi "sızma" ifadesi ısı işlem görmüş ancak 0.8 asit altı yağlar için kullanılmaktadır. Bu asit oranı Avrupa'da daha da aşağı 0.6 ya çekilmiş olup, ülkemizde de muhtemelen bu orana çekilecektir.

Koca Nazım "Yaşamaya dair" şiirinde de, zeytin ağacından söz eder. 15 Ocak'ta doğumunun 117. yılında koca şairi de analım isterseniz, bu şiirden o bölümünü alıntılıyoruz:

"Yani, öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı, Yetmişinde bile, mesela zeytin dikeceksin, Hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil, Ölmekten korktuğun halde ölüme inanmadığın için, Yaşamak, yani ağır bastığından."

Sanayici eşleri öğrenciler için sahnede

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı Kadınlar Birliği, düzenledikleri etkinliklerle ihtiyaç sahibi ve başarılı öğrencilere kaynak yaratmaya devam ediyor.

Öğrenci burslarına ve bursiyerlerin kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak amacıyla geçen yıl sosyal ve kültürel etkinliklere imza atan EBSO Vakfı Kadınlar Birliği, bu kez tiyatro oyununda kendileri sahneye çıktı. EBSOV Kadınlar Birliği Tiyatro Topluluğu'nun rol aldığı, Genel Sanat Yönetmenliğini Cihangir Turantaş'ın

üstlendiği, Fransız tiyatrosunun önemli isimlerinden Robert Thomas tarafından kaleme alınan "8 Kadın" adlı oyun, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin desteğinde İsmet İnönü Sanat Merkezi'nde sahnelendi.

Yönetmenliğini Doğan Yağcı, Yönetmen yardımcılığını Benal Özбек, dekor ve kostüm tasarımını da Ebru Çulpan'ın yaptığı oyunda rol alan Didem G. Erdem, Melike Binoğlu, Nazan Yılmaz, Arzu Öztaş, Gülsün Kabadayı, Dilek Şınlak, İncila Kabadayı ve Bengi Şen, polisiye, komedi ve müzikalin harmanlandığı eserde profesyonellere taş çıkartan bir performans sergiledi. Salonu dolduran sanatseverlerin yaptığı bağışlar, EBSO Vakfı'nın burslar hesabına aktarıldı.

Desteğe teşekkür

EBSO Yönetim Kurulu Üyeleri Atilla Sevinçli ve Aytekin Öztaş, Meclis Üyeleri Erdoğan Çiçekçi, Temel Aycan Şen, Enver Olgunsoy, Nejat Özduran ve Atınç Abay da izleyiciler arasında yer aldı.

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Başkanı İpek Özçelik, Türkiye'nin en önemli

ihtiyaçlarından biri olan eğitim konusunda son derece başarılı çalışmalara imza atan Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı'nın bu duyarlılığına kültür, sanat ve sosyal sorumluluk projeleri çerçevesinde yaptıkları faaliyetlerle katkıda bulduklarını söyledi. Özçelik, "Her yıl 500'den fazla

İpek
Özçelik

öğrenciye burs veren vakfımıza destek olarak gerçekleştirdiğimiz etkinliklerimizde sizleri aramızda görmekten büyük mutluluk duyuyoruz, çabalarımıza verdiğiniz katkıya teşekkür ediyoruz" dedi.

EBSO Vakfı Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Cengiz Kocagil de, "Önceliklerimiz arasında öğrencilere destek sağlayarak eğitimlerine yardımcı olmak, ihtiyaç sahibi kişilerle yardımseverleri buluşturmak ve çağdaş, laik bir nesil yetişmesi için imkan yaratmak geliyor. En iyi yatırım, geleceğe

yatırımdır" diye konuştu.

EBSO Vakfı Mütevelli Heyet Üyeleri sanayicilerin eşleri tarafından kurulan Kadınlar Birliği'nin örnek teşkil edecek bir organizasyon yapısı ile öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması ve eğitime desteklerin artarak devam etmesi konusundaki özverili

çabalarını öven Kocagil, "Kadınlar Birliği'mizin sanat ve kültür alanındaki çalışmaları, başarıları ve sonuçta yarattıkları değerler hepimizi gururlandırıyor" ifadelerini kullandı. Oyunun sonunda eğitim yararına etkinliğin gerçekleşmesine katkıları dolayısıyla Folkart İnşaat, Niş Kağıtçılık adına Ömer Kabadayı, Özgüven Mühendislik adına Özlem Özgüven, Genel Sanat Yönetmeni Cihangir Turantaş ve Yönetmen Doğan Yağcı ile Makyöz Dilek Mutlutürk'e de teşekkür plaketleri verildi.

Atınç
AbayCihangir
TurantaşDoğan
Yağcıİhsan
ÖzdurationCengiz
KocagilBengi
ŞenAtilla
SevinçliÖmer
KabadayıAytekin
ÖztaşÖzlem
ÖzgüvenBenal
ÖzbekDilek
Mutul Türk

Katil kim?

1950 yılında Fransa'daki taşra kasabalarından birinde Noel gecesi etrafı karlarla çevrilmiş, yolu ulaşıma kapanmış bir malikhanede geçen olayda, evin babası Marcel odasında ölü bulunuyor. Suçluluk psikolojisiyle adamın ön yargıları bilinen karısı, kız kardeşi, kızları, kayınvalidesi, baldızı ve hizmetçilerinden oluşan bir kadınlar topluluğu, yani etrafındaki "Sekiz Kadın", oyunun başından sonuna kadar kendi aralarında katilin kim olabileceğini ortaya çıkarmaya çalışıyor. Herkesin içinde var olabilecek "gizli katil" i sorgularken gülümsetmeyi de ihmal etmiyor. Yavaş yavaş ortaya çıkan aile sırları, kıskançlıklar, bağımlılıklar, özgürlükler, aldatmalar, nefretler, tutkular ve sevgiler komik durumlara ortam hazırlıyor.

İzleyici de acaba "katil" kim? sorusunu kendine sormaya başlamışken yeni bir gelişme oluyor; küçük kız Catherina (Katrin) babasının ölmediğini, herkese oyun yaptıklarını söylüyor. Herkesi heyecanlandıran bu an, oyunun doruk noktasını oluşturuyor. Yani oyun içinde oyun var. Katrin babaya en yakın kişi, diğerleri gibi çıkarıcı değil. Yazar oyunun felsefesini Katrin üzerinden veriyor: Çocuklar masum ve temizdir.

Sekiz kadın, şüpheli bir kişi olarak teker teker sırlarını döküyor, yaşanan çözümlenmeyle gerçek yüzlerini birbirlerine sergiliyor. Bu arınma onların hafiflemesini sağlarken ağırlaşan bir tek kişi oluyor. Söylenen tüm yalanlara ve yaşananlara isyan ediyor, ve... final sahnesi İsmet İnönü Sanat Merkezi'ni dolduran İzmirlileri gerçekten şaşırtıyor.

Orta Asya'nın reformcu ülkesi **KAZAKİSTAN**

Ekonomik Yapı

1991'de S.S.C.B.'den bağımsızlığını kazanan Kazakistan, yaşadığı mali yardımların kaybı ve üretim düşüşü sebebiyle bağımsızlığının ilk yıllarını ekonomik mücadele içerisinde geçirmiştir. Bu yeniden yapılandırma ve reform yıllarında, rekabet düzeyi ve verimliliği yüksek bir serbest piyasa ekonomisine kademeli bir geçiş politikası izlenmiştir. Özelleştirmeler ve yabancı yatırımların geliştirilmesi, reformların temelini oluşturmuştur. 2000'li yıllarla birlikte, ekonomiye sektörel çeşitlilik kazandırılması ve teknoloji üretiminin geliştirilmesi amacıyla "Yenilikçi Sınai Kalkınma Programı" uygulamaya konulmuştur. Bununla birlikte, 2030'a yönelik uzun vadeli bir strateji de geliştiren Kazakistan; ekonomik ve politik istikrarın sağlanması, ülkeye yönelik yabancı yatırımların artırılması, eğitim ve sağlık politikalarının iyileştirilmesi, altyapı hizmetlerinin geliştirilmesi ve enerji kaynaklarının

daha verimli kullanımı gibi konulara yoğunlaşmaktadır.

Kazakistan'da yaklaşık 85 milyon hektarlık arazi bulunmaktadır. 1990'lı yılların durgunluk içerisinde geçirilmesinin ardından 2003 yılında başlatılan Toprak Reformu, yenilikçi bir anlayışla tarım sektörünün katma değerinin artırılmasını hedeflemiştir. Atılan adımlar sonucu Kazakistan, Orta Asya'da en çok tarım reformu gerçekleştiren ülke unvanını almıştır. Üretim açısından ise hububat, et, buğday ve iplik başı çekmektedir.

Sanayi açısından, 90'lı yıllar yine ağır durgunluk ve daralma içinde geçmiştir. Ancak, özel sektörün ve yabancı yatırımların geliştirilmesi çabaları sanayi sektörüne de tekrar canlılık kazandırmıştır. Makine imalatı, kimya sanayi, inşaat, biyo teknoloji ve ilaç sanayi sektörleri, sanayide ağırlıklı paylarıyla dikkat çekmektedir.

Kazakistan'daki asıl ekonomik zenginliği ise madencilik ve yer altı kaynakları sağlamaktadır. Kömür,

petrol ve doğalgaz rezervleri temel yeraltı kaynaklarıdır. Dünya kömür rezervlerinin yüzde 4'nün, petrol rezervlerinin yüzde 3'ünün, doğalgaz rezervlerinin ise yüzde 1'nin Kazakistan'da olduğu tahmin edilmektedir. Ülkenin ekonomik zenginliği büyük ölçüde petrol ihracatı gelirlerine dayalıdır. Altın, demir, bakır, kurşun ve çinko diğer önemli maden zenginlikleridir.

Dış ticaret açısından da, genel olarak petrol, doğalgaz ve madencilik ürünleri ihracatın temelini oluşturmaktadır. Ancak, petrol ve enerji fiyatlarındaki dalgalanmalar dış ticaret gelirlerini de büyük ölçüde etkilemektedir. Sert iklim koşulları ve karasal yapı, ticaretin kademeli bir gelişim izlemesine sebep olmaktadır. Ülkenin temel ihracat ürünleri; ham petrol ve türevleri, demir-çelik, radyoaktif elementler, maden ve gıda iken temel ithalat ürünleri ise; otomotiv, makine, petrol yağları, ilaç, iletişim cihazları, hava taşıtları olarak

sıralanmaktadır.

Yabancı yatırımların geliştirilmesini, ülkenin en önemli stratejik hedeflerinden biri olarak belirleyen Kazakistan, attığı hamlelerle İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 190 ülke arasında 28'incilik gibi yüksek bir sıraya yükselmiştir. 2018 sonu itibarıyla bağımsızlıktan bu yana ülkeye gelen yabancı sermayenin 300 milyar doları aştığı açıklanmıştır.

Yatırımları ve ekonomiyi desteklemek için bir diğer önemli atılım ise "Dijital Kazakistan Devlet Programı"nın hayat geçirilmesi olmuştur. Söz konusu programla dijitalleşme odağında yeni bir üretim ve e-ticaret modeli geliştirilmesi hedeflenmiştir. Dijitalleşme programı ile 2022'ye kadar 400 milyon dolarlık yatırım yapılması hedeflenmekte ve ekonominin yüzde 30 büyümesi beklenmektedir.

Türkiye-Kazakistan ilişkileri

Türkiye ile Kazakistan arasında tarihsel bir birikime sahip ortak kültürel değerler, ilişkilerin dostane ve canlı olmasını sağlamıştır. Türkiye, Kazakistan'ın bağımsızlığını tanıyan ilk ülke olup, bağımsızlık sürecinin ardından ilişkilerin ve işbirliği anlayışının geliştirilmesi amacıyla, çok sayıda anlaşma ve protokole imza atılmıştır. Özellikle 2009 yılında imzalanan Stratejik Ortaklık Anlaşması, işbirliğine ivme kazandırılması yönünde önemli bir eşik olmuştur. Aynı amaç doğrultusunda, 2018 yılında da farklı alanlarda işbirliği anlaşmaları hayata geçirilmiştir.

İşbirliğinin güçlendirilmesine yönelik atılan adımlar, dış ticarete de olumlu etkisini göstermiş ve karşılıklı ticaret hacmi yıllar içerisinde artan bir seyir izlemiştir. Türkiye'nin Kazakistan'a ihracatında temel ürünler; metal ürünleri, makineler, halı ve yer kaplamaları, giyim eşyası iken, Türkiye'nin Kazakistan'dan ithalatındaki temel ürünler ise; ham petrol, doğalgaz, bakır ve bakır alaşımları, elektrikli makinelerdir.

Ülkemizden gelen yatırımlara her zaman önem verdiğini ifade

KAZAKİSTAN ÜLKE PROFİLİ (2017)

Nüfus (Milyon Kişi)	18.0
Nüfus Artış Hızı (%)	1.4
GSYİH (Milyar Dolar)	159.4
GSYİH (%)	4.0
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	8.838
Enflasyon Oranı (%)	7.1
İşsizlik Oranı (%)	4.9
Ihracat (Milyar Dolar)	48.3
Ihracatta İlk 5 Ülke	İtalya, Çin, Hollanda, Rusya, İsviçre
Temel İhracat Ürünleri	Mineral yakıtlar ve yağlar, demir-çelik, bakır, kimya ürünleri
İthalat (Milyar Dolar)	29.3
İthalatta İlk 5 Ülke	Rusya, Çin, Almanya, ABD, İtalya
Temel İthalat Ürünleri	Nükleer reaktörler, elektrikli makineler, motorlu kara taşıtları, yakıtlar
Cari Denge (%; GSYİH)	-3.4
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	11.0
Tarım (%; GSYİH)	4.8
Sanayi (%; GSYİH)	34.4
Hizmetler (%; GSYİH)	60.8

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

KAZAKİSTAN KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2017)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Mineral yakıtlar ve yağlar	30.7	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler	4.8
Demir ve çelik	4.2	Elektrikli makina ve cihazlar	3.1
Bakır ve bakırdan eşya	2.5	Mineral yakıtlar ve yağlar	1.8
Anorganik kimyasallar	2.2	Motorlu kara taşıtları	1.7
Metal cevherleri, cüruf ve kül	2.1	Demir veya çelikten eşya	1.7
Çinko ve çinkodan eşya	0.9	Plastikler ve mamulleri	1.2
Hububat	0.8	Eczacılık ürünleri	1.1
Kıymetli ve yarı kıymetli taşlar	0.6	Demir ve çelik	1.0
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	0.5	Optik alet ve cihazlar	0.9
Değirmencilik ürünleri	0.4	Metal cevherleri, cüruf ve kül	0.8

Kaynak: Trademap (ilk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE - KAZAKİSTAN TİCARET PROFİLİ (2017)

Fasıl adı	Türkiye'nin İhracatı (Milyon \$)	Fasıl adı	Türkiye'nin İthalatı (Milyon \$)
Metal yapı malzemeleri, tanklar, sarnıçlar ve buhar kazanları	67.6	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	1.153,3
Özel amaçlı makineler	62.6	Rafine edilmiş petrol ürünleri	202.2
Giyim eşyası (kürk hariç)	60.0	Bitkisel ürünler: bostan, meyve ve	80.8
Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	43.4	Ana kimyasal maddeler	7.8
Trikotaj (örme) ürünleri	43.2	Demir-çelik ana sanayi	6.2
GENEL TOPLAM	746.244.349	GENEL TOPLAM	1.463.158.342

Kaynak: TÜİK

eden Kazakistan'da Türk firmaların tercih ettiği öncelikli sektörler inşaat, müteahhitlik, gıda, ilaç, kimya, imalat ve turizmdir. İş Yapma Kolaylığı Endeksi'ndeki gücüyle birlikte, Kazakistan'da çok sayıda serbest ekonomi-özel sanayi bölgesi bulunması ve teşvik mekanizmasının genişliği, yatırım

yapmayı cazip kılmaktadır. Yatırımlar açısından güncel olarak; "makine imalatı, madencilik, inşaat, kimya, altyapı hizmetleri, tarım ve gıda" sektörleri öncelikli bir konuma sahiptir. Yatırımlarla ilgili her türlü bilgiye "Kazakh Invest Ulusal Yatırım Şirketi"nden erişilebilmektedir. (<https://invest.gov.kz/>)

Küresel ekonomide tahminler karamsar

IMF, Ocak 2019 Dünya Ekonomik Görünüm raporunu yayınladı. “Zayıflayan Bir Global Büyüme” başlığıyla yayınlanan raporda, 2019 ve 2020 için küresel GSYH büyüme tahminleri sırasıyla 0.2 ve 0.1 puan indirilerek yüzde 3.5 ve 3.6 olarak revize edildi. Aşağı yönlü revizyonda, 2018’in ikinci yarısında ortaya çıkan ekonomideki ivme kaybı işaretlerinin devam edeceği öngörüsü yatıyor. Küresel ekonomiyi baskılayacak temel faktörler olarak ise; “ticaret savaşlarının kızışması, Brexit sürecinin sonuçlandırılmaması, Almanya’da uygulamaya konan yeni otomobil yakıt emisyon standartlarının ekonomiyi olumsuz etkilemesi, İtalya’da mali riskler sebebiyle iç talebin daralması ve Türkiye ekonomisindeki daralmanın öngörülenden daha derin olabileceği öngörüsü” bulunuyor.

Benzer şekilde, Ocak 2019 Küresel Ekonomik Görünüm raporunu yayınlayan Dünya Bankası ise daha karamsar öngörülere sahip. “Kararan Beklentiler” başlığıyla

yayınlanan raporda; 2018, 2019 ve 2020 yılları için küresel ekonomik büyüme sırasıyla yüzde 3.0, yüzde 2.9 ve yüzde 2.8 olarak aşağı yönlü revize edildi. Raporda özellikle gelişmekte olan ekonomilerin, büyümeyi sürdürebilmek için üretkenliği artırmaları ve politikalarını yenilemeleri gerektiğine dikkat çekildi.

Dünya Ekonomik Forumu (WEF)-Davos Toplantısı 48. kez gerçekleştiriliyor. 100’den fazla ülkeden katılımıyla gerçekleştirilen toplantının bu yıla yönelik ana teması “Küreselleşme 4: Dördüncü Sanayi Devrimi Çağında Küresel Yapıyı Şekillendirmek” olarak belirlendi. Söz konusu ana tema kapsamında, dijitalleşmenin getireceği değişimler ve küresel ekonomi, güvenlik ve çevre gibi konularda ortak çıkarlar doğrultusunda uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesi konuları ele alındı. Toplantıda derin bir küresel istikrarsızlıkla birlikte, jeo-ekonomik ve jeo-politik güçlerin taban kayması dönemine girdiklerine vurgu yapılması özellikle dikkat çekti.

Görseli QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2019 Ocak ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

ABD

ABD'de yaşanan bütçe tasarısı görüşmelerinde Beyaz Saray ve Kongre arasında anlaşmaya varılmaması sebebiyle hükümet kısmen ve geçici olarak kapatıldı. Anlaşmazlığın temel sebebini ise Meksika duvarı için finansman içermemesi sebebiyle Donald Trump'ın Senato'dan geçen geçici bütçe tasarısını imzalamaması oluşturuyor. Trump'ın Meksika sınırına duvar örme projesinden geri adım atmaması sebebiyle Federal Hükümet tarihte en uzun kapalı kalma rekorunu kırdı.

Amerikan Merkez Bankası (FED) politikaları 2019'da da gündemde önemli bir yer edinmeye devam edecek. FED Başkan Yardımcısı Randal Quarles, mevcut durumda finansal piyasaların küresel ekonomik büyümenin daha da yavaşlaması riskine odaklanmış olmakla birlikte, ABD ekonomisinin ve istihdam piyasasının kontrol altında bir enflasyon ile güçlü seyrini koruduğuna dikkat çekti. Uzmanlar, 2019'da FED'in 2 artırımı daha yapacağını öngörüyor.

EURO BÖLGESİ - AB

Euro Bölgesi ve AB ekonomisine dair ekonomik görünüm olumsuz seyrini güçlendiriyor.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Mario Draghi, bölgedeki sıkıntılar kadar küresel ekonomide de sorunlar bulunduğu dikkat çekerek Euro Bölgesi ekonomisindeki yavaşlamanın, öngörülenden daha uzun sürebileceği konusunda uyarıda bulundu. Draghi olumsuz görünümde, ticari gerilimlerin ve Çin'deki yavaşlamanın da aralarında olduğu küresel olayların önemli bir etkisinin olduğunu vurguladı. Bu bağlamda, Euro Bölgesi içinde manşet enflasyon gelişmelerinin desteklenmesi için hala ciddi miktarda parasal teşviğe ihtiyaç duyulabileceği anlaşılıyor.

ALMANYA

Almanya ekonomisinin, 2018'de yüzde 1.5 büyüme kaydettiği

açıklandı. 2017'deki yüzde 2.2'lik büyümeden sonra ciddi bir gerilemeye işaret eden söz konusu veri aynı zamanda, son 5 yıldaki en düşük büyüme performansı olarak da dikkat çekiyor. Ekonomik büyümedeki gerilemede özellikle yılın son çeyreğinde belirginleşen finansal daralmanın etkili olduğu düşünülüyor. Ticaret savaşlarının seyri başta olmak üzere, küresel ekonomideki koşullar, 2019'da da Almanya ekonomisi üzerinde etkili olmaya devam edecek.

Almanya ve Çin, iki ülke arasındaki finansal diyalogun geliştirilmesine yönelik resmi düzeyde ikinci kez bir araya geldi. Beijing'te gerçekleştirilen organizasyonda Çin-Alman stratejik işbirliğinin ve finansal ortaklığın güçlendirilmesi konuları ele alındı. Toplantıda gerçekleştirilen görüşmelerde, belirsizliklerin giderek arttığı günümüz dünyasında Çin'in Almanya ile olduğu kadar AB ile olan işbirliğini geliştirmesinin de çok önemli olduğuna vurgu yapıldı. İki taraf, serbest ticaretin geliştirilmesi konusunda da mutabakata vardı.

İNGİLTERE

İngiltere, bir kez daha Brexit ile dünya gündeminde... İngiltere Başbakanı Theresa May'in Brexit için AB ile vardığı anlaşma, İngiliz parlamentosunda yapılan oylamada reddedildi. Ancak, Theresa May Brexit'in red-

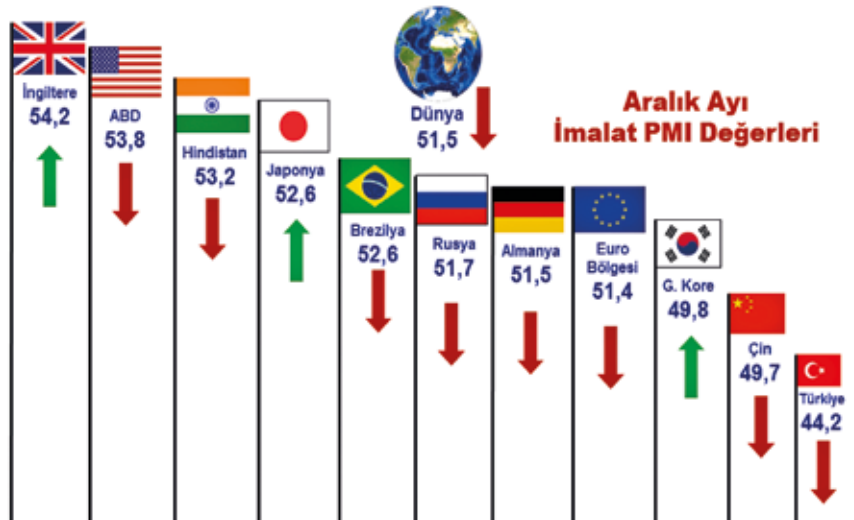
dedilmesi sebebiyle gerçekleştirilen güven oylamasını geçmeyi başardı. Anlaşmanın reddedilmesi sebebiyle, May tarafından Brexit'in ertelenmesi, erken genel seçim ve ikinci referandum gerçekleştirilmesi gibi farklı seçeneklerin yer aldığı bir B Planı hazırlanması bekleniyor. Uzmanların anlaşmasız Brexit endişelerinin güçlenmesi, sürece dair belirsizlikleri de artırıyor.

Ekonominin Brexit sürecinden olumsuz etkileneceğine dair endişelerin artmasına karşın, İngiliz Sterlin'i ilk aşamada kaydettiği kayıplarını kurtarmayı başardı. Yatırımcıların çoğunluğu için en iyi senaryo ise ikinci kez referanduma gidilmesi olarak gösteriliyor.

JAPONYA

Japon Yen'i ABD Doları karşısında değer kazanma eğilimini yıl sonunda güçlendirdi. Yen'in değer kazanmasında ABD'de Federal Hükümet'in kapanması gibi politik belirsizlikler ve yatırımcıların bir süredir güvenli limanlara yönelmesi etkili oldu. Yen, 2018'de dolar karşısında en çok değer kazanan para birimi olma unvanına sahip olurken, aynı zamanda üçüncü çeyrek itibarıyla küresel rezervlerdeki payını da yüzde 5 ile 16 yılın zirvesine çıkarttı.

Japonya'da, 2018 yıllık tüketici enflasyonu yüzde 0.9 düzeyinde gerçekleşerek Japonya Merkez Bankası'nın yüzde 2.0 olan hedefinin

oldukça altında kaldı. Bu bağlamda, uzun yıllardır düşük enflasyon problemiyle mücadele eden ülkede, sorunun devam ettiği anlaşılıyor. Japonya Merkez Bankası'nın, son veriyi dikkate alarak 2019 enflasyon hedefini de aşağı yönlü güncellemesi bekleniyor.

ÇİN

Çin, 2018'de yüzde 6.6 ile son 28 yılın en düşük ekonomik büyümesini kaydetti. Düşük büyümede özellikle yılın son çeyreğinde beklenenden daha fazla daralma yaşanması etkili oldu. ABD ile süregelen ticaret savaşlarının ekonomi üzerindeki olumsuz etkisinin bir sonucu olarak yorumlanan söz konusu veri, ekonomik aktivitenin daha fazla zayıflaması ve işsizliğin artmaması için daha fazla teşviğe ihtiyaç duyulduğunu ortaya koyuyor.

Çin Merkez Bankası (PBOC) vergi ödemeleri ve mevsimsel olarak yükselen talebi karşılamak için açık piyasa işlemleri yoluyla piyasaya rekor seviyede likidite sağladı. Bu kapsamda, finansal sisteme net 83 milyar Dolar ile kaydedilen en yüksek günlük fonlama gerçekleştirildi. Olumsuz bir seyre yönelen ekonomik veriler sebebiyle, kredi genişlemesinin de beklentileri aştığı anlaşılıyor.

HİNDİSTAN

IMF, gerçekleştirdiği güncel değerlendirmede düşen petrol fiyatlarının ve azalan enflasyonist baskının etkisiyle Hindistan ekonomisinin 2019'da beklentilerden daha fazla büyüyebileceğini ifade etti. Bu kapsamda, 2018, 2019 ve 2020'ye yönelik büyüme beklentileri sırasıyla yüzde 7.3, yüzde 7.5 ve yüzde 7.7 oranında öngörülüyor. Söz konusu öngörüler, Hindistan'ın dünyada en çok büyüyen ekonomi olacağını da bir kez daha teyit etmiş oldu.

Düşen petrol fiyatları, Hindistan'da enflasyonist baskının rahatlamasını sağladı. Toptan eşya fiyat endeksi, Kasım'daki yüzde 4,6'lık

değerinin ardından Aralık'ta yüzde 3.8'e gerilerken, çekirdek tüketici enflasyonu ise değişiklik göstererek yüzde 5.7 düzeyinde gerçekleşti.

BREZİLYA

Brezilya'da Bolsorano'nun Ekim ayındaki başkanlık zaferinin ardından piyasalar hareketlilik kazandı. Brezilya hisse senetleri yılın son çeyreğinde yüzde 13.3'lük rekor düzeyde değer kazanırken, ülke ekonomisine dair önemli göstergelerden biri olan Bovespa Endeksi de aynı doğrultuda yüzde 10.8 değer kazandı.

Brezilya'nın resesyondan sonra toparlanmaya başladığına ilişkin bir diğer gösterge de tüketici talebinin yeniden canlanması oldu. Bu kapsamdaki önemli göstergelerden olan otomotiv üretimi, 2018'de yüzde 6.7, satışları ise yüzde 14.6 arttı.

Finansal piyasalardaki hareketlilik de dikkate alındığında, Brezilya ekonomisinin 2019'da ivme kazanmaya devam edebileceği öngörülüyor.

GÜNEY KORE

Son yılların en düşük büyüme performansını kaydeden ülkelerden bir diğeri de Güney Kore oldu. Özellikle düşen ihracat hacminin ve talebin etkisiyle, ekonomi 2018'de son 6 yılın en düşük düzeyi olan yüzde 2.7 oranında büyüme kaydetti. Son çeyrekte, önceki çeyreklere göre daha

iyi bir performans sergilense de, söz konusu performans yıllık büyümenin ivmelenmesi için yeterli olmadı. Bölgesel ve küresel daralma sinyalleri de dikkate alındığında, ekonominin 2019'da yine beklentilerin altında kalabileceği öngörülüyor.

Ülkenin, dış ticaret hacminin henüz yılın günlerinde azalma kaydetmesi de, 2019'a yönelik karamsarlığı artıran bir diğer gelişme oldu. Resmi istatistiklere göre, Ocak ayının ilk 20 gününde yıllık bazda ihracat yüzde 14.6, ithalat ise yüzde 9.5 oranında daraldı.

RUSYA

Rusya Merkez Bankası, ülkenin kamu ve özel toplam dış borcunun yüzde 12.4 oranında azalarak son 10 yılın en düşük düzeyine gerilediğini açıkladı. Ukrayna meselesi sebebiyle, Rusya'ya yönelik ekonomik yaptırımlar, ülkedeki firmaların özellikle dış borçlanma konusunda sıkıntı yaşamalarına ve finansman kısıtlamasına gitmelerine sebep oluyor.

Rusya'nın politik olaylar sebebiyle yaşadığı ekonomik sıkıntıların bir diğeri de yabancı sermaye üzerinde oldu. 2018'de özel sektördeki yabancı sermaye çıkışı bir önceki yıla göre 2.6 kat artarak 67.5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Süregelen olaylar ve kaydedilen güncel gelişmeler itibarıyla, 2019'da da yabancı yatırım ilgisinin azalmaya devam edebileceği öngörülüyor.

Cari dengede fazla dördüncü ayında

Ödemeler dengesi, art arda dördüncü ayda da fazla verdi ve 2018 Kasım ayında 986 milyon dolar artıda gerçekleşti. Bunun sonucunda 12 aylık cari işlemler açığı ise 33 milyar 932 milyar dolara geriledi.

Cari işlemler hesabında 2017'nin Kasım ayında 4 milyar 482 milyon dolar açık oluşmuştu. 2017'nin Kasım ayında 898 milyon dolar açık veren altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı, geçen yılın kasım ayında ise 4 milyar 514 milyon dolar fazla verdi.

Öte yandan, Ekim ayı cari fazla verisi 2 milyar 770 milyon dolardan 2 milyar 746 milyon dolara revize edildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Kasım 2018 dönemine ilişkin ödemeler dengesi verileri açıklandı. Cari işlemler hesabının fazla vermesinde, 2017'nin Kasım ayında 4 milyar 781 milyon dolar açık veren dış ticaret dengesinin 2018'in aynı ayında 523 milyon dolar fazla vermesi ve hizmetler dengesi

kaynaklı girişlerin aynı dönemde 1 milyar 475 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Bu dönemde, hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, 2017'nin kasım ayına göre 201 milyon dolar artarak 1 milyar 219 milyon dolara yükseldi.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, 158 milyon dolar artarak 1 milyar 156 milyon dolar oldu. İkincil gelir dengesi kalemi kaynaklı girişler, 62 milyon dolar azalarak 221 milyon dolara geriledi.

1.1 milyar dolarlık doğrudan yatırım girişi

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler, kasımda bir önceki yılın aynı ayına kıyasla 673 milyon dolar artarak 1 milyar 1 milyon dolar oldu. Bu dönemde portföy yatırımları 1 milyar 720 milyon dolarlık net giriş kaydetti.

Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı

yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 346 milyon dolarlık, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 482 milyon dolarlık net alış yaptığı görüldü.

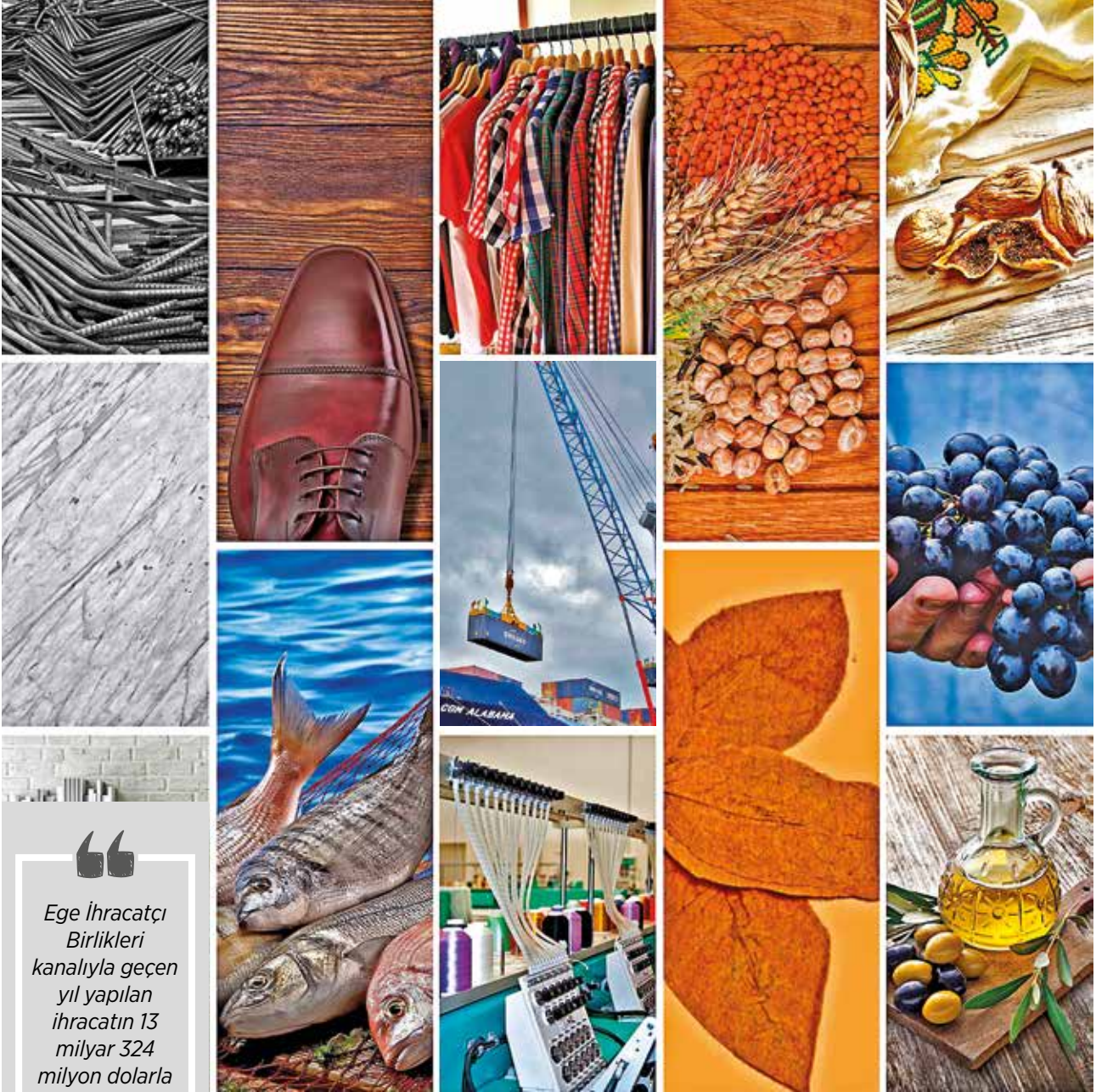
Yurt dışında gerçekleştirilen tahvil ihraçlarıyla ilgili, bankalar 139 milyon dolarlık net geri ödeme, genel hükümet 1 milyar 686 milyon dolarlık yeni tahvil ihracı gerçekleştirdi. Diğer yatırımlarda da 296 milyon dolar net çıkış yaşandı.

Bu dönemde, diğer yatırımlar altında yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 2 milyar 733 milyon dolar, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları da 678 milyon dolar net azalış kaydetti.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili bankalar ve genel hükümet sırasıyla 2 milyar 149 milyon dolar ve 125 milyon dolar net geri ödeme, diğer sektörler ise 282 milyon dolar net kullanım gerçekleştirdi.

Resmi rezervlerde Kasım'da 4 milyar 404 milyon dolar rezerv artışı gözlemlendi.

EİB ihracatında 80 yıllık rekor 13.3 milyar dolar aşıldı

Ege İhracatçı Birlikleri kanalıyla geçen yıl yapılan ihracatın 13 milyar 324 milyon dolarla rekor düzeye ulaştı, bu yıl için 15 milyar dolar hedef konuldu.

Ege İhracatçı Birlikleri, 80. Kuruluş yıldönümü mutluluğunu yaşadığı 2019 yılına yeni bir rekorla 'merhaba' dedi. 2018 yılını 13 milyar 324 milyon dolarlık ihracat rakamıyla geride bırakan EİB tarihindeki en yüksek ihracat rakamına imza attı.

EİB, Aralık ayında ise; 1 milyar 34 milyon dolarlık döviz Türkiye'ye kazandırdı.

Ege İhracatçı Birlikleri, 2017 yılında 11 milyar 822 milyon dolar ihracat kaydı gerçekleştirmişken, 2018 yılında yüzde 13'lük artışla 13 milyar 324 milyon dolarlık

ihracatı hanesine yazdırdı.

Ege İhracatçı Birlikleri bünyesinde bulunan 12 ihracatçı birliğinin tamamı 2018 yılında ihracatını arttırma başarısı göstererek tarihi başarıya ortak oldu.

Sanayi ürünleri ihracatı 7.4 milyar dolara ulaştı

Ege İhracatçı Birlikleri'nin 2018 yılında kayda aldığı sanayi ürünleri ihracatı yüzde 15'lik artışla 6.4 milyar dolardan 7.4 milyar dolara çıkarken, tarım ürünleri ihracatı yüzde 11'lik artışla 5 milyar dolar barajını aştı. Madencilik sektörü ise; yüzde 6'lık ihracat artışıyla 919 milyon dolarlık döviz Türkiye'ye kazandırdı.

Demir-çelik ihracatı zirveye demir attı

Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği, 2018 yılında yüzde 52'lik ihracat artış hızıyla ulaştığı 1 milyar 558 milyon dolarlık ihracatla; hem en fazla ihracat yapan, hem de ihracatını en fazla arttıran birlik olarak çifte başarıya imza attı.

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, 2018 yılında ihracatını yüzde 7 arttırarak 1 milyar 355 milyon dolarlık ihracatı hanesine yazdırdı ve ihracatta zirve ortağı oldu.

Tütün, tarım birliklerinin lideri

Ege Tütün İhracatçıları Birliği, ihracatını yüzde 7 arttırarak 2018 yılında gerçekleştirdiği 989 milyon dolarlık ihracat rakamıyla tarım birlikleri arasında ilk sırada yer aldı. 2018 yılında, 989 milyon dolarlık ihracat yapan bir diğer birlik ise; Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği oldu.

Hayatımızın Maden sloganıyla, Türkiye'nin yer altı zenginliklerini ekonomiye kazandıran Ege Maden İhracatçıları Birliği 2018 yılında Türkiye'ye 919 milyon dolar döviz kazandırmanın mutluluğunu yaşadı.

Türkiye'nin geleneksel ihraç ürünleri çekirdeksiz kuru üzüm,

kuru incir ve kuru kayısıyı dünyanın dört bir tarafına ihraç ederek sağlıklı ürünler sunan Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği 2018 yılında yüzde 11'lik ihracat artış hızı yakaladı ve 870 milyon dolar ihracat kaydı gerçekleştirdi.

Ege Bölgesi'nde yetişen birbirinden lezzetli yaş meyve ve sebzelerle, meyve ve sebzelerden imal edilen mamulleri 4 mevsim, 12 ay dünyanın her noktasına ihraç eden Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği 2018 yılında 831,5 milyon dolar ihracat rakamıyla tarihinin en yüksek ihracat rakamına imza attı.

Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği, 2017 yılında 556 milyon dolar olan ihracatını 2018 yılında yüzde 8 geliştirerek 600 milyon dolar seviyesine çıkardı.

2018 yılında ihracatını en fazla arttıran ikinci birlik olan Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 37'lik artışla 401 milyon dolar ihracat seviyesine ulaştı. Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği ise; yüzde 15'lik performans artışı ile 290 milyon dolar ihracata imza attı.

Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği yüzde 3'lük artışla 257 milyon dolarlık ihracatı kayda alırken, Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği ihracatını yüzde 10 geliştirerek 153 milyon dolar ihracatla 2018 yılına veda etti.

Almanya, ABD ve İngiltere EİB ihracatında zirvede

Ege İhracatçı Birlikleri'nden 2018 yılında 209 ülkeye ihracat gerçekleştirilirken Almanya 1 milyar 482 milyon dolarlık tutarla geçen

yıllarda olduğu gibi 2018 yılında da ilk sırada yer aldı.

Amerika Birleşik Devletleri, 1 milyar 56 milyon dolarlık ihracatla ikinci sıranın sahibi olurken, Ege İhracatçıları Birliği 1 milyar dolar barajını geçtikleri ikinci ülke olmayı başardı. İngiltere ise; 825 milyon dolarlık ihracatla zirvenin üçüncü basamağında yer buldu. Bu ülkeleri; İtalya, İspanya, Hollanda, Fransa, Irak, Belçika ve İsrail takip etti.

Katma değerli ihracat artmalı

Ege İhracatçı Birlikleri'nin 80. Kuruluş yıldönümü olan 2019 yılına tarihi ihracat rakamıyla girmenin mutluluğunu yaşadıklarını belirten Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, dünya genelinde ekonomide ticaret savaşlarının yaşandığı, fırtınalı bir döneme girildiğini 2019 yılında ihracat rakamlarında bir duraklama ya da gerileme yaşanmaması için Ticaret Bakanlığı'nın ihracatçılara sağladığı devlet yardımlarının katma değerli ihracatı arttıracak şekilde yeniden kurgulanması gerektiğini dile getirdi.

Türkiye İhracatçıları Meclisi tarafından 2019 yılı için 182 milyar dolar ihracat hedefi konulduğunu ve 2019 yılının 'İhracatta Sürdürülebilirlik ve Yenilik Yılı' olarak belirlendiği bilgisini paylaşan Eskinazi, "Ege İhracatçı Birlikleri olarak 2019 yılı için 15 milyar dolar ihracat hedefliyoruz. İhracatta İnovasyon, Ar-Ge ve Tasarım eksenli katma değerli ürünler ihraç ederek bu hedefimize ulaşacağız. 2018 yılında olduğu gibi, 2019 yılında da ihracatla büyüyeceğiz" şeklinde konuştu.

2018 ihracatı 168.1 milyar dolar

Türkiye'nin 2018 yılındaki ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 7.1 artışla 168 milyar 88 milyon dolarla cumhuriyet tarihinin rekoru oldu. İthalat ise yüzde 4.6 düşüşle 223 milyar 82 milyon dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı da 8.2 puan artarak yüzde 75.3'e çıktı.

Aralık ayındaki ihracat da, 2018'de bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0.41 artarak 13 milyar 902 milyon dolara yükselirken, ithalat yüzde 28.20 düşüşle 16 milyar 577 milyon dolara geriledi.

Dış ticaret hacmi, bu dönemde yüzde 17.47 azaldı ve 30 milyar 478 milyon dolar oldu.

Söz konusu dönemde dış ticaret açığı yüzde 71.06 düşüşle 2 milyar 675 milyon dolar olarak hesaplandı. İhracatın ithalatı karşılama oranı da Aralık 2017'de yüzde 59.96 iken geçen yılın aynı ayında yüzde 83.86 olarak kaydedildi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, 2018 yılı ihracat rakamlarını Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Güllü ve ihracatçıların katılımıyla gerçekleştirilen 2018 Yılı İhracat Değerlendirme Toplantısı'nda açıkladı. Pekcan, "Küresel anlamdaki olumsuz gelişmelere rağmen 2018 yılı fiili ihracatımız 168.1 milyar dolar olarak gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bizler için asıl önemli olan yakaladığımız bu fiili yıllık ihracat rakamının aynı zamanda Cumhuriyet tarihi ihracat rekoru olmasıdır. 2017 yılına göre ihracatımız 11.1 milyar dolar artmıştır. Mart ayında milli gelirimiz

de açıklandığında ülkemiz ihracatının milli gelire oranında da tarihi bir zirve yakalanmasını bekliyoruz. Bu, şu manaya geliyor; Türkiye, her zamankinden daha fazla dünya ekonomisine açık, dünya ekonomisine her zamankinden daha fazla entegredir" dedi.

Finansal daralmanın, küresel ekonomiye dair artan risklerin ve ticaret savaşlarının görüldüğü 2018 yılında ihracatın güçlü performansının, Türkiye ekonomisi için çok önemli bir destek olduğunu belirten Pekcan, net ihracatın büyümeye güçlü katkısının 2018'in son çeyreğinde de devam edeceğini öngördüklerini söyledi.

İthalat yüzde 4.6 düştü

Dünya Ticaret Örgütü'nün 2019 yılı için küresel ticarete yüzde 3.7 gibi mütevazı bir artış öngördüğünü hatırlatan Pekcan, bu nedenle 2019 yılında net ihracatın milli gelir içindeki payının artmasının, büyümeye olumlu katkısının her zamankinden daha stratejik hale geldiğini vurguladı.

Pekcan, ithalat rakamlarına ilişkin de şu bilgileri verdi:

"2018 yılında ithalatımız yüzde 4.6 düşüşle 223.1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylece ihracatımızın ithalatımızı karşılama oranı 2018 yılında 8,2 puan artışla yüzde 75.3 olarak gerçekleşmiştir. Tahminlerimize göre 2019 yılında ihracatımızın ithalatımızı karşılama oranında bu yükselme devam edecektir.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, 2018 yılındaki 168.1 milyar dolarlık ihracatın cumhuriyet rekoru olduğunu açıkladı. İthalatın ise 223.1 milyar dolar olduğunu söyleyen Pekcan, ihracatın ithalatı karşılama oranının da yüzde 75.3'e çıktığını belirtti.

Ticaret Bakanlığı olarak hedefimiz, ülkemizin dünya ile ticari ilişkilerini uzun vadede dengeli bir yapıya kavuşturmak böylece ülkemizin dış finansman ihtiyacını kademe kademe azaltmaktır.”

İhracatın yarısı AB'ye

Hedef pazarlara yönelik ihracattaki değişime ilişkin açıklamalarda bulunan Pekcan, 2018 yılında en fazla ihracat yapılan ilk üç ülkenin sırasıyla Almanya, İngiltere ve İtalya olduğunu belirtti.

Pekcan, Türkiye'nin en büyük ticaret partneri olan Avrupa Birliği'ne ihracatın ise yıl sonu itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 13.7 artışla 84.1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini ve bunun 2018 ihracat rakamının yüzde 50'si olduğunu vurguladı.

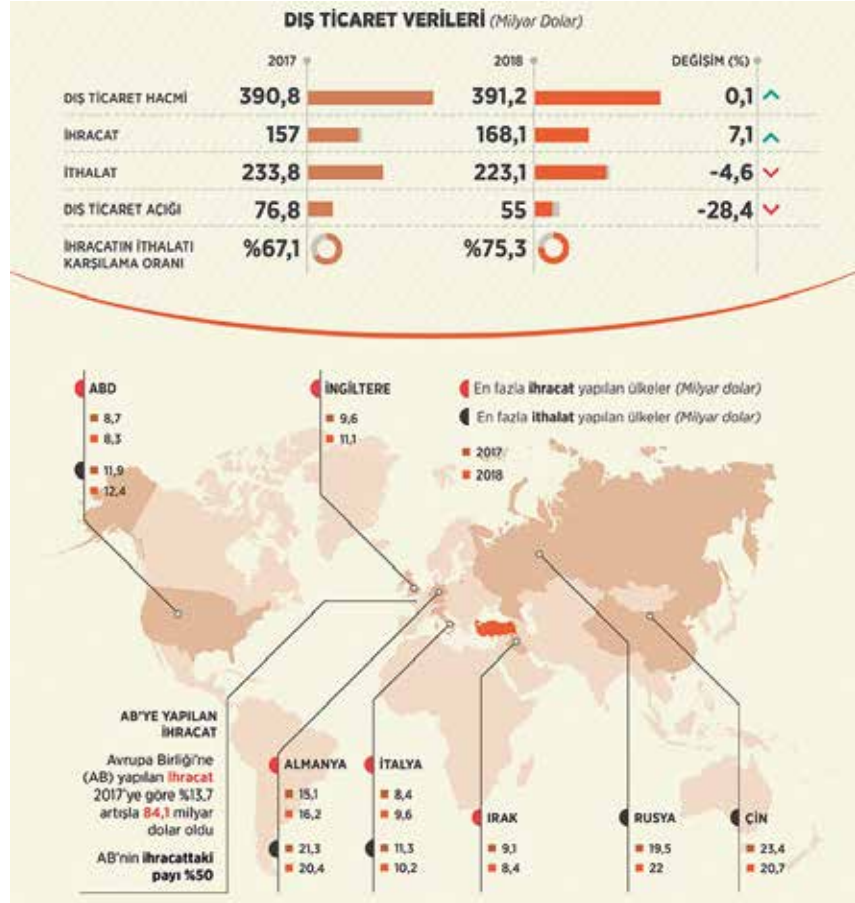
Bakanlık olarak büyük ticaret partnerleriyle olan güçlü ticari ilişkileri devam ettirirken potansiyel pazarlara erişmeyi de ihmal etmediklerini dile getiren Pekcan, yıl içerisinde birçok yabancı ülkeye ziyaretler gerçekleştirdiklerini, Türk malının eriştiği pazarları genişletmeyi amaçladıklarını söyledi.

Pekcan, hedef pazar olarak belirledikleri Afrika kıtasına ihracatın 2018 yılında bir önceki yıla göre yüzde 24 artış gösterdiğini, Latin Amerika ülkelerine ihracatın ise aynı dönemde yüzde 35.6 yükseldiğini vurguladı.

Odak ülke olarak işaret ettikleri Meksika'ya ihracatın yüzde 36 arttığına dikkati çeken Pekcan, Hindistan'a ihracatın ise yüzde 48 oranında arttığını kaydetti.

Yüksek teknoloji payı artacak

Ticaret Bakanı Pekcan, mal ve hizmet ticareti birlikte değerlendirildiğinde 2018 yılı 10 aylık döneminde genişletilmiş ihracatın ithalatı karşılama oranının yüzde 91.1 olduğunu belirterek, “Yıllık rakamlar Şubat ayında

açıklanmakla beraber bu oranın yüzde 90 olmasını bekliyoruz. Ülke olarak, bu seviyeye kolay yükselmedik. Üstelik bu başarıyı çok zor bir dönemde sağladık” dedi.

Daha fazla katma değerli ürün ihracatının artması için çalışmalar yürüteceklerine dikkat çeken Ticaret Bakanı Pekcan, “Türkiye'nin sanayi ihracatındaki yüksek teknoloji ürünlerin payını yüzde 3-4 bandından yukarı çıkarmaya kararlıyız ve hazırız. Üretim ve ihracatımızın kompozisyonunu değiştirmek zorundayız. İhracatımızın kadın girişimciliği, esnafımız ve KOBİ'lerimiz sathına, yani tabana yayılması için yoğun projelerimiz olacak. Küresel bir olgu haline gelen e-ticarette ve e-ihracatta ülkemizin payını artırmaya yönelik projeler geliştireceğiz. Mevzuat modernleşmesi, sadeleştirme ve yeni ticari pazarlardaki yoğun çalışmalarımızla dolu dolu bir

2019 yılı yaşayacağız. Türkiye'nin önümüzdeki 10 yılda temel hedefi yüksek gelirli ülkeler ligine yükselmektir. 2019 yılı bu anlamda ciddi bir icraat yılı olacaktır” diye konuştu.

2019 hedefi 182 milyar dolar

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, ticaret savaşlarının, Ağustos ayında Türkiye ekonomisine yönelik saldırıların ve kur operasyonunun rekorların kırılmasına engel olamadığını ifade etti. Aralık ayındaki 13 milyar 902 milyon dolarlık ihracatın tüm zamanların en çok ihracat yapılan Aralık ayı olarak kayıtlara geçtiğini belirten Gülle, “2018'in tamamına baktığımızda 12 ayın 10'unda cumhuriyet tarihi rekoru kırdık. 2019 yılında YEP'in hedefi olan 182 milyar dolarlık ihracat rakamını da yakalayacağız, hatta aşmaya çalışacağız” dedi.

Sanayi üretimindeki düşüş Kasım'a taşındı

Sanayi üretimi mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış rakamlarla madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi, Kasım 2017'ye göre yüzde 1.1, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 7.1, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1.8 azalış kaydetti.

Sanayi üretimi, Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6.5 oranında düştü. Sanayi üretimi, takvim etkisinden arındırılmış endekste Ekim ayına göre yüzde 2.17, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekste ise yüzde 0.3 düşüş kaydetti. Böylece sanayi üretimi 4 ay üst üste gerilemiş

oldu. Arındırılmamış endekste ise Ekim ayına göre yüzde 3.1, 2017 yılının Kasım ayına göre ise yüzde 6.8 düştü.

Takvim etkisinden arındırılmış endeks 2017 Aralık ayında son yılların en yüksek seviyelerinden biri olan 130.5 değerine çıkmıştı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2018

Sanayi Üretim Endeksi

(Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim/Takvim etkisinden arındırılmış - 2018)

	Toplam Sanayi	Ara malı	Dayanıklı	Dayanıksız	Enerji	Sermaye
Ocak	12.0	16.5	10.9	12.7	4.2	6.0
Şubat	10.2	12.0	-1.7	10.9	2.5	12.6
Mart	7.8	7.4	-2.4	12.0	3.0	7.8
Nisan	6.3	8.1	0.2	11.7	3.3	-0.6
Mayıs	6.4	5.8	6.0	8.5	3.3	6.2
Haziran	2.9	2.8	-2.4	5.6	4.7	-0.3
Temmuz	5.9	5.2	6.8	10.2	4.2	1.4
Ağustos	1.7	-0.7	-0.7	2.6	4.5	6.0
Eylül	-2.5	-4.8	-3.8	1.4	-0.4	-3.8
Ekim	-5.7	-9.4	-1.4	-2.9	-0.1	-6.9
Kasım	-6.5	-11.9	10.0	-2.8	0.7	-8.3

yılı Kasım ayı Sanayi Üretim Endeksi verisini açıkladı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Kasım 2018'de madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 3.7, imalat sanayi sektörü yüzde 0.1 azalırken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretim ve dağıtım sektörü endeksi değişmedi.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörlerine bakıldığında ise madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi, Kasım 2017'ye göre yüzde 1.1, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 7.1, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1.8 azalış kaydetti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi grupları incelendiğinde, Kasım 2018'de bir önceki aya göre en fazla artış yüzde 7.6 ile dayanıklı tüketim mali sektöründe gerçekleşirken, en fazla düşüş yüzde 3.5 ile yüksek teknoloji sektöründe oldu.

Teknoloji yoğunluğuna göre endeksler

Teknoloji yoğunluğuna göre sanayi üretimine bakıldığında, takvim etkisinden arındırılmış endeks Kasım 2018'de bir önceki yılın aynı ayına göre; düşük teknolojlili ürünlerde yüzde 3.5, orta düşük teknolojlili ürünlerde yüzde 14.2, orta yüksek teknolojlili ürünlerde yüzde 7.6 oranında geriledi. Toplam sanayi üretimi içinde payı düşük olan yüksek teknolojlili ürünlerde ise aynı dönemde yüzde 5.9 oranında artış gözlemlendi.

Takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış endekste, bir önceki aya göre değişime bakıldığında ise düşük teknolojlili ürünlerde yüzde 0.9, orta yüksek teknolojlili ürünlerde ise yüzde 2.1 oranında artış oldu. Orta düşük teknolojlili ürünlerde yüzde 2.4, yüksek teknolojlili ürünlerde yüzde 3.5 düşüş oldu.

Sanayi verileri de sanayici de zor günler geçiriyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, sanayicinin zor günlerden geçtiğini söyledi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan sanayi üretim endeksini değerlendiren Ender Yorgancılar, sanayi verilerine dair birkaç çok önemli göstergenin eğiliminin aşağı yönlü gelmeye devam ettiğine dikkat çekti. Kapasite kullanım oranının yüzde 78 seviyelerinden yüzde 74'e gerilediğini, imalat Sanayi Üreticileri Endeksi'nin (PMI) Nisan ayından bu yana riskli bölgede seyrini 44.7 seviyelerinde sürdürdüğünü hatırlatan Yorgancılar, şu görüşleri dile getirdi:

"Son açıklanan sanayi üretim endeksi sert bir inişle yüzde 6.5 oranında, imalat sanayi üretim endeksi ise yüzde 7.1 oranında geriledi. Son 3 ayı negatif olmak üzere son 4 aydır üst üste daralan, Aralık ayında da benzer şekilde negatif beklenen sanayi üretim endeksi yılın son çeyrek büyümesi için de yüzde 3-4'lük negatif bir büyümeyi teyit etmektedir. Özellikle de, yatırımlardaki daralmayı teyit eden sermaye malındaki güçlü azalış eğiliminin Kasım ayında da devam etmesi, yatırımların bir süre daha askıya alınacağını göstermektedir. Tüm bu verilerin işaret ettiği husus, sanayicinin zor günlerden geçtiğidir."

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ekonomi yönetiminin bu farkındalık içinde son olarak açıkladığı KOBİ Destek Paketi'ni değerli bulduklarını da belirtirken, "Ciddi bir maliyet yüküne sahip sanayici için 2018 yılında yapılan 4 farklı elektrik ve doğalgaz zammına karşı hala beklediğimiz indirim müjdesi gelmemiştir. 2019 yılında üretmek, ürettiğimizi satarak döviz elde etmek istiyorsak üretim maliyetleri yeniden gözden geçirilmelidir" dedi.

Kapasite kullanımı Aralık'ta değişmedi

İmalat sanayisi genelinde kapasite kullanım oranı, 2018 Aralık ayında bir önceki aya göre değişmeyerek yüzde 74.1 olarak gerçekleşti. İmalat sanayisi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı ise bir önceki aya göre 0.3 puan artarak yüzde 74'e yükseldi.

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı yüzde 85.09, giyim eşyalarının imalatı yüzde 80.73, kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı yüzde 80.35 ve kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı yüzde 79.57 ile 2018 yılı Aralık ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörler oldu.

Türkiye ekonomisinde 2018 Ağustos ayında yaşanan şoklarla gelen yavaşlamanın işsizlikteki etkisi büyüyor. Türkiye'de işsizlik oranı 2018 yılı Ekim döneminde yüzde 11.6'ya yükseldi. Bir önceki dönemde yüzde 11.4, Mart döneminde ise 11.7 seviyesindeydi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2018 yılı Ekim ayı İlgücü İstatistikleri verisini açıkladı. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2018 yılı Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 501 bin kişi artarak 3 milyon 788 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 1.3 puanlık artış ile yüzde 11.6 seviyesinde gerçekleşti. Böylece, işsizlik oranı 6 aydır üst üste yükseliş göstermiş oldu.

Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 1.3 puanlık artış ile yüzde 13.6 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 3 puanlık artış ile yüzde 22.3 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 1.4 puanlık artış ile yüzde 11.9 olarak gerçekleşti.

Sektörlerde durum

İstihdam edilenlerin sayısı 2018 yılı Ekim döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 225 bin kişi artarak 28 milyon 870 bin kişi, istihdam oranı ise 0.1 puanlık azalış ile yüzde 47.5 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 187 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 414 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 18.5'i tarım, yüzde 19.7'si sanayi, yüzde 6.7'si inşaat,

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2018 Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 501 bin kişi artarak 3 milyon 788 bine çıktı. Genç işsizlik oranı da yüzde 22.3 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Ekim 2017-2018	Toplam	
	2017	2018
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	60.148	60.841
İşgücü (Bin kişi)	31.932	32.658
İstihdam (Bin kişi)	28.645	28.870
Tarım	5.534	5.347
Tarım dışı	23.110	23.524
İşsiz (Bin kişi)	3.287	3.788
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.217	28.183
İşgücüne katılma oranı (%)	53.1	53.7
İstihdam oranı (%)	47.6	47.5
İşsizlik oranı (%)	10.3	11.6
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.3	13.6

15-64 yaş grubu

İşgücüne katılma oranı (%)	58.3	59.1
İstihdam oranı (%)	52.2	52.1
İşsizlik oranı (%)	10.5	11.9
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.3	13.7
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.3	22.3
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	24.1	24.7

Kaynak: TÜİK *Çalışmayan, eğitim (örün ve yabancı) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Ekim 2018	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.350	2.959	1.870	10.563	19.743
Kadın	1.346	2.387	72	5.322	9.127
Toplam	5.696	5.347	1.943	15.885	28.870

Kaynak: TÜİK

yüzde 55'i ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.8 puan, inşaat sektörünün payı 0.9 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0.6 puan, hizmet sektörünün payı 1 puan arttı.

Sektörlerde en büyük kayıp taşeronların kadroya geçirilmesi gözdardı edildiğinde 243 bin kişi ile inşaat oldu. Özellikle yeni projelerin başlamaması 2019 yılında da inşaat sektöründe istihdamın izlenmesi gerektiğini gösteriyor. 2018'in en iyi istihdam artışı yaşayan sektörlerinden imalat sanayi de Ekim döneminde yavaşladı, 2017 Ekim'ine göre istihdam artışı 188 binde kaldı. Enerjide 39 bin kişilik yeni istihdam sağlanırken madencilikte 1000 kişilik azalma var.

İşgücüne katılma oranı

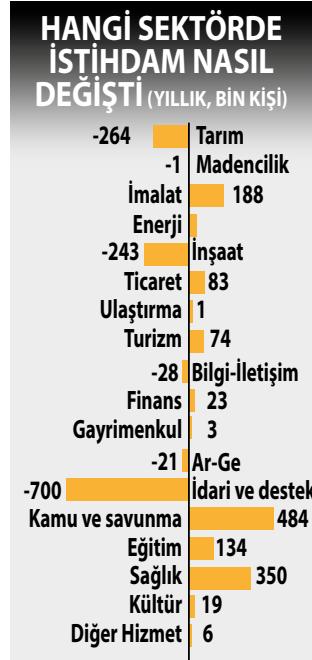
İşgücü 2018 yılı Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 726 bin kişi artarak 32 milyon 658 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise

0.6 puan artarak yüzde 53.7 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.6 puanlık artışla yüzde 73, kadınlarda da 0.6 puanlık artışla yüzde 34.8 olarak gerçekleşti.

Ekim 2018 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.2 puan azalarak yüzde 33.7 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.6 puan artarak yüzde 22.4 oldu.

Arındırılmış rakamlar

Mevsim etkisinden arındırılmış

istihdam bir önceki döneme göre 64 bin kişi artarak 28 milyon 863 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı değişim göstermeyerek yüzde 47.4 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 58 bin kişi artarak 3 milyon 742 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0.2 puan artarak yüzde 11.5 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı 0.2

puan artarak yüzde 53.6 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 38 bin, hizmet sektöründe 53 bin kişi artarken, inşaat sektöründe 26 bin, sanayi sektöründe ise 2 bin kişi azaldı.

Fon'dan istihdam teşviklerine 10 milyar destek

Türkiye, 2016 yılı sonundan itibaren istihdama yönelik çeşitli teşvik programları uygulamaya başladı. Özellikle 2017'de başlatılan seferberlik ile ciddi sayıda istihdam artışı da sağlandı. Son dönem uygulamalarında kaynak olarak İşsizlik Sigortası Fonu'nun devreye alınmasıyla da bu programlar için fondan yapılan harcamayı 10 milyar TL seviyelerine taşıdı.

İşsizlik Sigortası Fonu verilerine göre kasım ayı itibarıyla fondan istihdam teşvikleri için yapılan harcamalar 9 milyar 532 milyon 882 bin TL seviyesine ulaştı. Bir önceki yıl olan 2017'de toplam yapılan harcama 2 milyar 504 milyon TL seviyesindeydi. İlk uygulamaların başladığı ve az sayıda programın bedelinin fondan ödendiği yıl olan 2016'nın tamamında ise teşvikler için ödenen

tutar 910 milyon TL seviyesindeydi.

Türkiye'nin aktif istihdam programları arasında en önemlilerinden biri olan işbaşı eğitim programında da tutar, yıllık 1.9 milyar TL düzeyine yaklaşmış durumda. İşbaşı eğitim programında 2017'de kapsam genişletilmiş ve mikro işletmeler ile hizmet sektörüne de yaygınlaştırılmıştı. Halen yürürlükte olan işbaşı eğitim programında imalat ve bilişim sektörlerinde 6 ay, diğer sektörlerde 3 ay boyunca iş öğretmek amacıyla çalıştırılan gençlerin ücretleri ve sigorta giderleri işsizlik sigortası fonundan karşılanıyor. Fon verilerine göre 2016'da işbaşı eğitim programları için 1 milyar 556 milyon TL, 2017'de 1 milyar 900 milyon TL ödeme yapıldı. 2018 yılı Ocak-Kasım döneminde ise 1 milyar 624 milyon TL harcandı.

2018 enflasyonu 20.30

2018 Aralık ayında yüzde 0.34 azalması beklenen enflasyon yüzde 0.40 oranında düşüş yaşadı. Yıllık enflasyon yüzde 20.30'a geriledi.

Ekim ayında giyim ve gıda fiyatları öncülüğünde TL'deki değer kaybının etkisiyle 15 yılın zirvesi olan yüzde 25.24'e yükselen yıllık Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE), hükümetin enflasyonla mücadele kapsamında aldığı önlemlerin etkisiyle 2018 yılını yüzde 20.30 seviyesinden kapattı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2018 yılı Aralık ayı enflasyon rakamlarını açıkladı. Kasım ayında yüzde 1.44 düşüş yaşayan Tüketici Fiyat Endeksi (2003=100), düşüş eğilimini sürdürerek Aralık'ta sezon arası giyim ve ayakkabı ile akaryakıt fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle ulaştırma grubu öncülüğünde beklentilerin üzerinde yüzde 0.40 oranında geriledi. Vergi indirimlerinin olduğu otomotiv, beyaz eşya, mobilya sektörleri de düşüşte etkili olurken, gıda fiyatlarındaki yüksek seyir devam etti. Özellikle taze sebze ve meyvedeki yüksek fiyat artışları çarşı-pazar enflasyonunun yüksek kaldığını ortaya koydu.

Aralık 2018'de endekste kapsanan 407 maddeden; 44 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 202 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 161 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

TÜFE'de bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 20.30, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 20.30 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 16.33 artış gerçekleşti.

2018 yılı Ekim ayında açıklanan Yeni Ekonomi Programına (YEP) göre enflasyon yıl sonunda yüzde 20.8 öngörü-lüyordu. TCMB ise 31 Ekim'de açıklanan yılın son Enflasyon Raporu'nda 2018 sonu enflasyon tahminini yüzde 13.4'ten yüzde 23.5'e revize etmişti. Böylece enflasyon rakamları YEP hedefinin altında kaldı.

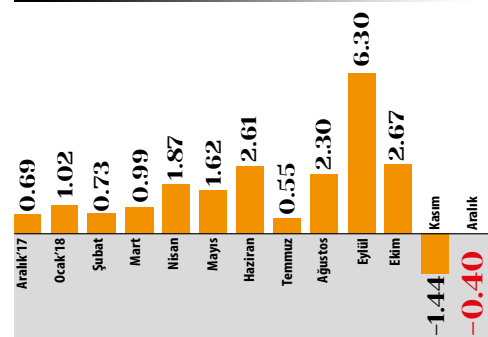
Aylık ve yıllık rakamlar

Ana harcama grupları itibarıyla 2018 yılı Aralık ayında endekste yer alan gruplardan aylık en yüksek artış yüzde 1.08 ile

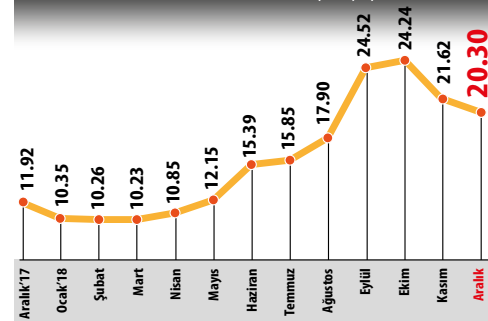
gıda ve alkolsüz içecekler grubunda oldu. Çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 0.78, sağlıkta yüzde 0.62, lokanta ve otellerde yüzde 0.31 ve alkollü içecekler ve tütünde yüzde 0.16 artış gerçekleşti.

Gıda grubunda yıllık enflasyon yüzde 25.11 ve bunun genel enflasyona etkisi 5.78 puan. TÜİK'in alt endeksleri incelendiğinde gıda grubunda artışın nerelerden kaynaklandığı daha net görülüyor. Taze sebze ve meyvelerin bulunduğu grupta Aralık'ta enflasyon yüzde 4.45, yıllık enflasyon yüzde 30.77. Zam şampiyonları da sebze ve meyve grubundan. İşlenmiş gıdada da enflasyon yıllık yüzde 23.22,

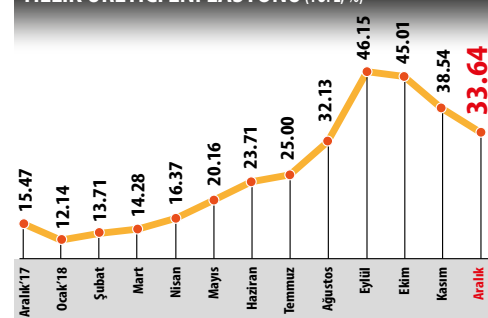
AYLIK TÜKETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

YILLIK TÜKETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

YILLIK ÜRETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

Ulaştırma ve gıda sektörlerindeki gerilemenin etkisiyle enflasyon Kasım ayında yüzde 1.44 ile beklentilerin de altında gelmesine rağmen, yıllık TÜFE yüzde 21.62 oldu.

ekmek ve tahıllarda yüzde 23.67. Salça yüzde 90.6'lık zam ile şampiyonlar arasında dördüncü sırada.

İçki ve sigarada yılda iki kez Özel Tüketim Vergisi zammı yaşanıyor. Enflasyona etkisi göz önüne alınarak sigaraya değil içkiye zam geliyor. Bu yıl zam oranı yüzde 2.39.

Aylık en fazla düşüş gösteren grup ise yüzde 4.08 ile Ekim ve Kasım aylarında zamlarla öne çıkan giyim ve ayakkabı oldu. Yıllık enflasyon bu grupta yüzde 14.83. Ulaştırımda benzin ve motorine yapılan indirimlerin yanı sıra otomotivdeki vergi indirimlerinin etkisiyle yüzde 2.56, eğlence ve kültürde yüzde 0.25, haberleşmede yüzde 0.11 ve konutta yüzde 0.06 düşüş gerçekleşti.

Yıllık en fazla artış yüzde 31.36 ile ev eşyası grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre çeşitli mal ve hizmetler yüzde 28.80, gıda ve alkolsüz içecekler yüzde 25.11, konut yüzde 23.73 ve eğlence ve kültür yüzde 20.86 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu. Konutta Aralık ayındaki düşüşe rağmen yıllık yüzde 23.73'lük artışın genel enflasyona etkisi 3.52 puan. Bu grupta kiralar-daki yıllık enflasyon yüzde 9.61, geri kalan artış ise doğalgaz ve elektrik zamlarından kaynaklandı. 2018'de elektrikte 5, doğalgaza ise 3 defa zam yapıldı.

Ulaştırma grubunda yıllık enflasyon yüzde 15.97 oldu. Ve genel yıllık enflasyona etkisi 2.79 puan. Haberleşmede Aralık'ta kur nedeniyle cep telefonlarındaki indirimin etkisi var. Ama televizyon ve bilgisayarda yine kur değişimleri nedeniyle hem aylık hem yıllık artış bulunuyor. Lokanta ve oteller kurdan ve gıdadaki artıştan etkileniyor. Ve yıllık enflasyonu yüzde 19.81. Çeşitli mal ve hizmetlerde ise, temizlik ürünlerindeki zamların etkisi görülüyor.

HARCAMA GRUPLARININ AYLIK VE YILLIK ENFLASYON ETKİSİ

	Aylık artış (%)	Etkisi (puan)	Yıllık artış (%)	Etkisi (puan)
Gıda ve içecekler	1.08	0.25	25.11	5.78
İçki ve sigara	0.16	0.01	2.39	0.12
Giyim ve ayakkabı	-4.08	-0.29	14.83	1.07
Konut	-0.06	-0.01	23.73	3.52
Ev eşyası	0.13	0.01	31.36	2.40
Sağlık	0.62	0.02	16.70	0.44
Ulaştırma	-2.56	-0.44	15.97	2.79
Haberleşme	-0.11	0.00	9.62	0.38
Eğlence ve kültür	-0.25	-0.01	20.86	0.71
Eğitim	0.02	0.00	10.19	0.27
Lokanta ve oteller	0.31	0.02	19.81	1.44
Çeşitli mal ve hiz.	0.78	0.04	28.80	1.37

Üretici cephesinde rakamlar daha yüksek

Kasım ayında yüzde 2.53 oranında azalan Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi'nde (Yİ-ÜFE) ise yüzde 2.22 oranında düşüş yaşandı. Yıllık artış yüzde 33.64 oldu.

Yİ-ÜFE'nin detaylarına bakıldığında ise Aralık ayında aylık en

fazla düşüş yüzde 8.91 ile enerji sektöründe gerçekleşti. Ara malında aylık bazda yüzde 1.85, dayanıksız tüketim mallarında yüzde 0.49 düşüş gözlemlendi.

Yıllık bazda ise yine en yüksek düşüş yüzde 57.13 ile enerjide gözlenirken, ara mallarında yüzde 34.14, sermaye mallarında yüzde 32.92 artış görüldü.

Merkez Bankası'nın takip ettiği özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç B enflasyonu, yıllık Kasım'daki yüzde 21.21'den yüzde 20.15'e, enerji, gıda ve alkolsüz içecek-

ler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç C enflasyonu ise yüzde 19.53'e geriledi. Yeni yılda elektrik ve doğalgaz indirimleri ile vergi teşviklerinin devam edecek olması enflasyon için umut verici. Ancak taze sebze ve meyvede fiyat artışlarının sürmesi bekleniyor.

Tarım-ÜFE, 2018'de yüzde 16 arttı

Tarım-ÜFE, 2018 yılı Aralık ayında yüzde 3.28, yıl genelinde ise yüzde 15.89 oranında artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2018 yılı Aralık ayı Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi verisini açıkladı. Bir önceki aya göre değişim; tarım ve avcılık ürünlerinde yüzde 3.46, balıkçılıkta yüzde 3.43 artış, ormancılık ürünlerinde yüzde 4.81 azalış olarak gerçekleşti. Aralık 2018'de endekste kapsanan 86 maddeden; 48 maddenin fiyatlarında artış, 33 maddenin fiyatlarında azalış, 5 maddenin fiyatlarında ise değişim olmadı.

Ana gruplarda bir önceki aya göre değişim; tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 6.49, çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 3.84 artış, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 0.41 azalış gerçekleşti.

Sebzeler bir önceki aya göre yüzde 11.10 arttı. Alt tarım gruplarından; tropikal ve subtropikal meyveler yüzde 4.90, diğer ağaç ve çalı meyveleri ile sert kabuklu meyveler yüzde 3.48, çeltik yüzde 2.17 ve yağlı meyveler yüzde 0.63 artış, canlı kümes hayvanları ve yumurtalar yüzde 0.56, canlı sığırlar, bunlardan elde edilen işlenmemiş süt yüzde 0.54 azalış gösterdi.

Reel Kesim Güven Endeksi 1.3 puan azaldı

2018 yılı Aralık ayında reel kesim güven endeksi, bir önceki aya göre 1.3 puan azalarak 91.5 seviyesinde gerçekleşti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2018 yılı Aralık ayı 'İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi' verilerini açıkladı. 2018 yılı Aralık ayında İktisadi Yönelim Anketi sonuçları, imalat sanayinde faaliyet gösteren 2 bin 83 işyerinin yanıtlarının ağırlıklandırılıp toplulaştırılmasıyla elde edilerek değerlendirildi.

Buna göre, 2018 yılı Aralık ayında reel kesim güven endeksi (RKGE), bir önceki aya göre 1.3 puan azalarak 91.5 seviyesinde gerçekleşti. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, mevcut toplam sipariş miktarı ve gelecek 3 aydaki ihracat sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, genel gidişat, gelecek 3 aydaki toplam istihdam miktarı, mevcut mamul mal stoku, gelecek 3 aydaki üretim hacmi, son

3 aydaki toplam sipariş miktarı ve sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA), Aralık ayında bir önceki aya göre 0.9 puan artarak 97.7 puan seviyesinde gerçekleşti. Son 3 aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacminde azalış bildirenler ile ihracat sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyrin bir önceki aya göre zayıfladığı, iç piyasa sipariş miktarında azalış bildirenler lehine olan seyrin ise güçlenerek devam ettiği gözlemlendi.

Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin bir önceki aya göre zayıfladığı, mevcut mamul mal stoklarının seviyesinin mevsim normallerinin üzerinde olduğu yönündeki değerlendirmelerin ise güçlendiği görüldü.

Gelecek 3 aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacminde azalış bekleyenler ile ihracat sipariş miktarında artış

bekleyenler lehine olan seyrin güçlenerek devam ettiği, iç piyasa sipariş miktarında azalış bekleyenler lehine olan seyrin ise zayıfladığı gözlemlendi. Gelecek 12 aydaki sabit sermaye yatırım harcaması ve gelecek 3 aydaki istihdama ilişkin azalış yönlü beklentilerin güçlendiği görüldü.

Ortalama birim maliyetlerde, son 3 ayda artış olduğunu bildirenler ile gelecek 3 ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin zayıfladığı gözlemlendi. Gelecek 3 aydaki satış fiyatı artış beklentilerinin ise güçlendiği görüldü. Gelecek 12 aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre 3.2 puan azalarak yüzde 24.9 seviyesinde gerçekleşti.

İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda, bir önceki aya kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 8'e gerilerken, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 69.2'ye, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 22.8'e yükseldi.

Ekonomik Güven Endeksi hafif arttı

Ekonomik güven endeksi Aralık ayında 75.2 seviyesine yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2018 Aralık ayı Ekonomik Güven Endeksi verisini açıkladı. Ekonomik güven endeksi Kasım ayında 73.7 iken, Aralık ayında yüzde 2 oranında artarak 75.2 oldu. Ekonomik güven endeksi 2017 yılını 95 puanla kapatmıştı. Nisan 2018'deki değer ise 98 olmuştu.

Aralık ayında ekonomik güven endeksindeki artış, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı. Aralık ayında reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi 97.7 değerine, hizmet sektörü güven endeksi 81.5 değerine ve perakende ticaret sektörü güven endeksi 96.4 değerine yükseldi. Aralık ayında tüketici güven endeksi 58.2 değerine, inşaat sektörü güven endeksi ise 55.4 değerine geriledi.

Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği gösteriyor.

Sektörel güven inşaat hariç yükseldi

Hizmet ve perakende ticarete güven geçtiğimiz yılın Aralık ayında sırasıyla yüzde 2.2 ve yüzde 6.3 oranında artarken; inşaatta yüzde 2.1 geriledi.

TÜİK, Aralık ayına ilişkin sektörel güven endeksi verilerini açıkladı. Buna göre; mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Kasım ayında 79.8 iken, Aralık ayında yüzde 2.2

oranında artarak 81.5 oldu. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu, hizmetlere olan talep ve hizmetlere olan talep beklentisi endeksleri sırasıyla yüzde 4.7, yüzde 1.6 ve yüzde 0.7 artarak 75.3, 75.6 ve 93.7 değerini aldı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi ise Aralık ayında yüzde 6.3 oranında artarak 96.4 oldu. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar, mevcut mal stok seviyesi ve iş hacmi-satışlar beklentisi endeksleri sırasıyla yüzde 13.1, yüzde 4.6 ve yüzde 3.3 artarak 76.4, 118.1 ve 94.7 değerini aldı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi ise bir önceki ayda 56.6 iken, Aralık'ta yüzde 2.1 oranında azalarak 55.4 oldu. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi endeksi yüzde 13.5 azalarak 39.3 değerini aldı. Toplam çalışan sayısı beklentisi endeksi ise yüzde 5.5 artarak 71.5 oldu.

Tüketici güven endeksi azaldı

Tüketici güven endeksi, Aralık'ta bir önceki aya göre yüzde 2.3 azaldı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Aralık ayına ilişkin tüketici güven endeksinin açıkladı. TÜİK ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası iş birliğiyle yürütülen anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, 2018 Aralık ayında Kasım'a göre yüzde 2.3 azaldı. Kasım ayında 59.6 olan endeks değeri, Aralık'ta 58.2 olarak kayıtlara geçti. Hanenin maddi durum beklentisi endeksi, söz konusu dönemde yüzde 2.9 azalarak 75.3 oldu.

İşsiz sayısındaki beklenti

Genel ekonomik durum beklentisi de Aralık'ta yüzde 1.7 azalışla 77.4'ten 76'ya geriledi.

İşsiz sayısı beklentisi endeksi yüzde 3.9 düşüşle 60.9 olarak belirlendi. Tasarruf etme ihtimali endeksi, Kasım'da 20.1 iken Aralık ayında yüzde 2.4 artışla 20.6 oldu.

2018 bütçe açığı 72.6 milyar lira

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 2018 yıl sonu bütçe açığının YEP hedefine paralel 72.6 milyar lira olduğunu açıkladı. Albayrak, “Yeni Ekonomik Program’da yıl sonu bütçe açığını 72.1 milyar lira olarak öngörmüştük. Bütçe açığı gerçekleşmesi, hedefimiz ile uyumlu olarak 72.6 milyar lira olmuştur” dedi.

Geçirilen zor döneme rağmen mali disiplinden taviz vermediklerini söyleyen Albayrak, YEP’te yüzde 1.9 olarak belirledikleri bütçe açığının milli gelire oranı hedefini tutturduklarını belirtti. Bütçe, 2017 yılında 47.8 milyar lira açık vermişti.

Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın bütçe gerçekleştirmeleri raporuna göre, Ocak-Aralık dönemi bütçe gelirleri yüzde 20.2 oranında arttı ve 757.8 milyar TL tutarına ulaştı. Ocak-aralık dönemi vergi gelirleri yüzde 15.8 oranında artış göstererek 621.3 milyar TL tutarına çıktı. Bütçe giderleri yüzde 22.4 oranında artarak 830.5 milyar TL oldu.

Giderler yüzde 10.2 arttı

Aralık ayında bütçe açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 15.1 oranında azalış göstererek 21.3 milyar liradan 18.1

milyar liraya geriledi.

Aralık ayında bütçe gelirleri yüzde 19.9 oranında artış göstererek 55.9 milyar TL’den 67.0 milyar lira, giderler ise yüzde 10.2 artışla 85.1 milyar lira olarak gerçekleşti. Aralık ayında faiz hariç giderler yüzde 9.6 artışla 83 milyar lira, faiz giderleri ise yüzde 45.3 artışla 2 milyar lira oldu.

KDV yüzde 63.9 geriledi

Aralık ayında vergi gelirleri tahsilatı yüzde 3.8 oranında gerileyerek 45.5 milyar lira oldu. Vergi türleri itibarıyla 2018 yılı aralık ayı gerçekleştirmelerine bakıldığında geçen yılın aynı ayına göre; kurumlar vergisi yüzde 125.7, banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 36.4, gelir vergisi yüzde 15.4, harçlar yüzde 5.5 ve damga vergisi yüzde 1.5 oranında artarken; dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 63.9, özel tüketim vergisi yüzde 11.4 ve ithalde alınan katma değer

vergiyi yüzde 6.7 oranında azaldı.

Vergi dışı gelirden yüzde 211’lik artış

Aralık ayında vergi dışı diğer gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 211.4 oranında artarak 17.9 milyar lira olarak gerçekleşti. Bu kalemdeki artışta imar barışı ve bedelli askerlikten elde edilen gelirin etkili olduğu tahmin ediliyor.

Hizmet binalarına 13.5 milyar TL

Hizmet binalarının kiralari için bir önceki yıl Aralık’ta 135.2 milyon, 2018 yılının aralık ayında 162.4 milyon lira, 2017 yılının tamamında 931.7 milyon, 2018’de ise 1.2 milyar lira harcama yapıldı. Hizmet binalarının yapımı için müteahhitlere yapılan ödeme 2017 Aralık ayında 1.9 milyar lirayken, 2018 Aralık ayında 2.4 milyar lira, bir önceki yılın tamamında 9.2 milyar, 2018’de ise 13.5 milyar lira harcandı.

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NÜFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4.9	4.8	4.8	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	20.6	4.1	10.1	13.8	12.7	13.4	13.1	13.2	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	15.9	13.5	12.0	13.7	13.3	13.4	13.5	12.4	-
Net Göç Hızı (%)	2.91	2.26	2.46	3.45	5.6	5.0	5.6	5.8	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	56	55	58	59	59	61	59	62	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30.4	30.7	31.6	31.8	31.7	32.0	33.0	31.1	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	397	422	432	490	466	470	513	524	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	30.5	29.9	30.3	32.4	31.0	28.3	30.7	32.5	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	231	243	247	276	243	262	254	263	-
İşsizlik Oranı (%)	15.1	14.7	14.8	15.4	13.9	15.0	14.0	14.0	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16.4	16.2	15.9	17.0	15.0	16.1	15.2	15.1	-
ENFLASYON (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
TUFE (yıllık)	7.25	10.15	6.03	7.94	8.54	9.83	8.93	13.1	20.4
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11
İhracat	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	9.450
İthalat	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	8.540
Diş Ticaret Dengesi	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	909
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	4.953
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5.9	6.0	5.7	6.1	6.1	5.8	5.9	5.9	6.1
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/III
Kapasite Kullanım Oranı	62	70	63	60	55	64	63	67	62
PROTESTOLU SENETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	41.747
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4.5	3.4	3.6	4.0	4.3	4.4	4.7	4.9	4.9
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	319	245	367	463	510	571	775	740	858
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Belge Adedi	167	188	209	215	186	208	230	431	326
Yatırım (Milyon TL)	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	13.120
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3.01	4.55	15.66	1.76	6.5	3.1	1.9	4.3	8.3
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	1.9	3.2	2.8	2.2	5.2	4.9	1.9	10.0	5.9
ENERJİ TÜKETİMİ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/10
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	3.392
MALİ / FINANS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bütçe Gelir/Gider	3.99	4.05	4.34	4.36	4.20	4.28	4.2	4.5	4.6
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10.77	10.86	11.77	11.14	10.54	11.1	11.4	11.8	12.0
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	87.9	102.5	110.2	123.9	122.2	120.6	111.5	121.4	114.9
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5.9	5.8	5.7	5.5	5.2	5.6	5.7	5.7	5.7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	5.9	6.1	5.9	6.0	5.2	5.2	4.9	5.2	4.9
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1.35	1.67	1.59	2.29	2.62	2.63	2.30	2.9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kurulan Şirket Sayısı	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	4.977
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6.5	6.1	5.7	6.0	5.9	6.0	6.2	6.3	5.8
Kapanan Şirket Sayısı	860	943	1.094	1.095	991	740	644	832	799
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7.5	7.2	7.7	7.0	7.1	6.1	5.8	6.2	6.4
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.646
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6.0	5.7	5.5	5.3	5.1	4.8	4.6	4.4	4.0
MARKA-PATENT SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	5.303
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6.0	6.0	6.2	6.0	6.0	6.2	7.1	6.9	6.4
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	34	31	42	59	55	86	96	77	220
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5.3	3.7	4.1	4.7	4.2	5.0	5.4	3.9	4.3
TURİZM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	915
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4.1	4.4	4.4	4.2	3.6	3.3	2.5	2.4	2.4
TARIMSAL ÜRETİM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	4.2	4.1	4.7	3.9	5.1	5.0	6.4	5.7	-
İŞ KAZALARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	5.4	7.5	5.6	6.0	2.6	5.1	3.7	4.7	3.4
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6.4	6.3	6.2	6.1	6.1	6.0	6.0	6.0	6.1

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPKM, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2013	2014	2015	2016	2017	2018/III
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	1.809.713	2.044.466	2.338.647	2.608.526	3.106.537	1.013.453
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	8.5	5.2	6.1	3.2	7.4	1.6
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	9.3	6.1	5.9	3.8	9.1	0.6
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.524	25.933	26.621	27.205	28.189	28.870
İstihdam Oranı (%)	45.9	45.5	46.0	46.3	47.1	47.5
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.747	2.853	3.057	3.330	3.454	3.788
İşsizlik Oranı (%)	9.7	9.9	10.3	10.9	10.9	11.6
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12	12	12.4	13	13.1	13.6
ENFLASYON (%)						
Yİ-ÜFE (yıllık)	6.36	5.71	9.94	15.47	33.64	33.64
YD-ÜFE (yıllık)	2.63	10.9	17.73	19.75	33.45	33.45
TÜFE (yıllık)	8.17	8.81	8.53	11.92	20.30	20.30
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	151.803	157.610	143.889	142.544	157.020	154.186
İthalat	251.661	242.177	207.234	198.617	233.800	206.505
Dış Ticaret Dengesi	-99.859	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-52.319
Cari İşlemler Dengesi	-63.621	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-26.185
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR						
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	68.059	100.713	90.069	180.972	157.296	14.661
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.771	4.427	5.067	7.406	5.914	404
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)						
Kurulan Şirket Sayıları	126.635	114.691	106.447	118.021	121.460	9.772
Kapanan Şirket Sayıları	39.051	32.762	31.928	32.706	32.569	3.960
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR						
Şirket Sayısı (Adet)	3.759	4.670	5.558	5.569	6.374	6.024
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	13.563	13.119	18.002	13.343	10.922	9.163
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)						
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-205.5	-207.7	-222.6	-214.8	-210.1	-203.4
BORÇLANMA (Milyar \$)						
Dış Borç Stoku	399.7	408.7	454.3	466.7	457.0	448.5
Kamu	116.6	123.3	136.4	140.9	139.2	137.1
Özel	281.7	284.6	317.2	325.1	317.2	305.9
KREDİLER (Milyar \$)						
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	216.7	239.1	245.4	241.1	232.4	228.8
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış						
2013		2014	2015	2016	2017	Kas.18
Toplam Sanayi	3.5	3.5	2.9	1.8	6.3	-6.5
İmalat Sanayi	4.4	3.1	3.3	1.4	6.4	-7.1
KAPASİTE KULLANIMI (%)						
2014	2015	2016	2017	2018	Ara.18	
Kapasite Kullanım Oranı	75.0	76.8	77.4	78.5	76.8	74.1
GÜVEN ENDEKSLERİ						
2014	2015	2016	2017	2018	Ara.18	
Reel Kesim Güven Endeksi	104.6	103.5	105.2	104.9	101.4	91.5
Tüketici Güven Endeksi	72.5	66.3	69.5	68.6	67.0	58.2
Ekonomi Güven Endeksi	99.0	96.6	93.9	98.6	87.8	75.2
SANAYİ CİRO ENDEKSİ						
2013	2014	2015	2016	2017	Kas.18	
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	78.1	90.0	100.0	109.0	141.1	195.6
Elektrik Enerjisi						
2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Eki. 18	
Elektrik Enerjisi Üretimi (Mwh)	242.121	251.962	261.783	292.575	272.564	246.390
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Mwh)	248.324	257.220	265.724	212.329	225.714	195.215
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)						
2014	2015	2016	2017	2018	Ara.18	
Bütçe Dengesi	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-72.615	-18.071
PROTESTOLU SENET						
2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Kas. 18	
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.092	1.004	1.000	1.017	940	846
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	7.494	8.221	10.081	12.288	12.686	16.773
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)						
2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Kas. 18	
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	748	674	776	778	435	505
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	301	239	229	232	121	101
BORSA VE DÖVİZ						
2014	2015	2016	2017	2018	Ara.18	
BIST 100 Endeksi	76.306	79.901	77.587	100.439	101.782	91.270
Dolar/TL	2.19	2.72	3.02	3.65	4.81	5.31

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

Maalesef yapamıyoruz...

işinizle ilgili bizden pek çok şey duyabilirsiniz
ama bu cümleyi asla.

Çünkü biz bir matbaadan çok daha fazlasıyız.

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

